

Crna Gora

Savjet za građansku kontrolu rada policije

GRADJANSKA KONTROLA RADA POLICIJE U CRNOJ GORI

GRAĐANSKA KONTROLA RADA POLICIJE U CRNOJ GORI

priređili:
mr Aleksandar Saša Zeković
Zorana Bačović

Izdavač:

Crna Gora

Savjet za građansku kontrolu rada policije

Podgorica

GRAĐANSKA KONTROLA RADA POLICIJE U CRNOJ GORI

Izvještaj o radu Savjeta za građansku kontrolu rada policije 2005 - 2008

priredili :

mr Aleksandar Saša Zeković

Zorana Baćović

Za izdavača:

Dr Đoko Jočić

predsjednik Savjeta

Biblioteka: IZVJEŠTAJI

Prijelom i štampa:

Studio „ Mouse “ Podgorica

Tiraž:

1000

Fotografije iz foto dokumentacije Uprave policije Vlade Crne Gore

www.upravapolicije.com

GRAĐANSKA KONTROLA RADA POLICIJE U CRNOJ GORI

***Izvještaj o radu Savjeta za građansku
kontrolu rada policije 2005 - 2008***

priredili:
mr Aleksandar Saša Zeković
Zorana Baćović

Podgorica
2008

ŠTO JE NA KOJOJ STRANI:

PREDGOVOR.....	009
UVODNE INFORMACIJE O SAVJETU	011
PROPISI KOJI UREĐUJU RAD SAVJETA.....	016
BIOGRAFSKI I KONTAKT PODACI ČLANOVA SAVJETA	021
PREDSTAVKE I PRITUŽBE GRAĐANA/KI I	
SLUŽBENIKA POLICIJE I INICIJATIVE ČLANOVA SAVJETA	025
Slučaj direktora policije	026
Slučaj policijskog službenika Radulovića iz Danilovgrada	027
Slučaj Majde Škrijelj	029
Slučaj B.T.	029
Slučaj Šćepana Vukovića	029
Slučaj Adisa Kuhinje	031
Slučaj Sava Čelebića	033
Slučaj Radovana Pejovića	033
Slučaj Milorada Vukanovića	034
Zapošljavanje Roma u crnogorsku policiju	035
Profesionalnost i politička neutralnost policije	036
Slučaj Zlatka Vučinovića	038
Slučaj kršenja izbornih prava u Boki	039
Slučaj Roma iz Ulcinja	039
Slučaj Jovana Popovića	041
Slučaj Slavena Lekića	042
Slučaj Vere Baković	043
Slučaj rasporeda policijskih službenika na druga službenička mjesta	044
Slučaj Faruka Lješljanina	046
Informacija o prekršajima pješaka	047
Predstavka Borisa Raonića	047
Slučaj Borislava Radovića	048
Slučaj „Orlov let“	048
Slučaj uznemiravanja porodice Lekić	052
Slučaj Marine Vuksanović	052
Slučaj Radovana Labovića	053
Slučaj Momčila Zekovića	054
Slučaj Vujadina Šestovića	056
Slučaj Milorada Đurovića	057
Slučaj Aleksandra Saše Zekovića	058
Slučaj Dragice Gajović	061
Slučaj Suada Muratbašića	062
Slučaj Milijane Miladinović	064
Zavod za statistiku odgovorio tek nakon puna četiri mjeseca	066
Slučaj Olge Nikčević	066
Slučaj Radosava Rondovića	068
Slučaj Senada Adžovića	069
Pritužba Odbora za pravna pitanja Crnogorske pravoslavne crkve	070
Prijedlog Steva Muka	073

Slučaj ambasadora Gabrijela Meuccija	073
Fudbalska utakmica „FK Budućnost - NK Hajduk“	075
Slučaj „Mareza“	076
Slučaj Slavka Saičića	077
Slučaj Zdravka Cimbalevića	078
Slučaj Siniše Nadaždina	079
Slučaj Mirka Miljanića	081
Predstavka Petra Đukanovića	081
Slučaj Muriqi Ismet. Lajqi Sali i ostali	082
Slučaj Ivana Radulovića iz Tivta	084
Inicijativa oko saradnje parlamentarne i građanske kontrole policije	085
Slučaj Kecman Herceg Novi	086
Slučaj Rista Mijanovića sa Cetinja	092
Slučaj Ivana Abramovića, Predraga Đukića i Mirsada Malezića iz Bara	094
Slučaj novinara Željka Ivanovića	098
Nastavlja se praksa zastarjelosti vođenja disciplinskih postupaka protiv službenika policije	099
Slučaj Spasoja Zečevića	101
Garantovanje slobode izražavanja	101
Slučaj Kovač	102
Iniciranje donošenja Zakona o službenoj tajni	103
Slučaj kamenovanja prostorija Islamske vjerske zajednice	103
Slučaj „Marija Zabjelo“	104
Provjera postupanja policijskih službenika u Budvi	106
Slučaj Aleksandra Bokana iz Podgorice	107
Slučaj Jelenka Mičevića	108
Slučaj Ljubice i Milorada Kaluđerovića	109
Slučaj Marka Radulovića	110
Slučaj Ratka Roganovića	111
Slučaj Zorana Vasovića, Neđeljka Pekovića i Zlatibora Vrhoveca iz Berana	113
Slučaj Marka Ostojića iz Podgorice	115
Slučaj V.V.	116
Slučaj Petra Miletića	116
Slučaj Gorana Mugoše	117
Slučaj Julke Milatović	118
Slučaj Aleksandra Rakočevića	120
Akcija izbora najuspješnijeg policajaca	121
Slučaj Vladimira Lukića	122
Slučaj novinara Milenka Miška Jovanovića	123
Slučaj Miška Đukića	124
Slučaj Janka Babića	125
Slučaj Borislava Obradovića	126
Slučaj Dušana Mugoše	127
Slučaj u naselju „Riverside“ u Beranama	129
Slučaj navijača „Budućnosti“	130
Slučaj Valentine i Dragoljuba Kaluđerovića	131
Slučaj D.B.	134
Slučaj Marijane Mrdović	135
Slučaj Milorada Mitrovića	136

Slučaj Nenada Ivezića	137
Obavještenje o korišćenju lokacije za vozila isključena iz saobraćaja	138
Slučaj Borisa Pejovića	139
Debata o pravu na privatnost	141
Slučaj Milenko Drobnjak	142
Slučaj Ranka Bujišića i Dalibora Bujišića	143
Predstavka povodom garantovanja ljudskog i građanskog dostojanstva	145
Slučaj Aleksandra Pejanovića	146
Slučaj novinara Siniše Lukovića iz Tivta	147
Slučaj Andrije Lalevića	148
Profesionalni propusti službenika policije	149
Slučaj pok. Miroslava V. Šoškica	150
Obilazak prostorija za zadržavanje u područnim jedinicama policije	151
Zaključnica	151

PREDGOVOR

Građanska kontrola rada policije u Crnoj Gori institucionalno se ostvaruje posredstvom Savjeta za građansku kontrolu rada policije i na temelju odredbi Zakona o policiji.

Novi Zakon o policiji, tri prstena kontrole policije (parlamentarna, građanska i unutrašnja) i konstituisanje Savjeta za građansku kontrolu rada policije dodatna je potvrda izlaska crnogorskog društva iz vremena u kojem je policija značajan dio postojanja bila bez javne kontrole (a pod snažnim nadzorom vlasti) i aparat koji je bio u prilici da značajno ograničava domete demokratije i kritičke javnosti pa čak i da stvara privid pluralizma.

Funkcija građanske kontrole rada policije jeste procjena primjene policijskih ovlašćenja, zaštita prava i sloboda građana Crne Gore, djelotvornost primjena Zakona o policiji i drugih srodnih domaćih propisa i doprinos daljem razvijanju policijskog servisa u Crnoj Gori i unaprijeđenja povjerenja javnosti u isti.

Funkcija građanske kontrole rada policije jeste i doprinos punopravnom članstvu u Evropskoj uniji što je i strateški cilj državne politike Crne Gore i opredjeljenje gotovo svih građana a kroz ispunjavanje političkih kriterijuma koji podrazumijevaju funkcionalni institucionalizam koji garantuje demokratiju, vladavinu prava i poštovanje ljudskih prava.

I pored toga što je zabranjena, tortura se na žalost i dalje primjenjuje, svuđe u svijetu. Država Crna Gora razvijanjem modaliteta kontrole policije, koji uključuju i građansku, snažno se opredijelila za proaktivnu politiku i borbu protiv mučenja uz punu posvećenost poštovanju domaćih i međunarodnih standarda i mehanizama zaštite. Time je izražena snažna politička volja dok se profesionalna volja testira svakodnevno i u njoj učestvuju mjerodavni organi i sve strukture društva, uključujući i Savjet za građansku kontrolu rada policije. Tu upravo dolazi do izražaja važnost promovisanja službenika policije kao pojedinaca sa punim integritetom i etičkim ponašanjem. Suština građanske kontrole rada policije leži u činjenici da obezbijedi, u interesu građana i poli-

cijske organizacije, takvu policijsku praksu koja je apsolutno u okviru prava i interesa zajednice odnosno da određena protivzakonita činjenja identifikuje i ukaže na njihovo ispravljanje. Tu posebno dolazi do izražaja preventivna uloga i učenje pripadnika policijske organizacije na iskustvu.

Savjet je sa svoje strane pokušao dati doprinos reformi odnosa policije sa javnošću posebno imajući u vidu činjenicu da javnost policiju percipira neposredno, u kontaktu sa policijskim službenicima, i posredno, utiskom prisutnim u medijima. U tom pravcu je i kreirao svoju komunikaciju sa mjerodavnim organima i društvom. Intencija usvojenih zaključaka, ocjena i preporuka, u potpunosti je saglasna sa opredjeljenjem i činjenjem Uprave policije i njenog direktora u pogledu razvijanja sasvim novog komunikacijskog stila službenika policije i novog imidža i uloge policije u zajednici.

Kroz svoj rad Savjet je bavio i indikatorima socijalne inkluzije i posljedicama društvene isključenosti. U tom kontekstu, usvojeno je niz značajnih preporuka, koje se odnose na personalni sastav policijske organizacije uz afirmativan pristup za zapošljavanje lica sa lokalnog nivoa, žena i pripadnika manjina, posebno marginalizovanih grupa.

Čini se da je i postupak samoregulacije rada Savjeta obavljen na sasvim kvalitetan način. Kroz svoj dosadašnji rad članovi Savjeta, koji potiču iz različitih struktura, su pokazali da nemaju bilo kakvu vrstu rezerve ili ograničenja, posebno političkih, ideoloških ili vrijednosnih, u obavljanju svoje dužnosti. Konačno, država je napokon prihvatila Savjet kao ozbiljno i potrebno tijelo i uvjereni smo da ubuduće neće izostati podrška njegovom nezavisnom i objektivnom radu.

U narednom periodu Savjet će naročitu pažnju posvetiti monitoringu implementacije svojih ocjena i zaključaka što će predstavljati novu dimenziju aktivnosti i vrijednosti ovog tijela.

Konačno, Crna Gora je među rijetkim državama koje su se opredijelile i za građanski nadzor nad policijom. Djelotvornost ovog mehanizma još uvijek se provjera i izvještaj koji se prezentuje je upravo konkretan prilog tome.

*Mr Aleksandar Saša Zeković
Zorana Baćović*

UVODNE INFORMACIJE

Konstituisanje Savjeta

Skupština Republike Crne Gore, na prvoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2005. godini, dana 12. oktobra 2005. godine, shodno članu 93 stav 8 Zakona o policiji («Službeni list RCG», br. 28/05), konstatovala je završetak postupka imenovanja članova Savjeta za građansku kontrolu rada policije. Postupak imenovanja članova obavljen je na temelju javnog poziva predsjednika Skupštine Republike Crne Gore ovlaštenim subjektima. U postupku imenovanja članova Savjeta učešće su uzeli svi ovlašćeni subjekti i postupak je okončan bez primjedbi.

Za prve članove Savjeta imenovani su dr Đoko Jočić, ispred Ljekarske komore Crne Gore, Dejan Vujanović, ispred Advokatske komore Crne Gore, Nikola Martinović, ispred Udruženja pravnika Crne Gore, prof. dr Milan Marković, u ime Univerziteta Crne Gore i Aleksandar Saša Zeković, u ime organizacija za zaštitu ljudskih prava i sloboda.

Konstitutivna sjednica Savjeta održana je u kabinetu predsjednika Skupštine. Sjednici je prisustvovao potpredsjednika Skupštine Rifat Rastoder. Za predsjednika Savjeta izabran je dr Đoko Jočić.

Poslovnik o radu

Intencija svih članova Savjeta pri donošenju poslovnika o radu bila je da treba usvojiti dokument koji će omogućiti djelotvoran rad i očuvati nezavisnost ovog novog državnog tijela. Poslovnik o radu usvojen je na trećoj sjednici Savjeta održanoj 13. januara 2006. godine.¹ Tokom funkcionisanja Savjeta svi članovi Savjeta pokazali su posvećenost unaprijeđenju kvaliteta ovog dokumenta kako bi bio unaprijeđen sveukupni rad, operativnost i efikasnost Savjeta kao i njegove veze sa spoljašnjim okruženjem. U tom pogledu, u protekle tri godine, kreiran je značajan broj amandmana na izmjene i dopune Poslovnika o radu od kojih je jedan broj njih, operativnosti radi, pretočen u određene odluke. Između članova Savjeta, na sjednicama,

¹ Ovaj dokument je usvojen uz samo jednu rezervu jednog člana Savjeta koji je smatrao da nije obezbijeđena dovoljna dostupnost rada Savjeta javnosti.

konsultacijama i putem elektronske komunikacije, vođena je intenzivna i kvalitetna diskusija o rješenjima za Poslovnik o radu. Poslovnik o radu će u nastavku biti integralno predstavljen.

Prvi javni istup

Prvi javni kolektivni istup Savjeta za građansku kontrolu rada policije predstavljao je posjetu sjedištu Uprave policije i sastanak sa direktorom policije i njegovim saradnicima.² To je potvrda opredjeljenja Savjeta da sa policijskom organizacijom razvija partnerski odnos u cilju zaštite prava i sloboda građana Crne Gore.

Organizaciona i tehnička pitanja

Odmah po konstituisanju Savjet je razvio intenzivnu komunikaciju sa svim mjerodavnim organima u pogledu rješavanja organizacionih i tehničkih pitanja, važnih za rad. Skupština Crne Gore, shodno odredbama Zakona o policiji, pružila je stručnu podršku u pogledu obavljanja stručnih poslova za potrebe Savjeta za građansku kontrolu rada policije. Shodno rješenju generalnog sekretara Skupštine za sekretarku Savjeta postavljena je Zorana Baćović. Za svoje potrebe Savjet koristi skupštinku pisarnicu i kurirsku službu.

Članovi Savjeta su jednoglasno donijeli odluku da zarad efikasnijeg rada sekretar Savjeta, odmah po prispjeću predstavke građana ili policijskih službenika, zaduži člana Savjeta, po azbučnom redu, kako bi za prvu narednu sjednicu pripremio materijal za raspravu po predmetu.

Praksa je pokazala da je posao člana Savjeta izuzetno zahtijevan i da obrada pojedinih predmeta zahtijeva ne samo intenzivnu komunikaciju sa podnosiocem predstavke i mjerodavnim institucijama već u terenska istraživanja i posjete podnosiocima predstavki i područnim jedinicima policije. Više od godinu dana te aktivnosti članovi Savjeta su samostalno finansirali.

U pogledu obezbjeđenja neophodnih uslova za rad Savjet se pismeno obraćao potpredsjednicima Vlade za finansije i budžet odnosno politički sistem i unutrašnju politiku, ministru finansija te samom Premijeru. Od nikog nije dobijen pismeni odgovor. U nezvaničnim kontaktima dobijena

2 Sastanak se održao dana 14.12.2005. godine u sjedištu Uprave policije, Kabinet direktora policije.

je informacija da finansiranje Savjeta nije u domenu Vlade Crne Gore već u nadležnosti Skupštine Crne Gore. Tim povodom članovi Savjeta su primljeni kod predsjednika Skupštine koji je informisan o dosadašnjem radu, iskustvima i rezultatima Savjeta kao i sa izazovima sa kojima se suočava Savjet u svom funkcionisanju i radu.³ Shodno instrukciji predsjednika Skupštine Savjet je pripremio i usvojio program rada i budžet koji je prosljeđen skupštinskim službama.⁴ Uslijedio je odgovor generalnog sekretara Skupštine kojim obaveštava da Skupština nema obavezu da finansira rad Savjeta jer nije riječ o parlamentarnom radnom tijelu.⁵

O ovim pitanja, gotovo godinu dana, vođena je i intenzivna diskusija unutar samog Savjeta iz koje je Savjet puno naučio i izašao kao jedinstveno i kompaktno tijelo.

U međuvremenu je Vlada usvojila nacrt Budžeta za 2007. u kojem Savjet za građansku kontrolu opet nije našao svoje mjesto.

Predsjednik Skupštine je ponovno pozvan da doprinese pravazilaženju ovog stanja i stvaranju uslova za nesmetan rad Savjeta. Takođe ukazano je da bi za Crnu Goru u intenzivnom procesu evropskih integracija bila nemjerljiva šteta da ovo tijelo obustavi svoj rad.

Zamrzavanje rada

Dana 4. decembra 2006. godine Savjet je održao vanrednu sjednicu na kojoj je jednoglasno konstatovano da ne postoje organizacioni, tehnički i materijalni uslovi za dalji rad Savjeta te da do daljnjeg Savjet zamrzava svoj rad. Usvojena je i jednoglasna odluka da stručna služba nastavi da prima predstavke građana i policijskih službenika, ali da će do njihovog razmatranja doći tek kada se obezbjede navedeni uslovi. Odmah nakon sjednice održana je i konferencija za štampu putem koje su, o odluci, informisani građani Crne Gore.

Savjet je i odmrzao svoj rad razmatrajući slučaj svog člana Aleksandra Saše Zekovića. Ubrzo nakon toga stvorene su očekivane pretpostavke za nesmetano funkcionisanje Savjeta.

3 Prijem je održan 11. oktobra 2006. godine; Izvještaj sa sastanka; Dokumentacija Savjeta.

4 Iz izlaganja predsjednika Savjeta dr Šoka Jočića na konferenciji za medije održanoj 06.12.2006. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

5 Pismo generalnog sekretara Skupštine Crne Gore od 30.10.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

Rad Savjeta u 2007. godini finansiran je preko Uprave policije dok je u 2008. godini prepoznat kao zasebna budžetska jedinica. Značajan doprinos u rješavanju problema Savjeta pružio je predsjednik Skupštine koji je tim povodom vodio intenzivnu komunikaciju sa tadašnjem predsjednikom Vlade.

Personalne izmjene u sastavu Savjeta

U proteklom periodu, u dva navrata, odigrale su se personalne izmjene u sastavu Savjeta.

Nakon ostavke advokata Dejana Vujanovića, Advokatska komora Crne Gore, kao ovlašćeni subjekat, imenovala je za novog člana advokata Vladimira Č. Čejovića.⁶

Nakon ostavke prof. dr Milana Markovića, redovnog profesora Pravnog fakulteta, Univerzitet Crne Gore, kao ovlašćeni predlagač, za člana Savjeta je imenovao Sinišu Bjekovića, saradnika Centra za ljudska prava Pravnog fakulteta u Podgorici.⁷

Vidljivost Savjeta

Savjet je u cjelini generalno zadovoljan medijskom prezentacijom svog rada čemu su doprinijeli medijski i javni istupi svih njegovih članova. Predstavnici Savjeta učestvovali su na brojnim tribinama, okruglim stolovima, konferencijama i radionicama, gostovali na različitim medijima čime su promovisali mandat Savjeta i doprinijeli jačanju njegovih veza i komunikacije sa okruženjem, prije svega sa građanima i civilnim društvom. Gotovo sve značajnije sjednice Savjeta bile su otvorene za javnost ili je odmah nakon njih organizovano dobijanje odgovarajućih izjava ili prosljeđivanje saopštenja.

Rad Savjeta i slučajevi kojima se bavio prepoznat je i u brojnim izvještajima domaćih državnih organa, povodom izvještavanja o primjeni nekih mehanizama, kao i relevantnih međunarodnih, regionalnih i domaćih organizacija za zaštitu ljudskih prava.

Savjet je uzeo veoma zapaženo učešće na brojnim susretima koji su u kontekstu ocjene implementacije primjene standarda u pogledu članstva

⁶ Član Savjeta od 5. juna 2006. godine.

⁷ Član Savjeta od 12. 06. 2007. godine.

Crne Gore u Savjetu Evrope i pridruživanja zemlje Evropskoj uniji.

Savjet je veoma zapažnu ulogu uzeo i u kreiranju nacionalnog mehanizma za prevenciju torture.

Savjet se interesovao kod Sekretarijata za razvoj u Vladi Crne Gore za mogućnost pružanja stručne i tehničke pomoći u izradi web prezentacije i njenom postavljanju na zvaničnom domenu, sa ciljem da se rad Savjeta učini transparentnim i dovoljno pristupačnim građanima i drugim zainteresovanim domaćim i međunarodnim subjektima. Uslijedio je odgovor »da imajući u vidu nadležnosti, dinamiku vršenja programiranih poslova i izraženu fluktuaciju stručnog kadra, Sekretarijat nije u mogućnosti da pomogne izradu web prezentacije Savjeta i njeno postavljanje na zvaničnom domenu«.⁸

Kapaciteti Savjeta

S obzirom na personalni sastav, raznolikost i bogato profesionalno iskustvo svih aktuelnih članova može se zaključiti da su kapaciteti Savjeta na zadovoljavajućem nivou. Materijalne prilike nijesu dozvoljavale da se puno više uradi na programskom i organizacionom planu i institucionalnom jačanju Savjeta kao cjeline, ali je, u tehničkom smilu, u proteklom periodu, rad članova Savjeta značajno unaprijeđen kroz nabavku savremene IT opreme. Na žalost međunarodne organizacije i agencije koje djeluju u Crnoj Gori, a bave se i jačanjem kapaciteta u pogledu bolje implementacije novih zakona, u proteklom periodu, nijesu Savjetu za građansku kontrolu rada policije posvetili gotovo nikakvu pažnju.

Javno mnjenje o formiranju Savjeta

Prema istraživanju javnog mnjenja iz aprila 2003. godine koje je sproveo i javno objavio Centar za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) 64% građana Crne Gore je podržalo ideju o formiranju Savjeta za građansku kontrolu rada policije koji bi činili predstavnici Advokatske komere, Ljekarske komere, Udruženja pravnika, Univerziteta Crne Gore i organizacija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Oko 31% građana o tome nije imalo mišljenje dok je svega 5% njih bilo protiv ove ideje.

⁸ Odgovor Sekretar Sekretarijata za razvoj u Vladi Crne Gore, Br. 40/2-07 od 10.0. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

PROPISI KOJI UREĐUJU RAD SAVJETA ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Zakon o policiji

Zakonom o policiji, koji je donijela Skupština Crne Gore na drugoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2005. godini, dana 26. aprila 2005. godine, pored parlamentarne i unutrašnje, uvedena je i građanska kontrola policije koja je povjerena Savjetu za građansku kontrolu rada policije.

Slijede odredbe Zakona o policiji koje se tiču građanske kontrole:

Član 93.

Građansku kontrolu policije vrši Savjet za građansku kontrolu rada policije (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet je tijelo koje ocjenjuje primjenu policijskih ovlašćenja radi zaštite ljudskih prava i sloboda.

Savjetu se mogu obraćati građani i policijski službenici.

Savjet se sastoji od pet članova koje imenuju: Advokatska komora Crne Gore, Ljekarska komora Crne Gore, Udruženje pravnika Crne Gore, Univerzitet Crne Gore i nevladine organizacije koje se bave ljudskim pravima.

Predsjednik Savjeta bira se većinom glasova od ukupnog broja članova.

Mandat članova Savjeta traje pet godina.

Predsjednik Skupštine pokreće postupak imenovanja članova Savjeta upućivanjem poziva subjektima ovlašćenim za imenovanje iz stava 4 ovog člana.

Skupština konstatuje završetak postupka imenovanja članova Savjeta. Savjet donosi poslovnik o svom radu.

Policija je dužna da, na zahtjev Savjeta, pruži potrebne informacije i obavještenja.

Stručne poslove za rad Savjeta obavlja Služba Skupštine.

Član 94.

Savjet daje ocjene i preporuke koje se dostavljaju starješini policije. Starješina policije je dužan da o preduzetim mjerama obavijesti Savjet.

Poslovnik o radu

Savjet za građansku kontrolu rada policije na trećoj sjednici, koja je održana 13. januara 2006. godine, donio je

POSLOVNIK O RADU SAVJETA ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Ovim Poslovníkom o radu Savjeta za građansku kontrolu rada policije (u daljem tekstu Savjet) uređuje se način rada i funkcionisanja Savjeta.

Član 1.

Savjet je tijelo koje obavlja građansku kontrolu rada policije. U okviru svoje djelatnosti Savjet ocjenjuje primjenu policijskih ovlašćenja radi zaštite ljudskih prava i sloboda.

Član 2.

Savjet se sastoji od pet članova. Članovi Savjeta svoju funkciju obavljaju samostalno, po sopstvenom znanju i savjesti, u skladu sa Zakonom. Član Savjeta ima legitimaciju.

Član 3.

Predsjednik Savjeta se bira iz reda članova većinom glasova od ukupnog broja članova.

Član 4.

Sjedište Savjeta je u Podgorici.

Član 5.

Savjet ima pečat i štambilj.

Pečat Savjeta je okruglog oblika na kojem je u koncentričnom krugu ispisano: Crna Gora - Savjet za građansku kontrolu rada policije - Podgorica.

U sredini pečata je Grb Crne Gore.

Štambilj pečata je četvrtasti na kojem je ispisan tekst: Crna Gora - Savjet za građansku kontrolu rada policije - Podgorica.

Član 6.

Savjet zasijeda u sjednicama.

Savjet se sastaje jednom mjesečno na redovnoj sjednici.

Sjednicu zakazuje predsjednik po sopstvenoj inicijativi ili na zahtjev člana Savjeta.

U slučaju spriječenosti predsjednik Savjeta je dužan odrediti zamjenika iz reda članova Savjeta.

Član 7.

Savjet može raspravljati o podnijetom zahtjevu građana, policijskih službenika ili po sopstvenoj inicijativi.

Član 8.

Radi utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi primjene policijskih ovlašćenja radi zaštite ljudskih prava i sloboda, neophodne informacije se pribavljaju od stranke tužioca, tuženog pojedinca, institucije i drugih subjekata koji imaju informacije vezane za predmetni spor.

Član 9.

Savjet u svom radu, po službenoj dužnosti, pribavlja podatke o činjenicama od državnih organa koji vode službene evidencije.

Član 10.

O javnosti rada na sjednici odlučuje Savjet.

Po pozivu sjednici Savjeta mogu prisustvovati lica koja odredi Savjet.

Član 11.

U okviru svoje djelatnosti Savjet sarađuje sa domaćim i međunarodnim organizacijama.

Član 12.

Kvorum za rad na sjednici predstavlja većina od ukupnog broja članova Savjeta.

Savjet donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova Savjeta.

Član 13.

Odluke (ocjene ili preporuke) Savjeta dostavljaju se starješini policije i stranki koja je podnijela zahtjev za ocjenu primjene policijskih ovčaćenja, a po potrebi Savjet o donijetoj odluci obavještava javnost.

Član 14.

O preduzetim mjerama starješina policije je dužan da obavijesti Savjet.

Član 15.

U slučaju da Savjet nije zadovoljan sa preduzetim mjerama od strane starješine policije o spornom postupku će obavijestiti Skupštinu Crne Gore i javnost Crne Gore.

Član 16.

Stručne poslove za rad Savjeta obavlja Služba Skupštine.
Služba Skupštine je dužna odrediti sekretara Savjeta.

Član 17.

Isključivo za potrebe Savjeta u Pisarnici Skupštine Crne Gore vode se Registar, Upisnik i druga evidencija dokumentacije.

Član 18.

Za svoj rad članovi Savjeta primaju mjesečnu nadoknadu shodno odluci Savjeta.

Član 19.

O radu na sjednici Savjeta vodi se zapisnik koji se usvaja na prvoj narednoj sjednici Savjeta.

Zapisnik sadrži osnovne podatke o radu na sjednici, o pitanjima koja su razmatrana, iznijeta i izdvojena mišljenja kao i stavove i zaključke koje je usvojio Savjet.

Usvojeni zapisnik potpisuju predsjednik Savjeta i sekretar Savjeta.

Član 20.

Poslovnik o radu Savjeta za građansku kontrolu rada policije stupa na snagu danom usvajanja na sjednici Savjeta.

PODACI O AKTUELNIM ČLANOVIMA SAVJETA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Pisarnica Skupštine Crne Gore
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 5, 81000 Podgorica
Telefon: 020 242 574; Fax: 020 404 542
E-mail: zorana.bacovic@skupstina.mn.yu

Dr Đoko Jočić, doktor medicine - specijalista internista - hematolog u Kliničkom centru Crne Gore đe je obavljao i najodgovornije rukovodne poslove. Član i predsjednik Savjeta od njegovog konstituisanja. Imenovan je ispred Ljekarske komore Crne Gore. Pored stručnih poslova u medicini obavljao je odgovorne poslove u strukovnim, društveno-političkim, sportskim i humanitarnim organizacijama Crne Gore i prijetodne Jugoslavije. Predsjednik je Ljekarske komore Crne Gore od njenog osnivanja.

Kontakt:

Serdara Jola Piletića 2, 81000 Podgorica
Telefon: 020 243 110; Fax: 020-247676,
E-mail drjocic@t-com.me

Nikola Martinović, (1968), advokat, član Savjeta od njegovog konstituisanja. Imenovan je ispred Udruženja pravnika Crne Gore. Na Univerzitetu Oxford, Društveno-pravni fakultet, završio je specijalizaciju u oblasti evropskog prava i slobode izražavanja. Savjetnik je na Fakultetu političkih nauka u Podgorici, Ekonomskom fakultetu u Podgorici i na Univerzitetu Tuscia, Viterbo, Italija. Član je Advokatske Komore Crne Gore, Upravnog odbora Udruženja pravnika Crne Gore, Američkog Nacionalnog udruženja advokata krivičnog prava, Međunarodne asocijacije pravnika Oxford- IMLA, Komisije za izmjenu crnogorskih zakona i predsjednik Borda direktora „Agencije za stanovanje” Podgorica.

Kontakt:

Jovana Tomaševica 13, 81000 Podgorica
Telefon: 020 202 616, 202 617; 202 618; Fax: 020 202 615
GSM: 067 616 090
E-mail: mnikola@t-com.me

Aleksandar Saša Zeković, istraživač kršenja ljudskih prava u Crnoj Gori, član je Savjeta od njegovog konstituisanja. Imenovan je ispred organizacija za zaštitu ljudskih prava. Na Univerzitetu Crne Gore magistrirao na temu „Politički kriterijumi u procesu stabilizacije i pridruživanja Crne Gore Evropskoj Uniji“. Ljudska i manjinska prava specijalizirao je na univerzitetima, institutima i organizacijama u nekoliko evropskih zemalja. Autor je više knjiga, istraživanja i izvještaja iz oblasti ljudskih i manjinskih prava kao i brojnih tekstova i priloga iz oblasti socijalne ekonomije, i razvoja civilnog društva. Trener je CRNVO-a iz oblasti organizacijskog razvoja. Kao konsultant radio je za niz međunarodnih tijela i agencija kao i na jačanju kapaciteta vladinih resora za rodnu ravnopravnost, zaštitu ljudskih i manjinskih prava i održivog razvoja. Radio na izradi i promovisanju Zakona o slobodama i pravima manjina u Crnoj Gori i učestvovao u pisanju alternativnog izvještaja za Srbiju i Crnu Goru (2002) i Prvog državnog izvještaja Crne Gore o primjeni Okvirne konvencije za zaštitu manjina Savjeta Evrope (2007).

Kontakt:

Bratstva i jedinstva broj 57/I, zgrada „Lepa Kata“, 81000 Podgorica

Tel/Fax 020 620 491

GSM: 067 599 810

E-mail: asz@t-com.me

Vladimir Čejović, advokat, član Savjeta od juna 2006. godine. Imenovan je ispred Advokatske komore Crne Gore. Bio je sudija Osnovnog suda u Podgorici (do 1992.), advokat u periodu od 1992. do 1998. godine. Funkciju pomoćnika ministra unutrašnjih poslova u Vladi Crne Gore obavlja je u periodu od 1998 do 2001. godine. Do 2004. godine bio je Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima od kada je ponovo advokat.

Kontakt:

Jovana Tomaševića 21, 81000 Podgorica

Telefon: 020 202 055; Fax: 020 202 056

GSM: 069 063 855

E-mail: cejovicv@t-com.me

Siniša Bjeković, rukovodilac Centra za ljudska prava Pravnog fakulteta, član je Savjeta od juna 2007. godine imenovan ispred Univerziteta Crne Gore. Ekonomsku školu završio u Podgorici, a diplomirao na Pravnom fakultetu u Podgorici. Radio u Upravi društvenih prihoda Crne Gore (pripravnik), Institutu za tehnička istraživanja (sekretar i direktor sektora opštih poslova) i Centru za ljudska prava Univerziteta Crne Gore (izvršni direktor). U više institucija u zemlji i inostranstvu predavao na temu ljudskih prava, uključujući i magistarski program ERMA (Sarajevo, Bolonja), kao i Projekat European Space of Justice. Napisao veći broj članaka i publikacija u oblasti ljudskih prava. Angažovan na EU Izvještajima o ljudskim pravima u Crnoj Gori (NVO inputi) u posljednjih nekoliko godina, i kao savjetnik u pravnom dijelu monitoringa o pravima djeteta u Crnoj Gori (Centar za prava djeteta Crne Gore). Obavljao je dužnost potpredsjednika Upravnog odbora Balkanske mreže za ljudska prava (BHRN) od 2002 do 2004. (mreža nevladinih i akademskih organizacija). Učestvovao kao ekspert UNDP, Savjeta Evrope i OEBS u oblasti ljudskih prava i srodnim disciplinama na projektima u Crnoj Gori i inostranstvu.

Kontakt:

13. jula broj 2/II, 81000 Podgorica,

Telefon: 020 481 165

GSM: 067 613 643

E-mail: sinisab@t-com.me

**PREDSTAVKE I PRITUŽBE GRAĐANA I SLUŽBENIKA POLICIJE
I INICIJATIVE ČLANOVA SAVJETA**

Slučaj direktora policije

Na inicijativu svog člana Savjet za građansku kontrolu rada policije razmatrao je slučaj pojavljivanja direktora Uprave policije Vlade Crne Gore u izbornom štabu Demokratske partije socijalista na dan lokalnih izbora u Mojkovcu, 29. decembra 2005. godine.

Uoči sjednice direktor policije Veselin Veljović se samoinicijativno pismeno obratio Savjetu sa namjerom da „predoči određene relevantne činjenice u vezi sa svojim aktuelnim ponašanjem na dan lokalnih izbora u Mojkovcu“.⁹ Gospodin Veljović je precizirao da se njegovo pojavljivanje u izbornom štabu, kao i ostvareni kontakti tom prilikom, u nijednom momentu nijesu sadržali bilo kakvu radnju, koja i se mogla podvesti ili tumačiti kao političko djelovanje. Takođe, direktor policije je dodao da je u izbornom štabu boravio na poziv svojih prijatelja a kasnije i radi neposrednog čestitanja gospodinu Miladinu Brku Mitroviću, svom bivšem profesoru, na pobjedi za gradonačelnika. Svi ostvareni kontakti, prema Veljovićevom iskazu, bili su isključivo prijateljskog karaktera, sa familijarnim i uobičajenim temama, i dešavali su se na kraju i nakon glasanja. Na kraju pisma direktor Veljović je akcentirao svoju privrženost depolitizaciji policije i u prilog tome saopštio činjenicu da je povodom novogodišnjih i vjerskih praznika uputio čestitke svim gradonačelnicima i predsjednicima lokalnim parlamenata kao i liderima političkih partija u Crnoj Gori.¹⁰

Nakon sprovedene rasprave na sjednici, Savjet je na trećoj sjednici održanoj 13. januara 2006. godine jednoglasno usvojio sljedeće zaključke. Savjet je ocijenio da pojavljivanje starješine policije, gospodina Veselina Veljovića, u izbornom štabu političke partije u vrijeme nakon zatvaranja biračkih mjesta a prije objavljivanja zvaničnih rezultata izbora, predstavlja njegovo građansko pravo ali da to pravo zbog funkcije koju obavlja mora biti suspendovano. Savjet je takođe ocijenio da konkretno pojavljivanje u izbornom štabu zbog vremena u kojem se desilo nije uticalo na tok i rezultate izbora. U svom zaključku povodom ovog predmeta Savjet je preporučio svim službenicima policije, posebno onima na višim položajima, bilo da su na dužnosti ili van nje, u službenoj uniformi ili civilu, da se suzdrže od prisustva u izbornim štabovima političkih partija, koalicija ili kandidata osim na izričit poziv u vezi sa potrebom obezbjeđenja i zaštite sigurnosti ljudi i objekata.

9 Pismo direktora policije 03-broj 051/06-792 od 12.01.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

10 Isto.

Slučaj policijskog službenika Radulovića iz Danilovgrada

Miloš Radulović (1966), policijski službenik iz Danilovgrada, ukazao je krajem decembra 2005. godine Savjetu za građansku kontrolu rada policije da mu u tadašnjem Odjeljenju bezbjednosti (OB) Danilovgrad nije omogućeno da obavlja posao za koji ima važeće rješenje te da se protiv njega sprovodi organizovana moralna i profesionalna diskreditacija.

Savjet je pristupio provjeri navoda. Organizovana je i prva istraživačka posjeta predstavnika Savjeta jednoj organizacionoj jedinici policije koja je podrazumijevala obavljanje neposrednih intervju sa načelnikom područne jedinice, njegovim saradnicima i velikim brojem Radulovićevih kolega.

Savjet za građansku kontrolu rada policije postupajući po predstavci Miloša Radulovića, policijskog službenika iz Danilovgrada, a na temelju pribavljenih mišljenja, sopstvenog istraživanja i odgovorajuće dokumentacije, a nakon sprovedene rasprave, usvojio je odgovorajuće zaključke.

Prije svega, Savjet je nesporno utvrdio da Raduloviću već duži vremenski period nije omogućeno obavljanje poslova pomoćnika komandira stanice policije za javni red i mir, za koje ima rješenje. To saznanje nije osporio niko od sagovornika sa kojima je Savjet stupio u kontakt ispitujući ovaj slučaj. Savjet je zaključio da je Raduloviću nizom postupaka povrijeđeno pravo na rad i da je doveden u neravnotežan položaj.

Načelnik OB Danilovgrad ukazao je Savjetu na nekoliko razloga zbog kojih je preduzeo određene mjere protiv Radulovića kako zbog profesionalnog ponašanja tako i zbog ponašanja van službe. Za priloženu dokumentaciju od strane načelnika OB Danilovgrad Savjet je procijenio da je nerelavantna za ovaj slučaj tim prije što zbog navodnih iznijetih radnji protiv Radulovića nijesu preduzete adekvatne zakonske mjere.

Savjet je konstatovao je Radulović, u toku postupka pred Savjetom, premješten u OB Kolašin. Savjet smatra neprihvatljivom činjenicu da se podnosioci predstavki u toku postupka pred Savjetom raspoređuju na druga radna mjesta, jer se takvi akti mogu smatrati aktima pritiska ili reakcijom povodom upućivanja predstavke Savjetu, i kao takve štete ugledu Savjeta.

Takođe, Savjet je direktoru Uprave policije preporučio da preduzme mjere kojima će se otkloniti nepravilnosti uočene po zahtjevu policijskog službenika Miloša Radulovića, u pogledu njegovog prava na rad.

Konačno, na temelju neposrednih razgovora Savjet je u svom zaključku broj 1/10-06 od 14. aprila 2006. godine zaključio da međuljudski odnosi u

OB Danilovgrad nijesu na zadovoljavajućem nivou te je preporučio direktoru Uprave policije da preduzme mjere u cilju poboljšanja istih.

Direktor Uprave policije obavijestio je 30. novembra 2006. godine Savjet da mu Zakon o policiji omogućava, da zavisno od potreba službe, »može vršiti premještaj u druge organizacione jedinice i van njihovog prebivališta i pod zato propisanim uslovima, pri čemu ti razlozi nijesu taksativno navedeni«. Direktor Uprave policije je podsjetio da realizacija premještaja zavisi od procjene utemeljene na relevantnim elementima u svakom konkretnom slučaju. Iz Uprave policije je saopšteno da je tako učinjeno i u slučaju Radulovića, prilikom njegovog premještaja u drugu organizacionu jedinicu, zato što je »ocijenjeno da svojim radom i ponašanjem nije zadobio povjerenje neposrednih starješina i ostalih službenika, što je upravo doprinijelo stvaranju loših međuljudskih odnosa i na određeni način onemogućavalo normalno funkcionisanje službe. Preraspored službenika daje mu mogućnost da u novoj sredini afirmiše svoje vrijednosti, profesionalne i lične, i pokaže da njegov rad i ocjene nijesu tačne, to bi značilo i njegovu ličnu satisfakciju«.

Tokom debate i rada na ovom slučaju Savjet je primijetio u praksi neodgovorajuću i sporu proceduru regulisanja radnih odnosa te je u saznanju da u policiji ima na desetine lica, koji poput ovog, slučaja, primaju platu a ne obavljaju svoj posao ili da ima službenika koji imaju rješenja za jedno a rade na sasvim drugom radnom mjestu, često i u drugoj sredini.

Direktor Uprave policije osvrnuo se i na ove primjedbe Savjeta ističući da se raspored na službeničko mjesto koje je već popunjeno u praksi primjenjuje, osim zbog neprimjerenog odnosa, i zbog »povećanog obima posla u određenim periodima, što se može tumačiti kao potreba službe i rješenje se u takvim slučajevima uvijek donose na određeno vrijeme«. Direktor Uprave policije obavijestio je Savjet da u »bliskom periodu slijedi donošenje akata o organizaciji i sistematizaciji Uprave policije u skladu sa standardima i principima država Evropske unije« na temelju čega će doći do »značajnog smanjenja broja službeničkih mjesta u policijskoj organizaciji« kao i da će se u tom postupku, posebno prilikom raspoređivanja na određena starješinska službenička mjesta, »cijeniti njihove profesionalne mogućnosti i sposobnosti, iskazane kroz dosadašnji rad i ostvarene rezultate«.

Slučaj Majde Škrijelj

Građanka Majda Škrijelj iz Rožaja obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije predstavkom, Br. 7-07 od 17. januara 2006. godine, ukazujući na „neprofesionalan odnos službenice policije prilikom vršenja saobraćajne kontrole“, uz navođenje legitimacionog broja značke i detaljnog opisa situacije u kojoj je službenica selektivno zaustavljala i propuštala prekršioce saobraćajnih propisa.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje, i pribavio odgovor iz Uprave policije kojim su potvrđeni navodi iz predstavke građanke Škrijelj o neuljudnom i neprofesionalnom ponašanju službenice policije i pokretanju postupka disciplinske odgovornosti prema počiniocu.

Građanki Škrijelj Savjet za građansku kontrolu rada policije uputio je dopis kojim je informisana o prikupljenim obavještenjima i rezultatima preduzetih mjera Uprave policije kojima je utvrđeno činjenično stanje, u konkretnom slučaju.

Slučaj B.T.

Građanka B.T. iz Podgorice obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na ponašanje njene unuke D.B., navodeći podvođenje i druge nemoralne radnje. Predstavka sadrži i stihove koji se ne mogu dovesti u vezu sa obraćanjem Savjetu niti utvrditi namjera podnosioca predstavke. Kako se predstavka ne odnosi na rad policije niti se može dovesti u bilo kakvu vezu sa nadležnošću Savjeta za građansku kontrolu rada policije utvrđenu odredbama Zakona o policiji, na sjednici je ocijenjeno da Savjet nije nadležan za postupanje po istoj.

Slučaj Šćepana Vukovića

Građanin Šćepan Vuković iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na ponašanje policijskih službenika prilikom vršenja saobraćajne kontrole u mjestu Lazine kod Danilovgrada koji su ga, nakon nezaustavljanja na znak „stop“, potom sprovedene potjere zaustavili, i kako navodi fizički napali i nanijeli mu tjelesne povrede.

Podnosilac predstavke navodi da se događaj, opisan u predstavi,

odigrao 31. januara 2004. godine, dakle dvije godine prije obraćanja Savjetu za građansku kontrolu rada policije.

Savjetu za građansku kontrolu rada policije, na zahtjev, dostavljena su rješenja o određivanju pritvora za podnosioca predstavke i suvozača koji je, takođe, učestvovao u fizičkom obračunu; službene zabilješke policijskih službenika koji su učestvovali u vršenju saobraćajne kontrole i privođenju lica; izjava podnosioca predstavke i suvozača u kojima se jasno navodi da su tokom događaja opisanog u predstavci bili u alkoholisanom stanju, nijesu se zaustavili na znak „stop“ nakon čega je vozač povećao brzinu kretanja. Takođe, navodi se i da su vozač i suvozač vodili raspravu sa policijskim službenicima, dostavljen je izvještaj o upotrebi fizičke snage i sredstava za vezivanje, službena zabilješka o upotrebi sredstava prinude komandira Stanice policije kojim se potvrđuje da su sredstva prinude upotrebljena u skladu sa Zakonom kao i ocjena Kolegijuma načelnika OB Danilovgrad u istom pravcu, i Izvještaj Načelnika odjeljenja za sudsku medicinu Kliničkog centra Crne Gore, kojim se potvrđuje da se Šćepan Vuković, tokom kritičnog događaja, nalazio u priпитom stanju sa koncentracijom alkohola u krvi od 1,05.

Savjet je tokom razmatranja predmeta, naročito imajući u vidu vrijeme kada se događaj odigrao, posljedice koje je proizveo, ali i mogućnosti daljeg postupanja Savjeta po istom obzirom na istek roka za eventualno pokretanje disciplinskog postupka, jednoglasno zaključio sljedeće: Savjet za građansku kontrolu rada policije, u skladu sa ovlašćenjima iz Zakona o policiji u daljem radu će ocijenjivati primjenu policijskih ovlašćenja radi zaštite ljudskih prava i sloboda i razmatrati sve slučajeve koji su životno nastali nakon formiranja Savjeta dok u pogledu slučajeva koji su životno nastali prije formiranja Savjeta razmatraće se samo oni slučajevi čije posljedice još uvijek traju. Slučajevi koji su životno nastali prije formiranja Savjeta i čije su posljedice prestale da postoje neće biti predmet razmatranja na sjednicama Savjeta.

Građaninu Vukoviću Savjet za građansku kontrolu rada policije uputio je dopis kojim je informisan o odluci odnosno zaključku povodom njegovog slučaja.

Slučaj Adisa Kuhinje

Građanin Adis Kuhinja, student i sportista iz Pljevalja, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije predstavkom ukazujući na postupanje pripadnika saobraćajne policije prilikom vršenja saobraćajne kontrole sa zahtjevom da se slučaj fizičkog obračuna rasvijetli i on kao podnosilac i njegova familija obavijeste o nalazima Unutrašnje kontrole i preduzetim mjerama zbog, kako navodi, neodgovarajućeg ponašanja i postupanja policajaca.¹² Osim toga pritužba građanina Kuhinje se direktno odnosila i na načelnika OB Pljevlja gospodina Tomčića, koji je od ranije obaviješten o konfliktu između policajca Šljukića i familije Kuhinja, zato što je u javnosti nastupao kao starješina ne čekajući nalaze istrage i Unutrašnje kontrole stavljajući se apriori na stranu svojih policajaca. U medijima je isticao da se ne radi o povredi koju su građaninu Kuhinji nanijeli policajci već da se sam spotakao, pao i povrijedio. Građanin Kuhinja, u svojoj pritužbi, ističe da je načelnika CB demantovao sami optužni prijedlog Osnovnog državnog tužioca u Pljevljima koji policajce Šljukića i Čaćića tereti za izvršeno krivično djelo zlostavljanje i mučenje iz člana 167. stav 3. KZRCG u vezi sa krivičnim djelom lake tjelesne povrede iz člana 152. stav istog zakona. U svojoj pritužbi građanin Kuhinja je naglasio da se „negativno i službi neodgovarajuće ponašanje policajaca gospode Šljukića i Čaćića nastavlja tako što vrše stalni pritisak na svjedoke – očevice događaja sve u cilju zastrašivanja i promjene iskaza“.

U prilogu predstavke podnosilac je Savjetu dostavio ljekarske izvještaje kao i Optužni prijedlog podnijet protiv policijskih službenika, povodom događaja iz predstavke.

Savjet je uzeo u razmatranje predstavku i pribavio odgovor od načelnika Centra bezbjednosti (CB) Pljevlja, povodom predmetnog događaja, koja sadrži informaciju o napadu Kuhinja Adisa na policijskog službenika, krivičnu prijavu sa pratećom dokumentacijom (zapisnik o saslušanju osumnjičenog, rješenje o zadržavanju, zapisnike o obavještenjima prikupljenim od građana, izvještaj ljekara specijaliste o povredama policijskog službenika), službenu zabilješku i izvještaje o upotrebi fizičke snage povodom događaja opisanog u predstavi.

Savjet je u više navrata ostvario pisanu komunikaciju sa načelnikom CB Pljevlja, kako bi sve nedomice vezane za slučaj bile razriješene u najvišem mogućem stepenu.

¹² Predstavka br. 6-06 od 16.01. 2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

Na sjednici, nakon rasprave, Savjet je zaključio da načelnik CB Pljevlja nije na primjeren i profesionalan način nastupao u medijima povodom ovog slučaja.

Konstatovano je da je u toku postupak protiv Kuhinje Adisa zbog napada na službeno lice kao i protiv policajaca iz Pljevalja, Šljukić Dragoljuba i Ćaćić Radosava zbog zlostavljanja i mučenja te da ne želeći da utiče na aktulene sudske postupke Savjet očekuje da se isti okončaju u razumnom roku i sa utvrđenom materijalnom istinom.

Savjet očekuje od načelnika Centara i odjeljenja bezbjednosti da povodom mogućih primjera policijske torture u javnosti ne nastupaju ishitreno i ne prije nego se okončaju sve zakonom predviđene procedure i da sa građanima komuniciraju korektno i sa visokim stepenom poštovanja.

Savjet cijeni da je zainteresovane građane neophodno blagovremeno upoznati sa nalazima Unutrašnje policijske kontrole kao i preduzetim mjerama zbog eventualnog neodgovarajućeg ponašanja i postupanja službenika policije, te u tom pravcu treba unaprijediti postojeću praksu.

Savjet očekuje da se potpuno suzbiju primjeri u kojima se protiv građana koji su ukazali na prekoračenje službenih ovlašćenja kao vid odgovora, paralelno ili kao protivmjera, podnosi prijava za napad na službeno lice u vršenju službe. Starješine policije moraju značajnu pažnju posvetiti ponašanju i postupanju službenika policije kojima se od strane mjerodavnih organa ili građana stavlja na teret prekoračenje ovlašćenja posebno kako bi se spriječio eventualni pritisak na žrtve i svjedoke torture. Savjet je primijetio da se u praksi često dešava da se pripadnici policije češće odazivaju na sudske pozive u kojima su tretirani kao svjedoci napada na službeno lice nego kada slučaj policijske torture u pitanju. Savjet očekuje od svih službenika policije da isti odnos i poštovanje prema Sudu imaju bez obzira da li se na isti pozivaju zbog prekoračenja službenih ovlašćenja ili napada građana na lica u obavljanju službe.

Sa sadržinom usvojenih zaključaka, ocjena i preporuka Savjet za građansku kontrolu rada policije upoznao je podnosioca predstavke, građanina Adisa Kuhinju i Upravu policije.

Slučaj Sava Čelebića

Policijski službenik Savo Čelebić iz Odjeljenja bezbjednosti Danilo- vgrad obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na neprimjereno ponašanje vođe sektora i zamjenika komandira prema njemu i drugim policijskim službenicima ovog odjeljenja, koje, kako navodi, nije u duhu pravila službe. Podnosilac predstavke obraća se Savjetu molbom da ova institucija stane u njegovu i zaštitu njegovih kolega.¹³

Savjet za građansku kontrolu rada policije je iskazao interesovanje za ovaj predmet, ali je isti ocijenjen nepotpunim a podnosilac obavješten da izvrši dopunu predstavke, kako bi Savjet mogao postupati u skladu sa zakonom utvrđenim ovlaštenjima.

Policijski službenik Savo Čelebić, podnosilac predstavke, obavjestio je Savjet dana 1. juna 2006. godine da povlači predstavku iz procedure.

Slučaj Radovana Pejovića

Građanin Radovan Pejović iz Danilovgrada obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na, kako navodi, neprimjereno postupanje određenih službenika policije Odjeljenja bezbjednosti (OB) Danilovgrad prema njemu, njegovoj porodici i gostima hotela čiji je vlasnik. Podnosilac predstavke opisuje događaje koji su se odigrali tokom prijetih godina, a čiji su akteri upravo policijski službenici koje je imenovao i navodi da će u direktnom razgovoru iznijeti imena svjedoka koji bi povrdili njegove navode.¹⁴

Nakon sprovedene rasprave Savjet za građansku kontrolu rada policije naročito imajući u vidu vrijeme kada su nastali događaji opisani u predstavi kao i mogućnost djelovanja Savjeta po isteku rokova, pozvao se na zaključak usvojen na jednoj od prijetih sjednica, u kojem se navodi da će Savjet ocjenjivati primjenu policijskih ovlaštenja radi zaštite ljudskih prava i sloboda i razmatrati sve slučajeve koji su životno nastali nakon formiranja Savjeta. Sa sadržinom ovog zaključka upoznat je podnosilac predstavke.

13 Predstavka br. 8-06 od 23.01.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

14 Predstavka br. 12-06 od 07. 02. 2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj Milorada Vukanovića

Građanin Milorad Vukanović iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje državnih organa Crne Gore prema njemu kao profesionalnom vojniku bivše JNA, ćutanje administracije, nasilno iseljenje iz stana, privođenje i hapšenje tokom dugog niza godina i dr.¹⁵ Podnosilac je zahtijevao i prisustvo na sjednici Savjeta kako bi prezentovao „200 stranica dokaznog materijala o počinjenim, zločinima“. Navodi da mu nije dozvoljeno da viđa svoju decu već 13 godina i da ih ne poznaje, da ga je „pravosuđe Crne Gore opljačkalo“ i da je iz proceduralnih razloga onemogućen da tuži državu. U prilogu ovog dopisa podnosilac je dostavio obraćanje, istim povodom, Ministarstvu rada i socijalnog staranja, Državnom tužiocu i predsjedniku Vrhovnog suda Crne Gore.

Savjet je uzeo u razmatranje predstavku i uputio dopis Centru za socijalni rad i Upravi policije, kako bi izvjestili o navodima iz predstavke.

Centar za socijalni rad je na upit Savjeta da li je prema građaninu Vukanoviću ova institucija utvrdila bilo kakvu mjeru shodno navodima iz predstavke, odgovorio da je brak g. Vukanovića razveden sporazumnom presudom kojom prilikom su se supružnici saglasili da деца budu povjereni majci. Nakon toga, Centar je na zahtjev g. Vukanovića donio Rješenje o kontaktiranju oca sa malodobnom decom, a nešto kasnije je angažovao komisiju vještaka psihijataru sa ciljem davanja nalaza i mišljenja u vezi kontaktiranja oca sa malodobnim sinom, jer je kćerka u međuvremenu postala punoljetna.

Uprava policije je na upit Savjeta da li je podnosilac predstavke, i ukoliko jeste zašto, privođen 17 puta i dva puta lišavan slobode, i da li su pripadnici policije u tim prilikama imali u vidu da je g. Vukanović profesionalno vojno lice, odgovorila da je CB Podgorica 13.03.1995. odredio pritvor Miloradu Vukanoviću, a na osnovu prijave njegove kćerke, o čemu je obaviješteno Vojno tužilaštvo i privođenje izvršila vojna policija. Prijethodno je 16.02.1993. protiv Vukanovića Opštinskom sudu za prekršaje u Podgorici podnijet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, zbog sumnje da je počinio familijarno nasilje. U odgovoru se posebno ističe da je CB Podgorica u preduzimanju svih navedenih radnji, u skladu sa Zakonom, kontaktirao i sarađivao sa Vojnim tužilaštvom, Vojnim istražnim sudijom i Vojnom policijom.

15 Predstavka br. 14-06 od 17.02.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

Savjet je, nakon rasprave, na sjednici usvojio Preporuku, Br. 14/8-06 od 5. juna 2006. godine, Upravi policije da u najkraćem roku dostavi odgovor građaninu Miloradu Vukanoviću iz Podgorice o navodima iz predstavke koja je, u više navrata, upućivana na adresu Ministarstva unutrašnjih poslova, Policije i drugih državnih organa.

Savjet je sa sadržinom Preporuke, kao i odgovorima dostavljenim iz Centra za socijalni rad i Uprave policije upoznao podnosioca predstavke.

Dana 18. jula 2006. godine sa ciljem postupanja u skladu sa Preporukom Savjeta i pružanja odgovora podnosiocu predstavke, u Kabinetu direktora Uprave policije održan je sastanak kojem su prisustvovali službenici Uprave policije, Milorad Vukanović i član Savjeta zadužen za pribavljanje relevantnih informacija o slučaju. Sačinjena je i Službena zabilješka, 14/11-0 od 27.07.2006. godine, koja čini sastavni dio ovog predmeta.

Na sjednici Savjeta od 3. oktobra 2006. godine, nakon detaljno istraženog slučaja i upoznavanja članova sa sadržinom Službene zabilješke sa sastanka iz Kabineta direktora Uprave policije, jednoglasno je zaključeno da je na inicijativu Savjeta podnosiocu predstavke omogućen kontakt sa predstavnicima policije i pružene sve raspoložive informacije u vezi sa slučajem, čime je Savjet učinio sve iz domena svoje nadležnosti povodom upućene predstavke.

Zapošljavanje Roma u crnogorsku policiju

Na temelju inicijativa svog člana, Savjet za građansku kontrolu rada policije je inicirao zapošljavanje Roma u crnogorsku policiju i tim povodom naišao na odličan prijem kod direktora Uprave policije.¹⁶ Savjet je apelovao na starješinu policije da učini sve u svojoj moći kako bi se otpočelo sa primanjem pripadnika romske etničke zajednice u policiju. Savjet je ocijenio da se trenutno ne može računati na dovoljan broj odgovarajućih kadrovskih rješenja i da neka svakako postoje ali većinu ipak tek treba proizvesti - osmišljenom politikom, podrškom i stipendijama. Direktor policije je pozdravio inicijative Savjeta i iskazao punu posvećenost prijemu u službi pripadnika manjina, a u skladu sa standardima država Evropske Unije te najavio intenzivnu komunikaciju sa predstavnicima romskih grupa i organizacija po ovom

¹⁶ Pisma direktoru Uprave policije od 09.03.2006. godine i 06.04.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

pitanju.¹⁷ Crnogorska policija je prepoznala problem nedovoljne integracije Roma u društvu i prihvatila inicijativu Savjeta za građansku kontrolu rada policije za razmatranje mogućnosti zapošljenja pripadnika romske nacionalnosti u policijsku organizaciju. U prvom naletu angažovano je troje lica romske nacionalnosti sa završenom srednjom školom. Uprava policije uputila je dopis kojim obavještava da su u operativne strukture Uprave primljena tri lica romske nacionalnosti i sa žaljenjem konstatovala da dva kandidata nijesu pokazala afinitet prema policijskim poslovima, dok je jedan kandidat pokazao zainteresovanost i kvalitet u savladavanju vještina neophodnih za policijskog službenika.¹⁸ Uprava policije Vlade Crne Gore je, povodom obilježavanja Svjetskog dana Roma, organizovala 9. aprila 2008. godine prijem za Senada Čobića, službenika romske nacionalnosti koji je radno angažovan u policijskoj organizaciji.¹⁹ Uprava policije je više puta iskazala zadovoljstvo zbog radnog angažovanja Senada Čobića u policiji i istakla da se radi o primjernom policijskom službeniku, koji profesionalno obavlja policijske poslove i zadatke.²⁰

Profesionalnost i politička neutralnost policije

Savjet za građansku kontrolu rada policije na svojoj VI sjednici, održanoj 14. aprila 2006. godine, razmatrao je Inicijativu svog člana u vezi sa pokušajem stvaranja negativne slike u društvu o kompletnom policijskom servisu, i navodnom učešću pojedinih službenika policije u prodaji odnosno kupovini glasova. Nakon sprovedene rasprave usvojio je preporuke koje slijede. Ocijenjeno je da policija posebnu pažnju u periodu predizborne i referendumske kampanje treba posvetiti otkrivanju eventualnih izvršilaca krivičnih djela, kojima se ugrožavaju izborna prava građana. U tom pogledu Savjet je ohrabrio sve građane i službenike policije da mjerodavne organe

17 Odgovor direktora Uprave policije članu Savjeta za građansku kontrolu rada policije od 11. 10. 2006. godine; Dokumentacija Savjeta

18 Dopis direktora Uprave policije broj 8/2-07 od 20.03.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

19 Delegacija Uprave policije, koju su činili zamjenik rukovodioca Sektora granične policije Vukoman Žarković i portparolka Tamara Popović, se u sjedištu policijske organizacije u Podgorici sastala sa službenikom Ispostave granične policije Bar Senadom Čobićem. Sastanku su prisustvovali i član Savjeta za građansku kontrolu rada policije mr Aleksandar Saša Zeković, savjetnik za policijska pitanja u Misiji OEBS-a u Crnoj Gori gospodin Valeri Petrov i predsjednik Upravnog odbora Fondacije za stipendiranje Roma Veselj Beganaj.

20 Magazin „Inkluzija“ broj 24; www.isi-mne.org

upoznaju sa relevantnim informacijama, saznanjima ili ličnim iskustvima, ukoliko ista postoje. Savjet je takođe ohrabrio Upravu policije u nastojanjima da učini javnim i vidljivim pojedinačne primjere zloupotrebe prava i ovlašćenja kako bi isti bili sankcionisani. Cijeneći da svi službenici policije zaslužuju poštovanje i punu podršku zajednice kojoj služe, Savjet je pozvao kompletnu javnost uključujući i političke partije, da prema policijskom servisu i njenim pripadnicima razvijaju i promovišu etičko, odgovorno, korektno i dobronamjerno ophođenje uvažavajući njihovo dostojanstvo i profesiju te da ocjene, zaključke i nalaze donose na temelju istinitih, provjerenih i pouzdanih informacija. Takođe, svim službenicima policije od strane Savjeta je preporučeno da ne prihvataju poklon u smislu bilo kakvog propagandnog materijala učinjen od strane partije, koalicije, bloka ili pojedinca. Savjet je podsjetio da se u službenim prostorijama policije mogu naći samo državna znamenja Crne Gore, te se iz istih mora ukloniti propagandni materijal (etikete, zastavice, plakati) kao i poster i fotografije stranačkih prvaka. Savjet je ocijenio da bi isticanje političkog promotivnog materijala, lično ili u službenim prostorijama, moglo da proizvede nepovoljne i štetne ocjene za kompletnu policijski servis. Od direktora policije očekuje se da službenike policije obavjesti o ovom zaključku i o primjeni istog Savjet obavijesti u roku od 15 dana. Uprava policije je obavijestila Savjet da su njegovi zaključci i preporuke distribuirani svim područnim jedinicama policije ali nije dostavljen izvještaj koji se odnosio na realizaciju istih.

Ovu problematiku Savjet za građansku kontrolu rada policije je razmatrao, opet na inicijativu svog člana, početkom oktobra 2007. godine, zbog primljenih obavještenja da se u službenim prostorijama više područnih jedinica policije i dalje nalazi politički promotivni materijal i portreti stranačkih lidera. Direktor Uprave policije je 22. oktobra 2007. godine Savjetu dostavio kopiju telegrama, upućenog istog dana, svim rukovodiocima organizacionih jedinica Uprave policije na terenu i u sjedištu. Naloženo je momentalno uklanjanje svih političkih i stranačkih materijala i simbola iz službenih prostorija „zato što se to kosi sa pozitivnim zakonskim rješenjima“. Član Savjeta koji je podnosilac ovih inicijativa, obavijestio je Savjet da je sa predstavnicima civilnog društva organizovao monitoring posjete područnim jedinicama policije u Baru i Bijelom polju i da je iz istih uklonjen sporni materijal te da je ispoštovana sadržina telegrama direktora policije.

Slučaj Zlatka Vučinovića

Građanin Zlatko Vučinović iz Tivta obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije u kojoj je predstavio imovinsko-pravni spor koji ima sa komšijom a koji predstavlja osnov za učestale prijave radi zaštite pripadnicima policije Odjeljenja bezbjednosti (OB) u Tivtu, koja po njegovom mišljenju, nije voljna da njemu i njegovoj porodici pruži punu zaštitu u ovakvim situacijama.²¹

Savjet je uzeo u razmatranje predstavku i načelnik OB Tivat je, na zahtjev, dostavio informacije o preduzetim mjerama i radnjama policijskih službenika tokom tri kritična događaja, a na temelju prijave obje sukobljene familije, kojim prilikama su sačinjene službene zabilješke o postupanju. Savjet je, sa ciljem što sveobuhvatnijeg informisanja, upućen na obraćanje Odjeljenju za unutrašnju kontrolu, koje je, takođe, postupalo po predmetnoj predstavi.

Direktor Uprave policije je, takođe, izvjestio Savjet da je provjerom navoda predstavke građanina Vučinovića, konstatovano da su službenici OB Tivat postupili na temelju zakona i zakonskih ovlaštenja tokom kritičnih događaja i da u njihovim radnjama nema elemenata disciplinske ili druge odgovornosti. Posebno je utvrđeno da se u sukobu dvije familije službenici policije nijesu stavljali na stranu bilo koje od njih.

Kako se građanin Zlatko Vučinović, istim povodom, obratio i Upravi policije, to je Uprava o svim preduzetim radnjama i njihovim rezultatima izvjestila podnosioca, i uputila na rješavanje imovinsko – pravnog spora pred mjerodavnim sudom. U dopisu se podnosiocu posebno preporučuje da, u slučaju uznemiravanja, radi zaštite, odmah obavijesti OB Tivat, i sugeriše svako uzdržavanje od bilo kakvih deliktih kontakata sa sukobljenom familijom.

Savjet je na sjednici, nakon razmatranja sadržine cjelokupnog predmeta i rasprave, jednoglasno odlučio da član zadužen za obradu predmeta obavi razgovor sa podnosiocem predstavke i načelnikom OB Tivat, nakon čega bi Savjet bio u potpunosti informisan o razvoju događaja nakon podnošenja predstavke i postupanja Savjeta po istoj. Sačinjena je službena informaciju, Br. 18\7-06 od 30. jula 2006.godine, kojom je Savjet obaviješten da građanin Zlatko Vučinović nema dodatnih primjedbi na rad službenika policije i da je nakon intervencije Savjeta uočena značajna promjena u odnosu i postupanju starješina i službenika policije prema njemu i njegovoj familiji.

21 Predstavka br. 18-06 od 12.04.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj kršenja izbornih prava u Boki

Savjet za građansku kontrolu rada policije, na inicijativu svog člana, upoznao je direktora Uprave policije sa navodima o postojanju političkih pritisaka na građane romske nacionalnosti u Tivtu i okolini u pogledu njihovog opredjeljenja na predstojećem referendumu o državno – pravnom statusu Crne Gore. Ove informacije su predložene na elektronskim komunikacionim listama civilnog društva i isključivo su proslijeđene, u izvornom sadržaju, Upravi policije.

Na temelju dostavljenih podataka direktor policije je operativnim službama naložio preduzimanje određenih policijskih aktivnosti. Savjet je od strane Uprave policije obaviješten da „da se provjerom došlo do saznanja da s određena lica iz nevladine organizacije „Margo” prije svih Živorad Tasić kao i Vladan Stanojević iz Beograda, u društvu sa još dva, za sada, neidentifikovana lica, u danima pred održavanje referenduma, obilazili romsko naselje „7. juli”, u Tivtu i zahtijevali da im stanovnici tog naselja predaju lične karte i nagovarali ih da glasaju protiv suverene Crne Gore”.²² U dopisu direktora policije se još kaže da raspolazu i saznanjima „da su u ovo naselje, nakon toga, dolazili i aktivisti vladajuće koalicije u Tivtu, i od stanovnika romskog naselja tražili da ne nasijedaju na provokacije Tasića i Stanojevića”.²³

Direktor policije je obavijestio Savjet da policija preduzima određene mjere radi utvrđivanja relevantnih okolnosti, posebno radnji koje je preduzimao Vladan Stanojević u opštini Tivat i šire.

Slučaj Roma iz Ulcinja

Dana 9. juna 2006 godine službenici policije iz Ulcinja i Podgorice, prema građanima romske nacionalnosti Fadilju Salifi (1971), Ramazanu Salifi (1973) i Zidi Arifu (1980), svi iz Ulcinja, prilikom vršenja službene radnje ponašali nepristojno i neodgovorno i na način koji je protivan važećim propisima i etičkim načelima, ne poštujući njihova ljudska prava i osnovne slobode. Savjet je, na inicijativu svog člana, slučaj uzeo u obzir i prikupio obavještenja i izjave od velikog broja građana koje su dostavljene Upravi policije.

²² Dopis direktora Uprave policije 03 broj 051/06 – 19267 od 02.06.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

²³ Isto.

Tog dana izvjesni inspektor OB Ulcinj po imenu „Peđa“ priveo je u OB Ulcinj Salifi Ramazana i Zidi Arifa, dok se Salifi Fadilj, po saznanju da ga policija traži, dobrovoljno prijavio. Ispred stanice policije okupili su se članovi njihovih familija i bliski prijatelji tražeći da im se kaže zbog čega su privedeni i zadržani. Arifa je u Ulcinju izvjesni policijski inspektor iz Podgorice ošamario nekoliko puta kazavši mu „Pička ti materina, što se ti buniš“. Drugoj dvojici se obratio riječima „Što je, hoćete li neki problem, hoćete ovako da prođete“. Odgovorili su da neće ali samo žele da znaju što su uradili i zašto su privedeni. Za vrijeme boravka u stanici policije nije im dozvoljeno da govore niti im je dato objašnjenje zašto su privedeni. Odgovoreno im je samo da će ih inspektori sprovesti za Podgoricu. Stavili su im lisice i putničkim automobilom odveli za Podgoricu. Prije toga ispred zgrade policije Nada Omerović je pitala već opisanog inspektora će joj odvesti muža. Odgovorio joj je da se ne miješa, izvadio pištolj iz pojasa, uperio u nju i prijetio da će pucati. Odgovorila mu je „Pucaj ali ja hoću da znam će mi je muž. Nemoj da misliš da si Boga uhvatio za muda ako si policajac“. Odgovorio joj je „Uhvatićeš ti mene za kurac“. Tokom vožnje često su na njih vadili pištolj i prijetili da „ako i jedan zucne dobija metak u čelo“. Prema njihovom mišljenju inspektori su bili u alkoholisanom stanju što im je bio dodatan razlog da samo ćute. Po dolasku u CB Podgorica vikali su na glas ostalim kolegama da su „stigle ubice“. Psovali bih ih kada bi pitali zašto ih tako zove. Razgovor sa njima je obavio neki inspektor na čiji se odnos ne žale. Ukazali su mu na postupanje i ponašanje inspektora, posebnog onog obučenog u crno, rekao im je da će o tome kasnije razgovarati. Inspektor se raspitivao za stradanje njihove sestre na Kosovo. Pušteni su iz stanice oko 2 sata poslije ponoći (subota, 10.jun) sa obavezom da dođu u 8. sati da daju izjavu. Odvedeni su iz Ulcinja inače bez novca i garderobe. Prespavali su u parku. Uredno su se odazvali i dali izjave u vezi ubistva njihove sestre Šemsije na Kosovo prije 8 godina. Ponovno su ukazali na odnos inspektora prijetnog dana. Odgovoreno im je „Nije lijepo to što su tako postupali prema vama. Razgovaraćemo mi sa njima. Ne brinite“.

Organizaciona jedinica Uprave policije za unutrašnju kontrolu je uvažila navode na koje je ukazao Savjet. Konstatovano je da su službenici CB Podgorica Saša Sekulović i Danilo Grbović počinili teži disciplinski prekršaj iz člana 56. stav 3. i 4. iz Zakona o državnim službenicima i namještenicima, a službenici SP OB Ulcinj Nedjeljko Bojović i Predrag Vuković teži disciplin-

ski prekršaj iz člana 81 stav 1. tačka 12. Zakona o policiji.²⁴ Shodno nalogu direktora policije neposrednim rukovodiocima ovih policijskih starješina pokrenut je disciplinski postupak u cilju utvrđivanja činjenica značajnih za izricanje disciplinskih mjera. Kod dvojice službenika policije utvrđen je disciplinski prekršaj i novčano su kažnjeni.

Savjet se potom interesovao kod direktora Uprave policije za mogućnosti restitutivnog ponašanja prema ovoj grupi Roma, uključujući i izvinjenje.

Direktor Uprave policije Vlade Republike Crne Gore podnosiocima predstavke je uputio na redovan sud dok je po pitanju drugih restitutivnih mjera saopštio „da ne postoji zakonski osnov za upućivanje izvinjenja“, iako je kasnije, javno, povodom drugog slučaja, iskazao žaljenje i izvinjenje zbog odnosa službenika policije.

Slučaj Jovana Popovića

Građanin Nikola Popović iz Virpazara obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na tretman njegovog sina, Jovana Popovića, koji je smješten u Istražnom zatvoru u Spužu, počev od 22.02.2006. godine, pod optužbom za pokušaj ubistva.²⁵ Podnosilac predstavke navodi da je prilikom posjete 29.06.2006.godine uočio da je njegov sin sav u modricama, podlivima modro žute boje i psihički rastrojen te se obraća Savjetu kako bi osnovao komisiju i ispitao navode iz predstavke. U prilogu predstavke dostavljen je izvještaj ljekara specijaliste „ZIKS“-a Podgorica, službena zabilješka Zaštitnika ljudskih prava i sloboda sačinjena nakon posjete Istražnom zatvoru i obavljenog polučasovnog razgovora sa Jovanom Popovićem.

Na sjednici Savjeta, nakon upoznavanja sa sadržinom službene zabilješke koju je sačinio član Savjeta zadužen za pribavljanje relevantnih informacija o slučaju i rasprave, odlučeno je da podnosiocu predstavke uputi dopis kojim obavještava da Savjet nije nadležan za postupanje po predstavi jer policija nije nadležna za postupanje u ZIKS-u i kojim podnosioca upućuje na obraćanje direktoru ZIKS-a, predsjedniku Višeg suda u Podgorici i ministru pravde koji vrše nadzor nad sprovođenjem zakona u ZIKS-u.

²⁴ Odgovor direktora Uprave policije 03 broj 086/06-20806/3 od 03. 07. 2006. godine. Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

²⁵ Predstavka br. 25-06 od 03.07.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj Slavena Lekića

Građanin Slaven Lekić iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na neprofesionalan postupak policijskog službenika prilikom saobraćajne kontrole „koristeći dvostruke standarde prema počiniocima istog prekršaja”.²⁶ Savjet je uzeo predstavku u razmatranje i obratio se Upravi policije sa ciljem prikupljanja relevantnih podataka o slučaju.

Uprava policije dostavila je odgovor u kojem se navodi da je nadležna služba preduzela konkretne mjere radi provjere navoda i da je utvrđeno da je kritičnom prilikom između građanina Lekića i ovlaštenog policijskog službenika došlo do verbalnog incidenta, kome je povod bio počinjeni saobraćajni prekršaj. Navodi se da su se u momentu kada je počinjen prekršaj od strane građanina Lekića i vozača u drugom vozilu, koje ovom prilikom nije zaustavljeno, policijski službenici nalazili na drugom važnijem zadatku, koji ih je ograničavao u drugim reagovanjima.²⁷

Savjet za građansku kontrolu rada policije, na sjednici je razmotrio cjelokupan predmet i nakon rasprave, zaključio da uvažava razloge zbog kojih patrola policije nije zaustavila i vozilo koje se kretalo ispred gospodina Slavena Lekića, ali da ukazuje da su svi učesnici u saobraćaju ravnopravni ukoliko se ne radi o vozilima sa pravom prednosti, a koja su na radnom zadatku i sa vidnim svjetlosnim oznakama i zvučnim signalima. Dalje je zaključeno da selektivno ponašanje prema učesnicima u saobraćaju izaziva revolt građana i nepotrebne verbalne konflikte, kao što se radilo i u ovom slučaju. Savjet je ukazao na prisutnost ove pojave u što se mogu uvjeriti učesnici u saobraćaju i uputio preporuku Upravi policije da se protiv tih službenika policije preduzmu odgovarajuće disciplinske mjere.

Sa sadržinom Zaključka Savjet je upoznao podnosioca predstavke, građanina Lekića, i Upravu policije.

26 Predstavka br. 26-06 od 06.07. 2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

27 Odgovor Uprave policije broj br. 26/3 od 30.11.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj Vere Baković

Građanka Vera Baković iz Nikšića obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje pripadnika Centra bezbjednosti Nikšić, koji kako se u predavci navodi, ne pružaju dovoljnu zaštitu njoj i njenoj porodici prilikom čestih intervencija na njen zahtjev, a povodom konflikata koje ima sa komšijama.²⁸

Savjet je uzeo u razmatranje predstavku, i obratio se nadležnim institucijama sa ciljem pribavljanja relevantnih podataka o slučaju.²⁹

Načelnik Centra bezbjednosti Nikšić, takođe na zahtjev Savjeta, dostavio je odgovor kojim obavještava da je podnosilac predstavke građanka Vera Baković poznata ovom centru kao višestruki povratnik u narušavanju javnog reda i mira i da je konfliktna ličnost.³⁰ O postupanju službenika policije dostavljen je podatak da su službenici Centra bezbjednosti Nikšić postupajući po prijavama građanke Baković podnijeli prekršajne prijave protiv pet lica (ukupno 27 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka), a da su ovlašćeni službenici Centra protiv nje podnijeli Opštinskom organu za vođenje prekršajnog postupka 12 zahtjeva i jednu krivičnu prijavu za koju je osuđena 30 dana uslovno na jednu godinu.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, na bazi predstavke i odgovora mjerodavnih institucija, nakon rasprave, zaključio je da uvidom u spise predmeta nije mogao dokazati navode iz prijave građanke Vere Baković iz Nikšića. Sa sadržinom Zaključka upoznata je građanka Vera Baković.

28 Predstavka br. 27-07 od 07.07. 2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

29 Centar za socijalni rad Nikšić dostavio je dopis na zahtjev Savjeta, Br. 27/5 od 30. novembra 2006. godine, kojim obavještava da je građanka Vera Baković bila korisnik materijalnog obezbjeđenja porodice počev od 1.11.1993. godine koje pravo je ukinuto 1.06.2005. godine zbog isplate 1800,00 eura na ime neisplaćenih zarada, uz napomenu da je isplata materijalnog obezbjeđenja trebala biti ukinuta i ranije uslijed isplate otpremnina u visini 24 prosječne plate njenom suprugu. Centar za socijalni rad Nikšić donio je rješenje i ponovo priznao pravo na materijalno obezbjeđenje porodice građanki Veri Baković, na njen zahtjev, počev od 1.04.2006. godine. U dopisu se navodi da se podnosilac predstavke sa familijom nasilno uselila u novu baraku u naselju Kapino polje (u prilogu dopisa dostavljen je spisak nasilno useljenih lica), da je građanka Baković konfliktna ličnost te da ima česte sukobe sa susjedima.

30 Odgovor CB Nikšić; br. 27/4 od 04.10.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj rasporeda policijskih službenika na druga službenička mjesta

Početkom avgusta 2006. godine rješenjem ministra unutrašnjih poslova jedan broj službenika policije raspoređen je u druge organizacione jedinice a van mjesta prebivališta. To je izazvalo njihov protest kao i reakciju nekih parlamentarnih političkih partija, u prvom redu Socijalističke narodne partije Crne Gore. Savjet za građansku kontrolu rada policije slučaj je uzeo u obzir na temelju inicijative jednog od članova. U javnosti je dominirao utisak da je raspored policijskih službenika u druge sredine politički motivisan a ne uslovljen, kako je službeno saopšteno, potrebama službe kao i da iza svega navodno stoji kazna zbog nepodržavanja koncepta nezavisne države na referendumu o konačnom državno-pravnom statusu Crne Gore.

Službenici policije sa kojima je Savjet stupio u kontakt a koji su dobili raspored u druge sredine istakli su da im je razumljivo da se protiv službenika policije koji prave greške i nesavjesno postupaju preduzimaju određene mjere i radnje ali ne i na temelju „intuicije određenih starješina koliko je neki pripadnik policije dovoljno velik i dobar Crnogorac“. Službenici policije istakli su da se obavljanje posla van mjesta stalnog boravka i bez prijetodne najave odražava negativno na njihove životne prilike posebno imajući u vidu činjenice kao što su zdravstveno stanje pojedinih članova familije i briga o deci koja pada na teret isključivo jednog supružnika.

Sredinom septembra 2006. godine Savjetu se obratio i službenik policije Zoran Braunović (1962), povodom rješenja o premještanju na drugo radno mjesto i u drugu radnu sredinu. Prije prijema rješenja o premještanju Braunović je radio na poslovima samostalnog inspektora za nedozvoljenu trgovinu i falsifikate u sklopu privrednog kriminaliteta a novim rješenjem raspoređen je na radno mjesto 1039 – stariji inspektor za suzbijanje kriminaliteta u OB Plužine. Najavio je ulaganje žalbe shodno pravnoj pouci iz Rješenja. To i obraćanje Savjetu smatrao je korektnim i dobronamjernim ističući da su službenici policije koji se obratili političkim partijama rizikovali da budu predmet političkih manipulacija, što po njemu nije profesionalan pristup. Uoči održavanja referenduma o državno-pravnom statusu Braunović je upućen na odmor. Pretpostavljeni starješina ga je obavijestio da više ne dolazi na posao. Braunović nije primio rješenje o godišnjem odmoru i uredno je primao platu svih proteklih mjeseci. Sredinom septembra 2006. godine pozvan je telefonom da dođe da podigne rješenje o rasporedu na novo radno mjesto.

Savjet je, na traženje, od Uprave policije, sredinom avgusta 2006. godine

dobio Informaciju o rasporedu policijskih službenika na druga službenička mjesta. Premiještanje više desetina policijskih službenika na poslove i zadatke van mjesta njihovog prebivališta od strane direktora Uprave policije oobrazloženo je isključivo potrebama službe i postojanjem jasnog zakonskog utemeljenja (Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Zakon o policiji i niz internih akata).

Prva rješenja o privremenom rasporedu poništena su od strane Komisije za žalbe Vlade Crne Gore zbog postojanja formalno - pravnih nedostataka. Komisija je, 20. septembra 2006. godine, ocijenila da su žalbe policijskih službenika osnovane iz razloga što su rješenja o rasporedu donijeta od strane nenadležnog organa (u dijelu koji se odnosi na raspoređivanja i u dijelu koji se tiče fiksnog dijela zarade) i da se radi o bitnoj povredi pravila postupka.

Nakon ovog starješina Uprave policije je potpisao nova rješenja o privremenom rasporedu čime su otklonjeni svi formalno-pravni nedostaci ranijih rješenja.

Uprava policije Vlade Crne Gore je obavijestila Savjet da će sa praksom raspoređivanja policijskih službenika u druge organizacione jedinice nastaviti „iz prostog razloga što će to zahtijeviti potrebe službe i reformski procesi policijske organizacije“ posebno u kontekstu „nove organizacije i sistematizacije koja treba da uslijedi“. Osim ovog, Uprava policije je februra 2007. godine, putem javnog saopštenja, najavila da će u toku procesa „prihvatanja standarda iz policijskih organizacija država članica Evropske unij, doći do znatnog smnjenja broja policijskih službenika, kao i rasporeda u policijske strukture van mjesta prebivališta, a kako to budu zahtijevale organizacijske, operativne i operativno-taktičke potrebe službe“.

Savjet je u kontinuitetu pažljivo pratio slučaj i tokom više zasijedanja raspravljao ovo pitanje i podnijete predstavke i inicijative. Istražujući ovo pitanje Savjet je upoznat i sa navodima jednog broja službenika policije o postojanju pritisaka starješina prema službenicima policije uoči izbornih procesa. Povodom tog pitanja Savjet je još ranije usvojio odgovarajuće zaključke i preporuke. Tokom debata u Savjetu, imajući u obzir ovaj i slučajeve koji su prijetili ili uslijedili, razvila se dilema o istinskim efektima obraćanja službenika policije kao i da li te predstavke doprinose još lošijim okolnostima po podnosioca.

Iako konkretan predmet po prirodi nije u direktnoj vezi sa nadležnošću Savjeta, zbog motivacije službenika policije i njihove efikasnosti u vršenju policijskih ovlašćenja, Savjet je usvojio preporuku sa kojom je odlučio da

upozna zainteresovane policijske službenike, direktora Uprave policije i javnost.

U usvojenoj Preporuci broj 29-06 od 19. septembra 2007. godine Savjet za građansku kontrolu rada policije je istakao da sastav policijske službe treba da odražava ukupnu raznolikost stanovništva – u geografskom, polnom, etničkom i vjerskom smislu. Savjet je takođe ocijenio da je približavanje policije samim građanima važno i kroz njen personalni sastav što podrazumijeva više brige i pažnje o zapošljavanju na lokalnom nivou lica koja su dio lokalnog stanovništva.

Slučaj Faruka Lješljanina

Građanin Faruk Lješljanin iz Plava, tada apsolvent na Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje službenika policije Odjeljenja bezbjednosti u Plavu dana 21.08.2006. kojom prilikom su mu, kako navodi, bez i najmanjeg razloga a nakon obraćanja šalterskom radniku, nanijete tjelesne povrede. U stanicu policije kritičnog dana je došao radi regulisanja mandatne kazne zbog prijave za upravljanje vozilom bez vozačke dozvole.³¹ Podnosilac se obratio Savjetu kako bi slučaj bio istražen i utvrđeno činjenično stanje i u prilogu dostavio Izvještaj ljekara specijaliste Doma zdravlja „Dr Branko Zogović“ u Plavu.

Savjet je uzeo predmet u razmatranje a Uprava policije je, na zahtjev, dostavila informaciju da je nadležnoj službi naloženo da ispita navode i utvrdi sve relevantne okolnosti i činjenice vezano za događaj. Međutim, u tom postupku, prema informacijama iz Uprave policije, nijesu se mogli prikupiti validni dokazi koji bi ukazali na nedostojno ponašanje policajaca. Obzirom da je građanin Lješljanin podnio krivičnu prijavu protiv policijskih službenika Saše Dašića i Obrena Radenovića Osnovnom državnim tužiocu u Plavu, Uprava policije je izvijestila da će pratiti tok krivičnog postupka i ukoliko se policijski službenici oglase krivim preduzeti mjere u skladu sa Zakonom o policiji.

Osnovni državni tužilac u Plavu je, na traženje Savjeta, dostavio odgovor da je nakon prikupljenih obavještenja iz Odjeljenja bezbjednosti Plav, i to

31 Predstavka br. 28-06 od 04.09.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

izjava: policijskih službenika imenovanih u krivičnoj prijavi, izjave g. Lješanina, doktora koji ga je kritičnom prilikom pregledao i drugih relevantnih, ovaj Tužilac podnio Zahtjev Osnovnom sudu u Plavu za sprovođenje istrage.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je nakon rasprave o predmetu ocijenio da ostaje nedoumica da, istim povodom, pred Upravom policije nema mjesta disciplinskom gonjenju policijskih službenika, a Osnovni državni tužilac pokreće postupak i podnosi Zahtjev za sprovođenje istrage protiv imenovanih policajaca Odjeljenja bezbjednosti Plav. Sa sadržinom ocjene Savjet je upoznao podnosioca predstavke i Upravu policije.

Informacija o prekršajima pješaka

Na inicijativu svog člana Savjet se obratio rukovodiocu Centra bezbjednosti Podgorica zahtjevom da mu dostavi podatke o tačnom broju naplaćenih mandatnih kazni pješacima i tačan broj podnijetih prekršajnih prijava pješacima, za period jun 2005. - jun 2006. godine.³² Uslijedio je odgovor CB Podgorica da je za navedeni period podnijet ukupno 31 nalog za naplatu novčane kazne prema kategoriji pješaci, podnijeto je 19 prekršajnih prijava, naplaćeno 9 novčanih kazni dok su se tri predmeta nalazila u fazi naplate novčane kazne ili podnošenja prekršajnih prijava.³³

Predstavka Borisa Raonića

Građanin Boris Raonić iz Podgorice, poredstvom člana Savjeta, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na neravnopravan tretman učesnika u saobraćaju, posebno navodeći primjere brojnih kršenja saobraćajnih propisa od strane službenika policije.³⁴ U svom obraćanju ističe da saobraćajna policija toleriše ovakve prestupe pravdajući to na kolegijalnoj osnovi. Podnosilac predstavke zatražio je od Savjeta sljedeće informacije: koliko ima neregistrovanih automobila čiji su vlasnici zapošljeni u policiji i koliko je do sada naplaćeno novčanih kazni i podnijeto prekršajnih prijava protiv lica koji su službenici policije zbog nepoštovanja saobraćajnih propisa.

32 Dopis broj 22/3-06 od 08.09.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

33 Odgovor od 14.09.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

34 Predstavka br. 32-06 od 26.09.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

Savjet je nakon upoznavanja sa sadržinom predstavke i rasprave vođene na sjednici, uputio odgovor podnosiocu predstavke, da je apsolutno nemoguće utvrditi vlasništvo nad neregistrovanim vozilima, iz razloga što se podatak o vlasniku utvrđuje upravo prilikom registracije motornog vozila, i da se povodom podnijetih prekršajnih prijava i izrečenih prekršajnih kazni ne vodi evidencija u smislu zapošlenja, tj. funkcije prekršioca, te da je isključeno postojanje statističkog prikaza prekršilaca po osnovu radnog mjesta.

Takođe, u odgovoru se navodi da Savjet cijeni da svi učesnici u saobraćaju moraju biti ravnopravni i da moraju poštovati Zakon.

Savjet se obratio podnosiocu da, ukoliko posjeduje, konkretne informacije vezano sa navode iz predstavke, iste dostavi Savjetu na obradu.

Slučaj Borislava Radovića

Građanin Borislav Radović iz Cetinja, advokat, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije u kojoj navodi da je ovlašćeni stečajni upravnik ATP „Bojana“ Cetinje, po kojem osnovu je u dva navrata pozivan od ovlašćenih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova Odjeljenja bezbjednosti Cetinje radi prikupljanja (davanja) obavještenja o radu i poslovanju stečajnog dužnika ATP „Bojana“ Cetinje.³⁵

Podnosilac cijeni da je tim povodima potpuno kooperativno saopštio sve raspoložive podatke i predao dokumentaciju koju je posjedovao, i navodi da su od tada službenici policije pokazali interesovanje za njegov rad na veliki broj adresa u Cetinju i u Crnoj Gori uopšte, kako na poslovima stečajnog upravnika tako i u sferi poslovnog i privatnog života.

Savjet je uzeo predstavku u razmatranje, ali je podnosilac nakon obavljenog razgovora sa članom, sa ciljem pribavljanja relevantnih informacija o slučaju, obavjestio da odustaje od iste.

Slučaj „Orlov let“

Dan uoči parlamentarnih izbora, 9. septembra 2006. godine, na području gradske opštine Tuzi crnogorska policija izvela je akciju pod nazivom „Orlov let“ u sklopu koje je grupa građana albanske nacionalnosti lišena slobode

35 Predstavka br. 34-06 od 10.10.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

pod sumnjom da su djelovali u kriminogenoj organizaciji čiji je cilj bio po-
drivanje ustavnog poretka Crne Gore izvođenjem terorističkih napada na
tom području. Kasnije ova lica su optužena za terorističko organizovanje i
planirano djelovanje. Sudski postupak tim povodom još uvijek je u toku.

Ubrzo po izvođenju operacije pojavile su se tvrdnje u javnosti da su
ta lica bila podvrgnuta psihičkom i fizičkom zlostavljanju pri čemu su pre-
zentovani rezultati nalaza istraživača kršenja ljudskih prava i organizacija
za zaštitu ljudskih prava.

Na inicijativu svog člana, Savjet za građansku kontrolu rada policije je
pokrenuo postupak utvrđivanja prekoračenja ovlašćenja kako nad licima
lišenim slobode tako i nad članovima njihovih familija, prilikom izvođenja
same akcije.

Već 3. oktobra 2007. godine Savjet za građanku kontrolu rada policije
podnio je zahtjev istražnom sudiji Višeg suda u Podgorici Miroslavu Bašoviću
da, u kratkom roku, odobri posjetu licima uhapšenim u akciji „Orlov let“ uz
mogućnost tonskog zapisa razgovora.³⁶ Savjet je 12. oktobra 2006. obavij-
jestio predsjednika Skupštine Crne Gore da je zatražio dozvolu za posjetu
svojih članova istražnom zatvoru i da Viši sud u Podgorici nije dostavio
odgovor tim povodom. Narednog dana održan je i sastanak sa predsjedni-
kom Skupštine Crne Gore. Šef kabineta predsjednika Skupštine istog dana
uputio je urgenciju predsjedniku Vrhovnog suda.³⁷ Uslijedio je odgovor da
je posjeta predstavnika Savjeta ZIKS omogućena istog dana kada je i tražena
ali navodno zbog nepoznate adrese odgovor nije mogao biti dostavljen.³⁸
Ovo se moglo tretirati kao opstrukcija u pogledu efikasne i blagovremene
provjere navoda. Konačno, 23. oktobra 2006. godine omogućena je posjeta
člana Savjeta istražnom zatvoru i nastavak prikupljanja informacija o ovom
slučaju.

Gotovo sva lica lišena slobode veoma detaljno, uz jasan opis službenika
policije, su govorila o nečovječnom i nehumanom postupanju i torturi kako
u prostorijama policije tako i u zatvoru tako i u sudskim zgradama (kada su
čekali red na prijem kod istražnog sudije povodom davavanje iskaza). Svjedoci
ističu da su vrijeđeni i omalovažavani po nacionalnoj osnovi i podvrgnuti
torturi zbog iznude priznanja.

36 Broj 31/4 -06 od 3.10.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

37 SU – KPS br.385/2 od 13.10.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

38 Obavještenje šefa Kabineta predsjednika Skupština Branislava Radulovića Savjetu SU-KPS br. 385/4
od 18.10.2006. godine; Dokumentacija Savjeta.

Sredinom novembra 2006. godine Uprava policije je dostavila Savjetu „Informaciju o izvršenim provjerama zakonitosti i postupanju službenika policije tokom izvođenja akcije „Orlov let“ i kasnije, u prekrivičnom postupku, prilikom kriminalne obrade nad licima lišenim slobode.³⁹ Informacija predstavlja nalaz Unutrašnje kontrole koja je ispitala rezultate istraživanja Međunarodnog komiteta Crvenog krsta i Savjeta za građansku kontrolu rada policije. Na osnovu izvršenih opsežnih provjera (obavljeno je 136 informativnih razgovora) službenici Unutrašnje kontrole nijesu mogli prikupiti validne dokaze koji bi potvrdili da u radnjama službenika policije koji su preduzimali službene radnje u toku akcije „Orlov let“ ima elemenata koji bi ukazivali na njihovu disciplinsku ili drugu odgovornost. Unutrašnja kontrola policije utvrdila je da su kod jednog broja lica evidentne povrede ali da se ne može pouzdano utvrditi kako su nastale i od strane kojih lica.

Povodom obavještenja Savjeta za građansku kontrolu rada policije od 26.09.2006. godine Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Šefko Crnovršanin sa saradnicima posjetio je 26.12.2006. godine deset pritvorenika u ZIKS-u lišenih slobode u policijskoj operaciji „Orlov let“.

S obzirom na navode da je u prostorijama koje koristi sudska vlast takođe bilo zlostavljanja lica lišenih slobode prilikom ispitivanja kod istražnog sudije i čekanja na prijem kod istog uspostavljena je intenzivna komunikacija i sa predsjednikom Vrhovnog suda koji je najavio preduzimanje mjera, u okviru svoje nadležnosti, da se u zgradama sudova obezbijedi human i zakonski utemeljen odnos od strane službenih lica prema licima lišenim slobode. U tom pravcu najavljeno je obezbjeđenje video nadzora.⁴⁰

Početkom februara 2007. Savjet je od Višeg suda u Podgorici i Zavoda za izvršenja krivičnih sankcija (ZIKS) zatražio kopije izvještaja o ispitivanju navoda da je nad licima lišenim slobode u policijskoj operaciji „Orlov let“ vršena tortura a koji su rađeni na zahtjev predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore. Tražene informacije nikada nijesu dostavljene. Predsjednik Vrhovnog suda je iste, uz izvještaj Uprave policije, inače proslijedio Vrhovnom državnom tužiocu.

Savjet je u kontinuitetu pratio rad, analize i izvještaje istraživača i re-

39 Informacija je sačinjena zbog „izražne javne pozornosti“ posebno Savjeta za građansku kontrolu rada policije. Ista je sačinjena od strane viših inspektora I klase Milorada Šukovića i Veselina Vujoševića te glavnih inspektora Dragana Mazića i Dragana Kneževića; 03 broj 051/06-38660 od 17.11.2006. godine. Informacija je, kako je precizirano u javnom saopštenju Uprave policije, dostavljena čelnicima Ambasade SAD, Misije OEBS-a, Savjeta Evrope, CHK i Savjetu za građansku kontrolu rada policije; Dokumentacija Savjeta.

40 Pismo predsjednika Vrhovnog suda Su Iv br.978/06 od 27.01.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

levantnih međunarodnih organizacija za zaštitu ljudskih prava, prije svega „Amnesty International“-a kao i stavove advokata. Savjet je upoznat i sa reakcijom nekoliko desetina domaćih nevladinih organizacija povodom javnih istupa Uprave policije povodom objavljivanja informacija o postojanju elemenata prekoračenja ovlašćenja pri realizaciji ove operacije.⁴¹ Savjetu, i drugim mjerodavnim institucijama, tim povodom, od strane civilnog društva, je dostavljena Deklaracija UN-a o pravima i odgovornostima pojedinaca, grupa i organa društva na promociji i zaštiti univerzalno prepoznatih ljudskih prava i fundametnalnih sloboda.

Sredinom maja 2007. Savjetu su se obratili građani Lindon Dedvukaj, Anton Dedvukaj, Katrina Dedvukaj i Marija Dedvukaj sa obavještenjem da su u posjedu novih informacija i saznanja po pitanju prekoračenja policijskih ovlašćenja pri izvođenju ove policijske operacije i neposredno nakon nje.⁴²

Savjet se zauzeo kod mjerodavnih organa i za povraćaj putnih isprava licima koja nijesu bila predmet interesovanja Tužilaštva.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je u dva navrata, marta i jula 2007. godine, dostavio svoje nalaze istraživanja o prekoračenju policijskih ovlašćenja u toku i nakon policijske operacije „Orlov let“ Vrhonom državnim tužiocu i više puta tim povodom tražio odgovarajuće informacije.⁴³

41 Zajedničko saopštenje NVO-a povodom reakcije Uprave policije i napada na člana Savjeta koji je inicirao i vodio istraživanje; broj 31/28 od 21.02.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

42 Obračanje grupe građana iz Tuzi; broj 31/30 – 07 od 14.05.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

43 Dopisi Savjeta broj 31/29 od 30.03.2007. godine, broj 31/31 od 18.07.2007. godine i broj 31/32-07 od 26.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

Slučaj uznemiravanja porodice Lekić

Građanin Slaven Lekić iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije predstavkom ukazujući na kontinuirano uznemiravanje njegove porodice i njega, tokom noćnih časova, zvukom rada motora i otrovnih gasova policijskih automobila marke JEEP „Defender“, koji se svake večeri, sa ciljem obavljanja zadataka obezbjeđenje zaštićenih ličnosti, parkiraju nedaleko od prozora stana u kojem stanuje, gdje ostaju parkirani do ranih jutarnjih časova.⁴⁴

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i pribavio relevantne informacije o slučaju. Podnosilac je u dva navrata vršio dopunu predstavke, i to urgencijom od 23. januara 2007. godine, koju je uputio direktoru Uprave policije za postupanje po prvom obraćanju, i dopisom od 16. marta 2007. godine, također, upućenim direktoru Uprave policije, kojim je konstatovano da je stanje uznemiravanja nakon intervencije bilo privremeno otklonjeno, sve do 1. marta 2007. godine. Međutim, kako je počev od navedenog datuma policijske poslove obezbjeđenja preuzelo novoosnovano Odjeljenje za obezbjeđenje lica i objekata uznemiravanje je nastavljeno u prvobitnom obimu.

Na sjednici, nakon rasprave, Savjet je zaključio da je opravdan zahtjev građanina Lekića bez obzira na važnost zadatka koji obavljaju službenici policije i uslovi pod kojima taj zadatak obavljaju. Savjet preporučuje Upravi policije da se otklone razlozi narušavanja zakonom zagarantovanog mira građana i da se službenicima policije obezbjede uslovi za rad na način koji ne ugrožava zakonska prava građana. Sa sadržinom Zaključka Savjet je upoznao podnosioca predstavke, građanina Lekića, i Upravu policije.

Slučaj Marine Vuksanović

Građanka Marina Vuksanović iz Herceg Novog obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na nezakonito postupanje službenika policije u Područnoj jedinici Herceg Novi, koja je nije obavijestila o održavanju javnog pretresa u prekršajnom postupku, a povodom kazne za izvršeni prekršaj, koju je uredno platila ali uplatnicu nije dostavila na uvid.⁴⁵

⁴⁴ Predstavka br. 1-07 od 09.01.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

⁴⁵ Predstavka br. 3-07 od 15.01.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

U prilogu dopisa dostavljene su kopije: uplatnice novčane kazne, Rješenja o kažnjavanju za izvršeni prekršaj i nalog za plaćanje novčane kazne.

Savjet je uzeo predstavku u razmatranje. Sa sjednice nakon rasprave, uputio je dopis građanki Marini Vuksanović kojim obavještava da je odredbom člana 311. stav 5. Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Službeni list CG br. 72/05; 27/06; 45/07“) propisano da je učesnik u saobraćaju dužan dokaz o uplaćenju novčanoj kazni dostaviti nadležnom organu, koja obaveza se navodi i u nalogu za plaćanje novčane kazne čiju kopiju je podnositeljka dostavila u prilogu predstavke. U obavještenju građanki Vuksanović se, dalje, navodi da je Savjet na ovaj način postupio u dijelu njenog obraćanja koji tretira rad policije, imajući u vidu njegovu nadležnost utvrđenu Zakonom o policiji.

Slučaj Radovana Labovića

Građanin Radovan Labović iz Budve, posredstvom svog advokata Darka Hajdukovića iz Bara, kao punomoćnika, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na neprofesionalano postupanje službenika policije prilikom obavljanja sužbenih radnji, upotrebom, kako navodi, grube i protivpravne sile.⁴⁶

Savjet je uzeo predstavku u razmatranje, obratio se Upravi policije i Osnovnom državnom tužiocu (ODT) u Kotoru, sa ciljem prikupljanja relevantnih podataka o slučaju.

ODT u Kotoru dostavio je odgovor kojim Savjet obavještava da je punomoćnik ošt. Labović Radomana iz Budve, adv. Darko Hajduković, podnio krivičnu prijavu protiv šest imenovanih i četiri NN policijska službenika policijske ispostave Budva, zbog krivičnog djela zlostavljanje i mučenje iz čl. 167 st.3 i 2 u vezi st.1 Krivičnog zakonika, teške tjelesne povrede iz čl. 151 st.1 Krivičnog zakonika, zloupotrebe službenog položaja iz čl. 416 st.1 Krivičnog zakonika i falsifikovanja službene isprave iz čl.414 st.1 zakonika. Nakon prikupljanja prijethodnih obavještenja Osnovnom sudu u Kotoru je, dana 12. maja 2007. godine, podnijet Zahtjev za sprovođenje istrage protiv pet imenovanih lica, zbog krivičnog djela zlostavljanje i mučenje iz čl.167 st.3 u vezi st.1 Krivičnog zakonika.⁴⁷

Istražni sudija Osnovnog suda u Kotoru je, na traženje Savjeta, dostavio

⁴⁶ Predstavka br. 6-07 od 28.02.2007; Dokumentacija Savjeta.

⁴⁷ Odgovor br.6/4-07 od 18.06.2007; Dokumentacija Savjeta.

obavještenje da se kod ovog suda pod Posl.br. Ki.105/07 vodi istraga protiv pet policijskih službenika OS UP PJ Budva, te da su u dosadašnjem toku postupka saslušani svi okrivljeni, donijeto rješenje o sprovođenju istrage, obavljeno medicinsko vještačenje povreda oštećenog, tj. da je istraga u toku.

Uprava policije dostavila je dopis, Br. 6/5 od 18. juna 2007. godine, kojim obavještava da na osnovu sprovedenih aktivnosti Unutrašnja kontrola nije mogla obezbjediti dokaze koji bi ukazali na nezakonitu upotrebu sredstava prinude i prekoračenje službenih ovlašćenja, u ovom slučaju. U dopisu se, takođe, navodi da obzirom da je građanin Labović podnio krivičnu prijavu Osnovnom državnom tužiocu u Kotoru, nadležna služba Uprave policije će pratiti tok postupka i u slučaju utvrđivanja njihove krivične odgovornosti, prema ovim službenicima preduzeće mjere, shodno čl. 85 Zakona o policiji.

Na zahtjev Savjeta da izvesti zašto je u konkretnom slučaju došlo do primjene sile i da li je ista bila neophodna u tom obliku i intenzitetu, Uprava policije je ponovila da obzirom na činjenicu da je podnosilac pritužbe protiv policijskih službenika podnio krivičnu prijavu Osnovnom državnom tužiocu u Kotoru nadležnoj službi je naloženo da postupak prati, i ukoliko se utvrdi krivična odgovornost imenovanih službenika ili bilo kojeg od njih, prema njima će biti preduzete mjere utvrđene u čl. 85 Zakona o policiji.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, je na sjednici od 11. oktobra 2007. godine, razmotrio cjelokupan predmet i nakon rasprave, odlučio da podnosiocu predstavke punomoćniku Radovana Labovića iz Budve, adv. Darku Hajdukoviću, uputi obavještenje da se Savjet u ovoj fazi nije mogao izjasniti o navodima iz predstavke, imajući u vidu da je predmetni postupak u toku, te da će dalje pratiti njegov tok.

Podnosiocu predstavke dostavljena je kopija cjelokupnog predmeta, na upoznavanje sa sadržinom.

Slučaj Momčila Zekovića

Građanin Momčilo Zeković, muzičar sa Cetinja, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na ponašanje policijskih službenika prema njemu prilikom vršenja saobraćajne kontrole, odnos službenika i uslove boravka u PJ Podgorica i zadržavanje duže nego što je predviđeno rješenjem o zadržavanju, od 23. februara 2007. godine.⁴⁸ Podnosilac pred-

48 Predstavka br. 7-07 od 14.03.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

stavke posebno ističe neprimjeren način komunikacije u ophođenju sa njim, upućivanje pogrdnih riječi bez povoda, prijavljivanje netačnog vremena njegovog privođenja u dokumentaciji, iznošenje neistina od strane službenika policije, nanošenje tjelesnih povreda i dr.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i Uprava policije je dostavila odgovor, na traženje Savjeta, Br. 7/3-07 od 3. oktobra 2007. godine, kojim obavještava da je podnosilac predstavke, građanin Momčilo Zeković, ovim povodom uputio pritužbu Upravi i Odjeljenju za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlašćenja. Na osnovu izvršenih provjera, Unutrašnja kontrola je konstatovala osnovanu sumnju da su policijski službenici imenovani u predstavljeni preduzimajući službene radnje prema Momčilu Zekoviću počinili teže disciplinske prekršaje. Rukovodilac Područne jedinice Podgorica inicirao je prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka, radi utvrđivanja činjeničnog stanja i eventualne odgovornosti policijskih službenika. U disciplinskom postupku je utvrđeno da su policijski službenici počinili disciplinski prekršaj iz člana 81. stav 1. tačka 2. Zakona o policiji, zbog čega su im izrečene konačne disciplinske mjere u iznosu od 20% od zarade isplaćene za mjesec u kojem je prekršaj počinjen. Sa odlukom predmetnog disciplinskog postupka Uprava policije je upoznala građanina Zekovića.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice nakon rasprave, imajući u vidu da je Uprava policije izvijestila da je u disciplinskom postupku utvrđeno da su imenovani policijski službenici počinili disciplinski prekršaj, uputio je dopis Odboru za praćenje Kodeksa profesionalne etike policije, Br. 7/4-07 od 11. oktobra 2007. godine, kako bi Odbor izvijestio da li je odlučivao o povredi Kodeksa, u konkretnom slučaju.

Odbor je uputio odgovor, Br. 7/5-07 od 21. novembra 2007. godine, kojim obavještava da u konkretnom slučaju Odbor nije bio obavješten od strane nadležnog starješine ili disciplinskog tužioca da su policijski službenici počinili disciplinski prekršaj, i da od Odbora nije traženo mišljenje. Razlog za ovakvo postupanje neposrednog starješine, odnosno disciplinskog tužioca sadržan je u odredbi člana 81 stav 1 tačka 2 Zakona o policiji, kojim je propisano da su policijski službenici nepravilno i nenamjenski koristili povjerena sredstva. Prilikom uvida u izvještaj Odjeljenja za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlašćenja ocjenjuje se da su policijski službenici predloženi za pokretanje postupka povodom disciplinskog prekršaja. Sa stanovišta ovlašćenja Etičkog odbora konstatuje se da, u ovom trenutku, vođenje postupka nije cjelishodno, obzirom da bi ishod bio isti, tj utvrđivala bi se odgovornost

policijskih službenika i predmet dostavio disciplinskom tužiocu. Vođenje novog postupka po istoj stvari i eventualno dvostruko kažnjavanje po istom prekršaju ne bi bilo moguće. Iz tog razloga Etički odbor je zaključio da se već preduzetim mjerama obezbjeđuje svrha njegovog djelovanja.

Savjet za građansku kontrolu rada policije sa sjednice, nakon rasprave, uputio je dopis građaninu Momčilu Zekoviću kojim obavještava da je na bazi činjenica prikupljenih od strane Uprave policije zaključio da je Unutrašnja kontrola, u konkretnom slučaju, konstatovala osnovanu sumnju da su policijski službenici imenovani u predstavi preduzimajući službene radnje počinili teže discipline prekršaje, što je i potvrđeno u disciplinskom postupku.⁴⁹

Slučaj Vujadin Šestovića

Građanin Vujadin Šestović iz sela Krupice, opština Pljevlja obratio se aprila 2007. godine Savjetu za građansku kontrolu rada policije smatrajući da su mu, povodom postupanja službenika i starješina policije, prekršena osnovna ljudska prava i slobode. Građanin Šestović u prilogu predstavke dostavio je ljekarsku dokumentaciju i priloge iz štampe koji govore o njegovom slučaju i postupanju policije. U drugoj polovini novembra 2006. godine nastao je imovinski spor između Vujadina i njegovog bliskog rođaka Slavka Šestovića. Podnosilac predstavke je smatrao da je oštećen i osporio je postavljanje ograde od strane svog strica. Služenici policije su izašli na lice mjesta, ali, prema tvrdnjama podnosioca, lica u sporu nijesu uputili na sudski spor. Slična situacija ponovila se i narednih dana. Građanin Vujadin Šestović žalio se na postupanje službenika policije prilikom privođenja. Savjetu je kazao da su „brutalno upali u kuću, vozali lisicama, udarali ga nogama i rukama, te ga vezanog vukli gotovo stotinu metara“. Dodao je da je bosonog odveden u službene prostorije. U predstavi Savjetu naveo je i sljedeće „Zaprijetili su mi u vozilu da ne smijem nikome pričati da su me tukli, da ne tražim ljekarsku pomoć, da se moram bos vratiti u Krupice i da ne smijem stopirati neko prijevozno sredstvo. Ja sam ih u stahu poslušao i prešao sam bos put do sela“. Šestović dalje priznaje da je po povratku u selo sjekirom odstranio dio sporne ograde zbog čega je opet intervenisala policija. Šestović kaže da je obavljen razgovor sa svima, stranke su upućene na sudsko rješavanje spora

49 Odgovor građaninu Zekoviću br. 7/6-07 od 28.12.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

a policije je zabranila postavljanje ograde do okončanja postupka. Šestović je ukazao i na javne istupe uprave policije kojima je bez postupka i presude u javnosti predstavljen kao nasilnik i pitao Savjet po kojim ovlaštenjima Uprava policije može da se miješa u privatne stvari neke familije i javno je vrijeđa. Tim povodom reagovala je i familija Šestović. U otvorenom pismu direktoru Uprave policije Vlade Crne Gore traženo je povlačenje saopštenja i javno izvinjenje.

Savjet se, u cilju dobijanja adekvatnog odgovora povodom predstavke, obratio rukovodiocu područne jedinice (PJ) policije Pljevlja. Policija je istakla, prema odgovoru rukovodioca PJ Pljevlja, da su „apsolutno netačni navodi da su policajci primijenili bilo kakvu silu prema Šestović Vujadinu, a povrede, koje je naveo u izjavama, mogao je zadobiti prilikom fizičkog obračuna sa svojim bratom i ukućanima“. Odbačeni su svi navodi iz predstavke i to je potkrijepljeno kazivanjem pojedinih službenika i starješina policije. Istaknuto je da mu je „predočeno da može ostati u kancelariji dok ne nađe prijevoz, jer je bio neobuven, što je on odbio i otišao iz prostorija PJ Pljevlja“.

Iako, na temelju raspoloživih informacija, nije mogao utvrditi preko- račenje službenih ovlaštenja u primjeni fizičke sile, Savjet je usvajajući ko- načan zaključak, ukazao na postojanje povreda prava na privatnost putem iznošenja podataka iz ličnog i familijarnog života u zvaničnom saopštenju Uprave policije od 1. decembra 2006. godine. Zaključak povodom ovog slučaja dostavljen je podnosiocu predstavke i direktoru Uprave policije Vlade Crne Gore.

Slučaj Milorada Đurovića

Građanin Milorad Bato Đurović iz Herceg Novog aprila 2007. godine obratio se predstavkom Savjetu za građansku kontrolu rada policije uka- zujući da službenik Agencije za nacionalnu bezbjednost (ANB) gospodin Milovan Lučić navodno zloupotrijebljava službeni položaj i prijeti građa- nima privođenjem i prebijanjem od strane policije. Đurović je istakao da prilikom adaptacije stana Lučić nije poštovao odredbe o kućnom redu i zbog čega je prijavljen dežurnom službeniku policije u područnoj jedinici policije Herceg Novi. Nakon toga, po Đurovićevim tvrdnjama, uslijedile su prijetnje i uznemiravanje telefonom. Građanin Đurović je smatrao da je Lučić amnestiran odgovornosti zbog svoje pozicije u ANB. Pošto je ustanovljeno

da Lučić nije službenik policije (na temelju obavještenja direktora Uprave policije) Savjet za građansku kontrolu rada policije obratio se direktoru ANB i zamolio ga, i pored svoje toga što nije nadležan za rad ANB, da sa punom pažnjom razmotri predstavku građanina Đurovića i pruži mu mjerodavan odgovor. Krajem juna 2007. godine iz Kabineta direktora ANB Savjetu je upućen odgovor u kojem je precizirano da ANB ne vidi „osnov za utvrđivanje disciplinske i materijalne odgovornosti“ jer je službenik negirao sve navode. ANB obavijestila je Savjet da je protiv Lučića, na temelju predstavki drugih građana, sproveden disciplinski postupak i utvrđen teži disciplinski postupak (bavljenje poslovima koji su nespojivi sa službneom dužnošću) zbog čega mu je izrečena novčana kazna. I pored nenadležnosti, direktor ANB je uvažio Savjet a građanina Đurovića udostojio mjerodavnog odgovora. Podnosioca predstavke Savjet je upoiznao sa kompletnom prepiskom koja je, povodom njegove predstavke, vođena sa Upravom policije i ANB.

Slučaj Aleksandra Saše Zekovića

Građanin Aleksandar Saša Zeković iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na ugrožavanje lične bezbjednosti prijetnjama koje su mu upućene telefonskim putem, intenzivnim praćenjem, fotografisanjem i snimanjem od strane nepoznatih lica i pokušajima diskreditacije njegove ličnosti.⁵⁰ Podnosilac predstavke je posebno istakao da je istraživač kršenja ljudskih prava i sloboda i da se ove aktivnosti poklapaju sa gostovanjem u emisiji nacionalnog javnog servisa i njegovim aktivnostima u procesu suočavanja s prošlošću pojedinca iz vlasti i društva u cjelini. Zeković je inicirao i vodio istraživanje o torturi nad licima lišenim slobode u akciji „Orlov let“ i članovima njihovih porodica.

Građanin Zeković obavijestio je Savjet da se kod Agencije za nacionalnu bezbjednost (ANB) interesovao da stručna lica Agencije izvrše provjeru da li u prostoru u kojem stanuje ima instaliranih uređaja za prisluškivanje odnosno tehničkih uređaja za dokumentovanje kao i da je podnio zahtjev za informaciju da li ANB vrši prikupljanje podataka o njemu, da li su mjere prikupljanja podataka o njemu preduzimane te da li ANB vodi evidenciju njegovih ličnih podataka. Zeković se obratio i Upravi policije sa pitanjem

50 Predstavka br. 12-07 od 23.04.2007; Dokumentacija Savjeta.

da li policija vodi ili je vodila o njemu odgovarajuću evidenciju. Savjet je informisan da je Zeković podnio zahjev i predsjedniku Vrhovnog suda za dostavu obavještenja da li je od direktora ANB primio zahtjev za uvođenje nadzora nad sredstvima komunikacije koja koristi i da li je on takav nadzor odobrio.

Savjet je na posebnoj sjednici, nakon rasprave, najoštrije osudio pokušaj diskreditacije i ugrožavanja lične bezbjednosti Aleksandra Saše Zekovića, člana Savjeta i istovremeno mu dao punu podršku na istraživanju kršenja ljudskih prava i sloboda.

Takođe je zaključeno da se Savjet za građansku kontrolu rada policije upoznao sa prijavom građanina Aleksandra Saše Zekovića u kojoj se nalaze relevantni dokazi koji su dostavljeni nadležnim organima države Crne Gore i shodno utvrđenom Savjet zahtjeva od direktora Uprave policije da, u roku od tri dana, izvesti Savjet o tome koje su mjere i radnje preduzete u cilju provjera navoda iz prijave koju je podnio Zeković, te koji su dosadašnji rezultati preduzetih mjera i radnji Uprave policije.

Zeković je obavijestio Savjet da je dobio odgovore od Uprave policije da se o njemu ne vodi evidencija, od Vrhovne državne tužiteljke kojim ga obavještava da državni tužioci Crne Gore kao ni Odbijanje za suzbijanje organizovanog kriminala nijesu dostavljali obrazloženi prijedlog istražnom sudiji, bilo kojeg suda, za određivanje mjera tajnog nadzora niti je naređeno određivanje takvih mjera prema njemu i odgovor predsjednika Višeg suda u Podgorici kojim je informisao da je provjerom u „Kri“ i „Ki“ upisnike Višeg suda utvrđeno da građanin Zeković nije evidentiran za period od 1995. godine do dana upućivanja odgovora. Savjet je od strane Zekovića informisan da je dobio rješenje predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore kojim se odbija zahtjev za pristup informacijama sa obrazloženjem da bi se njegovim objelodanjivanjem mogli značajno ugroziti nacionalna bezbjednost, javna bezbjednost i drugi vitalni interesi demokratskog društva.

Građanin Zeković je, takođe, u pisanoj formi informisao Savjet da je imao sastanke sa direktorom Uprave policije, predsjednikom Skupštine Crne Gore, predsjednikom države Crne Gore i predsjednikom Vlade Crne Gore.

Direktor Uprave policije dostavio je odgovor građaninu Zekoviću putem faksa, 3. maja 2007.g, kojim informiše da su preduzete operativno-tehničke i taktičke mjere i radnje u cilju identifikovanja lica koja vrše njegovo uznemiravanje, kojima je konstatovano da je tokom prijetnji kontaktiran korišćenjem metode tzv. „poziva specijalom“ za koje se koristi neupotrebljeni mobilni

telefonski aparat i nova „pre paid“ telefonska kartica, koje služe isključivo za jednokratnu upotrebu.

Savjet je razmatrajući predmet, a naročito činjenicu da mu nije dostavljen odgovor Uprave policije, na sjednici od 4. maja 2007. godine, jednoglasno zaključio da Savjet za građansku kontrolu rada policije, do zaključenja sjednice, nije službenim putem dobio odgovor direktora Uprave policije, na zahtjev koji mu je upućen 25. aprila 2007. godine. Savjet je takođe razmatrao dopis Uprave policije upućen građaninu Zekoviću i zaključio da u navedenom dopisu Uprava policije nije pružila potrebne informacije i obavještenja, u skladu sa Zakonom o policiji.⁵¹

Na osnovu iznijetog, a u skladu sa članom 94. stav 1 Zakona o policiji, Savjet za građansku kontrolu rada policije je ocijenio da Uprava policije nije odgovorila na pitanja iz Zaključka Savjeta za građansku kontrolu rada policije, Br. 12/2-07 od 25. aprila 2007. godine, i obavjestila Savjet koje su konkretne mjere i radnje preduzete, kao i o postignutim rezultatima preduzetih mjera i radnji, u cilju sprovođenja navoda iz prijave građanina Aleksandra Saše Zekovića. Takođe, ovom prilikom Savjet je ocijenio da je, na osnovu člana 93. stav 10 Zakona o policiji, Uprava policije dužna da u roku odmah dostavi obavještenje Savjetu, tj postupi u skladu s Zaključkom, Br. 12/2-07 od 25. aprila 2007. godine.

Uprava policije dostavila odgovor Savjetu, akt. Br. 12/10-07 od 7. maja 2007. godine, kojim je predočila činjenicu da je odgovor koji je bio predmet razmatranja na posljednjoj sjednici Savjeta, ranije dostavljen Aleksandru Saši Zekoviću i da Uprava policije u svim slučajevima kada se dostavljaju odgovori, pravnim ili fizičkim licima, iz profesionalnih i drugih razloga, tim licima ne dostavlja informacije o mjerama, metodama i postupanjima, već isključivo o konstatovanom činjeničnom stanju. Ovim dopisom Savjet je informisan da su proteklih dana operativne strukture policije, postupajući po prijavi građanina Zekovića, preduzele operativne i druge taktičko-tehničke mjere i radnje prema određenim licima, koje nijesu dale konkretan rezultat. Sa žaljenjem je konstatovano da Savjetu nije pristigao odgovor Uprave policije, broj 051/07-9398/2 zaveden 25.04.2007. godine i upućen 26. aprila 2007. godine, a na osnovu Zaključka Savjeta, Br. 12/2-07 od 25. aprila 2007. godine. Ovim povodom Savjet je konstatovao da prijemna kancelarija Pisarnice Skupštine nije primila predmetni odgovor.

Građanin Zeković, u pisanoj formi, obavjestio je Savjet da je odgovor

⁵¹ Akt br. 12/6-07 od 04.05. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

Uprave policije, broj 051/07-9398/2 zaveden 25.04.2007. godine, koji mu je ranije dostavljen putem faksa 3. maja 2007.g, primio 10. maja 2007. godine, i da je na koverti naznačen datum prijema na žigu Pošte i to 8. maj 2007. godine. Nakon obavljenog razgovora sa izvršnim direktorom Pošte Crne Gore uputio je zvanični prigovor kako bi Pošta ispitala sve okolnosti oko tačnog prijema, slanja i uručivanja konkretne pošiljke. Odgovor izvršnog direktora koji uključuje i izvještaj Regionalnog centra potvrdio je navode da je konkretna pošiljka predana na poštu 8. maja 2007. godine, koji datum je naznačen na koverti pošiljke. Građanin Zeković posebno naglašava da ova činjenica ukazuje da Uprava policije nije blagovremeno uputila odgovor, iako je u javnosti nastupila sa takvom tvrdnjom.

Savjet za građansku kontrolu rada policije na sjednici, od 15. maja 2007. godine, razmatrajući slučaj ugrožavanja lične bezbjednosti Aleksandra Saše Zekovića, usvojio je da Uprava policije nije postupila u skladu sa članom 93. stav 10 Zakona o policiji i Savjetu nije pružila tražene informacije i obavještenja, u skladu sa zaključcima Savjeta, Br. 12/2 od 25. aprila 2007.g. i 12/6 od 5. maja 2007.godine. Ppreduzete, ali Savjetu ne i konkretizovane „operativne i druge taktičko-tehničke mjere i radnje“ nijesu efikasne i nijesu dale rezultat. Ovim povodom, Savjet je preporučio da se Uprava policije ponaša u skladu sa Zakonom o policiji i Savjet uvaži kao instituciju ovlašćenu za građansku kontrolu rada policije, i da hitno utvrdi identitet lica koja diskredituju i ugrožavaju ličnu bezbjednost građanina Aleksandra Saše Zekovića.

Sa sadržinom ocjena i preporuka Savjet je upoznao javnost i predsjednika Skupštine Crne Gore.

Slučaj Dragice Gajović

Građanka Dragica Gajović iz Podgorice obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući da su službenici policije nju i njenog supruga bespravno udaljili 24. februara 2007. godine od ulaza u zgradu Vlade Crne Gore ispred koje godinama protestuju.⁵² Nakon toga, 26. marta 2007. godine legitimisani su od strane policijskog službenika a 26. aprila 2007. godine spriječeni da razgovaraju sa ministrom Radunovićem, kako bi odobrio zahtjev za novčanom pomoći koji su prijetnodno podnijeli. U prilogu

⁵² Predstavka br. 14-07 od 03.05.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

predstavke dostavljena su obraćanja Milana Gajovića, supruga, državnim organima Republike Srbije: Ministarstvu pravde Srbije, Okružnom javnom tužilaštvu u Beogradu, predsjedniku Vlade Srbije, Ministarstvu unutrašnjih poslova Srbije ukazujući na tretman nakon isključivanja iz Demokratske partije socijalista, direktoru i glavnom i odgovornom uredniku lista „Svedok“, Redakciji neđeljnika „Monitor“ i dr.

Savjet je uzeo u razmatranje predstavku i Uprava policije je, na traženje Savjeta, dostavila odgovor kojim obavještava da je na osnovu provjera konstatovano da su 26. aprila 2007. godine policijski službenici Grupe za obezbjeđenje objekata vršili pojačano obezbjeđenje zgrade Vlade, obzirom da je toga dana na platou ispred objekta bio uredno prijavljen i organizovan protesni skup radnika među kojima je bio i bračni par Gajović.⁵³ Dalje se navodi da policijski službenik, angažovan na obezbjeđenju skupa, pošto je uočio da se građanka Gajović trčećim korakom uputila ka ministru Radunoviću reagovao na način što joj nije dozvolio da, van protokola, ostvari kontakt sa ministrom nakon čega je ona ovom službeniku upućivala uvrede, kletve i pogrdne riječi. Cijeneći rezultate provjera, Unutrašnja kontrola je konstatovala da je policijski službenik postupao u skladu sa zakonom i zakonskim ovlašćenjima.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice na bazi predstavke i odgovora Uprave policije, nakon rasprave, uputio je dopis građanki Gajović kojim je obavještava da, u konkretnom slučaju, Savjet nije mogao utvrditi da je došlo do prekoračenja ovlašćenja policijskog službenika.

Sa sadržinom odgovora Savjet je upoznao, pored građanke Gajović, i Upravu policije.

Slučaj Suada Muratbašića

Na inicijativu svog člana Savjet za građansku kontrolu rada policije uzeo je u obzir slučaj Suada Muratbašića, policajca Ispostave granične policije Bijelo Polje, koji je udaljen iz policijske službe zato što je dao izjavu Radiju Slobodna Evropa (RFE). Muratbašić je RFE priznao da je angažovan da na septembar-skim parlamentarnim izborima 2006. godine ubjeđuje građane da glasaju za konkretnu političku partiju.⁵⁴

⁵³ Odgovor br. 14/3 od 18.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

⁵⁴ Muratbašić je tvrdio da ga je angažovao Mevludin Nuhodžić, poslanik Skupštine Crne Gore i visoki

Pred disciplinskom komisijom Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave proveden je disciplinski postupak nakon čega je direktor policije, 27.04. 2007 godine, donio rješenje da je kriv zato što je RFE dao izjavu suprotno naređenju direktora policije da se ne mogu davati izjave bez njegovog odobrenja zbog čega je počinio teži disciplinski prekršaj.⁵⁵ Kažnjen je 30% od plate zbog povrede kodeksa policijske etike i nedokazivanja javno iznijetih tvrdnji. Prijethodno Muratbašić je udaljen iz službe počev od 30.03. 2007. godine. Početkom maja 2007. Muratbašić je pozvan od strane neposrednog starješine da razduži uniformu i pištolj što mu je bio znak da prestaje sa službom u policiji. Na interesovanje Savjeta, tim povodom, Uprava policije je saopštila da je Suadu Muratbašiću prestao radni odnos jer je ocijenjeno da nema potrebe za njegovim daljim angažovanjem, uz napomenu da prijethodno nije produžen ugovor o radu za još 12 policajaca u ispostavi granične policije Bijelo Polje.⁵⁶

Više članova Savjeta su javno istupali ovim povodom i tvrdili, ne ulazeći u istinitost Muratbašićevih tvrdnji, da je sloboda izražavanja zagarantovana svim pozitivnim propisima i Evropskom konvencijom.

Savjet se više puta obraćao Upravi policije sa ciljem prikupljanja informacija povodom ovog slučaja i poslao više rgencija u cilju dobijanja odgovora. Savjet se interesovao da li se Uprava policije bavila provjerom navoda o kojima je govorio bivši policijski službenik Muratbašić, za spisak službenika u ispostavi granične policije Bijelo Polje koji su angažovani preko ugovora o djelu odnosno ugovora o radu, i dr.

Savjet za građansku kontrolu policije na 25. sjednici održanoj 31. 01. 2008. godine usvojio je sljedeći zaključak u kojem je konstatovano sljedeće: Da je bivši službenik policije Suad Muratbašić iz Bijelog Polja suspendovan i oglašen krivim, nakon sprovedenog disciplinskog postupka, zato što je dana 21. februara 2007. godine, dao izjavu Radiju Slobodna Evropa bez odobrenja direktora policije. Građanin Muratbašić, tada još službenik policije, priznao je tom mediju, da je učestvovao u određenim političkim aktivnostima saopštavajući i revolt zbog svoje pozicije i odnosa u službi. Javno je ustvrdio da je to radio po nalogu visokog funkcionera jedne političke partije jer mu je obećan stalni posao u policiji. Savjet je podsjetio da je direktor

funkcioner vladajuće Demokratske partije socijalista Crne Gore da sakuplja tzv. sigurne glasove za ovu političku partiju.

55 Telegrami načelnika UP broj 3551 od 26.10.2005, direktora UP broj 03-45 od 25.10.2005 i načelnika uprave za državnu granicu i PP broj 3692 od 08.11.2005; izvod iz Odluke Disciplinske komisije. Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

56 Odgovor direktora UP 01 broj 119/07-15658 od 18.06.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

Uprave policije donio rješenje kojim je Muratbašić oglašen krivim zato što je počinio teže disciplinske prekršaje – neizvršavanje službenog naređenja neposrednog starješine i iznošenje neistinitih navoda o službi. Dio javnosti Muratbašićev istup prepoznao je kao potvrdu tvrdnji da se službenici policije drže u zavisnom položaju te da su, zbog sigurnosti radnog mjesta, primorani na različite zloupotrebe službenog položaja. Savjet je dana 18. juna 2007. godine obavješten od direktora Uprave policije da je Muratbašiću prestao radni odnos u Upravi policije zbog ocjene da nema potrebe za njegovim daljim angažovanjem.

Savjet se, razmatrajući ovaj predmet, upozano sa presudom Evropskog suda za ljudska prava, slučaj László Rekvényi protiv Mađarske iz 1999. godine a u potpunosti je imao u vidu i odredbe Zakona o policiji i Kodeksa policijske etike. Savjet se više puta obraćao Upravi policije u cilju pribavljanja relevantnih informacija neophodnih za zaključenje predmeta. Na neke od njih, ni nakon više urgencija, nije pružen odgovor pa je ostala i dilema da li je Muratbašić zaista jedini službenik Ispostave granične policije Bijelo Polje, kojem nije produžen Ugovor o radu i da li je prestanak angažovanja posljedica Muratbašićevog javnog istupa ili potreba službe. Konačno, Savjet je ocijenio da u konkretnom slučaju, sa formalno-pravne strane, direktor policije je zakonski primijenio svoja ovlašćenja ali da je propustio priliku da javno ohrabri sve službenike policije da otvoreno, slobodno i bez posljedica prijave nepravilnosti i negativne pojave u službi i uticaje koji mogu opstruirati profesionalizam policijskog servisa.

Slučaj Milijane Miladinović

Građanka mr.sc. Milijana Miladinović iz Podgorice obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući da se u više navrata u pisanoj formi obraćala Ministarstvu unutrašnjih poslova i Upravi policije da joj pomognu i zaštite je od lica koja je duži vremenski period maltretiraju, koristeći, kako se u predstavi navodi, metodu prisluškivanja telefona u cilju eliminacije njene ličnosti i prezentacije u najgorem svijetlu.⁵⁷

Savjet je uzeo u razmatranje predstavku i obratio se podnosiocu kako bi dostavila obavještenje kada i kome se u Ministarstvu unutrašnjih poslova obraćala, kako navodi u predstavi, kao i dostavu kopija navedenih akata na

57 Predstavka br. 18-07 od 17.05. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

upoznavanje sa sadržinom.

Građanka mr Miladinović dostavila je dopis kojim pojašnjava svoje prvobitne navode, na način što govori o nastojanju da se utiče na sudbinu i tok prirodnih sila uz pomoć tajnih moći, rituala, prenosa slike i riječi na čovjekovu psihi i namjera uticaja na čovjekovu ličnost i sudbinu u negativnom smislu, razaranja tijela i duše, i dr. Dopis je dostavljen sa tri priloga, i to: list sa četiri prijemna pečata Vlade Republike Crne Gore - Ministarstva unutrašnjih poslova i kopije dva dopisa upućena ministru unutrašnjih poslova, od 7. decembra 2000. godine i 6. februara 2001. godine, u kojima se traži da ministar „preduzme određene hitne mjere s obzirom na učestale psihičke provokacije i presije koje joj se upućuju a potiču od prisluškivanja kućnog fiksnog i ličnog mobilnog telefona“.

Savjet se potom obratio Upravi policije kako bi dostavila informacije o slučaju iz predstavke kojim povodom se imenovana obraćala ministru unutrašnjih poslova, kako bi Savjet cijenio postupanje policije radi osiguranja lične bezbjednosti građanke Miladinović.

Uprava policije u svom odgovoru obavijestila je Savjet da Odjeljenje za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlašćenja, od svog osnivanja, nije postupalo po navedenim niti drugim pritužbama mr Milijane Miladinović.⁵⁸ Takođe, nije poznato da je neka druga organizaciona jedinica policije, odnosno Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave postupala po istim, a pored toga iz dostavljene pritužbe nije moguće utvrditi počinioca niti suštinu prijetnji po fizički i psihički integritet građanke Miladinović. Posebno je naglašeno da se u predstavci daju navodi, već citirani, koje ne pružaju osnov za postupanje Unutrašnje kontrole po pritužbi.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je na sjednici na bazi predstavke i odgovora Uprave policije, nakon rasprave, obavjestio građanku mr Milijanu Miladinović da se na osnovu navoda iz predstavke i odgovora Uprave policije nijesu mogli utvrditi razlozi za prekoračenje ovlašćenja ili izostanak policijskih radnji.

Sa sadržinom Zaključka Savjet je upoznao podnosioca predstavke, građanku mr Milijanu Miladinović, i Upravu policije.

58. Odgovor br. 18/5-07 od 12.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

Zavod za statistiku odgovorio tek nakon puna četiri mjeseca

Republički zavod za statistiku MONSTAT iz Podgorice na zahtjev za pristup informaciji koji je podnio Savjet za građansku kontrolu rada policije je odgovorio je tek nakon puna četiri mjeseca. Savjet je 31. januara 2007. godine tražio kopije dokumenta koji sadrži informaciju o iznosu posljednje obračunate minimalne, prosječne i maksimalne zarade u Upravi policije Vlade Crne Gore. Dana 30. maja 2007. godine, poslije četiri mjeseca čekanja, direktor Monstata, putem faxesa, dostavlja odgovor Savjetu iako je isti datiran na 7. februar 2007. godine. Savjetu nijesu poznati razlozi kašnjenja i kontradiktornosti koje sadrži zvaničan odgovor Zavoda za statistiku. U odgovoru na zahtjev za pristup informaciji Zavod ističe da shodno Zakonu o statistici i statističkom sistemu Crne Gore članom 48. je propisano da "individualni podaci o fizičkim ili pravnim licima su povjerljivi i predstavljaju službenu tajnu". Savjet je takođe upućen da za tražene podatke kontaktira odgovarajuće Ministarstvo i Upravu, "jer Zavod i pored pomenute zabrane ne raspolaže traženim podacima".⁵⁹ Savjet za građansku kontrolu rada policije na sjednici je razmorio odgovor koji je uputio Zavod za statistiku, i konstatovao činjenicu da je isti upućen četiri mjeseca od podnošenja Zahtjeva iako Zakon o slobodnom pristupu informacijama propisuje rok od osam dana.

Slučaj Olge Nikčević

Građanka Olga Nikčević iz Podgorice obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje pripadnika Uprave policije prilikom pružanja asistencije Građevinskoj inspekciji, kada su, po ocjeni podnositeljke predstavke, povrijeđena njena Ustavom i međunarodnim aktima garantovana prava na svojinu, privređivanje i rad.⁶⁰ Naročito se ističe nepoštovanje roka od pet dana za upućivanje zahtjeva Građevinske inspekcije Upravi policije za pružanje asistencije. Navodi da je predmetno rješenje o rušenju ulaznog stepeništa poslovno-stambenog objekta, čiji je vlasnik, donijeto 3. aprila 2007. godine, zahtjev za asistenciju Upravi policije

⁵⁹ Odgovor direktora Zavoda za statistiku Vlade Crne Gore broj 07-270/2 dostavljen 30.05.2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

⁶⁰ Predstavka br. 21-07 od 04.06.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

dostavljen 4. aprila 2007. godine a izvršenju pristupljeno samo dan kasnije. U prilogu dopisa građanka Nikčević je dostavila komunikaciju ostvarenu sa Upravom policije i Pravilnik o uslovima i načinu pružanja pomoći državnim organima, organima lokalne uprave i pravnim licima u postupku izvršenja njihovih odluka.⁶¹

Savjet je uzeo u razmatranje predstavku, i Uprava policije je, na zahtjev, dostavila odgovor kojim obavještava da je Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i životne sredine - Glavni grad Podgorica - Odjeljenje za građevinske inspekcije Područnoj jedinici Podgorica podnio zahtjev, od 4. aprila 2007. godine, za pružanje asistencije narednog dana, u cilju obavljanja administrativnog izvršenja sljedećih rješenja: UP II -08-363/07-311/2 od 4.04.2007. godine, UP II -08-363/07-253 od 16.03.2007. godine i UP II -08-363/07-314 od 3.04.2007. godine. Na osnovu Zahtjeva i odluke rukovodioca Područne jedinice, sačinjen je Plan o pružanju asistencije, shodno čl. 3. i 5. Pravilnika o uslovima i načinu pružanja pomoći državnim organima, organima lokalne uprave i pravnim licima u postupku izvršenja njihovih odluka. U odgovoru se naročito naglašava da je odredbom člana 3. stav 2. Pravilnika propisano da je Uprava policije dužna da pruži asistenciju i na usmeni zahjev ovlašćenog subjekta ako to nalažu razlozi hitnosti i da se isti navode u obrazloženju predmetnog rješenja, UP II -08-363/07-311/2 od 4.04.2007. godine, đe je građevinski inspektor Sekretarijata zapisnički konstatovao da je nepoznati investitor i pored rješenja o zabrani izvođenja radova nastavio sa istim.⁶² Direktor Uprave policije takođe je obavijestio Savjet da su službenici PJ Podgorica pružili asistenciju dana 5. aprila 2007. godine, da tom prilikom nijesu preduzeli nijednu službenu radnju i da nemaju pravo da cijene zakonitost rješenja, niti razloge za njihovo izvršenje.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je na sjednici na bazi predstavke i odgovora Uprave policije, nakon rasprave, zaključio da je Policija, u konkretnom slučaju, postupala u granicama zakonom propisanih ovlašćenja i nadležnosti. Sa sadržinom Zaključka Savjet je upoznao podnosioca predstavke, građanku Nikčević, i Upravu policije.

61 „Službeni list CG“, br. 57/06.

62 Odgovor uprave policije br. 21/3-07 od 03.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj Radosava Rondovića

Građanin Radosav Rondović iz Pljevalja obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje službenika Uprave policije i područne jedinice Pljevlja, kojom prilikom su mu, kako navodi, prekršena osnovna ljudska prava i slobode i nad njim izvršena tortura.⁶³ Naime, dana 24. maja 2007. godine, podnosilac predstavke je iz bašte kafe bara u Pljevljima na poziv mahanjem rukom od strane imenovanog policijskog službenika pozvan, a kasnije i priveden u stanicu policije. Podnosilac posebno ističe da policijski službenik tom prilikom nije znao razlog njegovog privođenja, i da mu po pristizanju u prostorije PJ nije uručen poziv za informativni razgovor, niti saopšten razlog privođenja, niti se bilo ko od trojice lica sa kojima je razgovarao službeno legitimisao. Građanin Rondović je ukazao na izostanak normalne komunikacije kao i na uvrede i psovke tokom četvorosatnog razgovora, uskraćivanje prava na advokata i neuručenje kopije zapisnika koji je, kako navodi, bio primoran da potpiše.

Savjet je uzeo u razmatranje predstavku, i Uprava policije je, na zahtjev, dostavila odgovor kojim je pružila određena obavještenja. Podnosilac pri tužbe, u konkretnom slučaju, pozvan usmenim putem da dođe u Područno odjeljenje Pljevlja, radi prikupljanja obavještenja, u skladu sa članom 231. stav 1. KZ CG i članom 287. stav 2. Pravilnika o vršenju određenih poslova javne bezbjednosti i primjeni posebnih ovlašćenja i dužnosti u vršenju tih poslova. Uprava policije je saopštila da su informativni razgovor sa podnosiocem obavili službenici Velimir Furtula, Damjan Kasalica i Željko Golubović i da su njihova imena saopštena građaninu Rondoviću. Uprava policije tvrdi da je o obavljenom informativnom razgovoru sačinjen zapisnik, koji je građanin potpisao i da je konstatovano na nema primjedbi na rad i postupanje službenika policije. Dodaje se da građanin nije zahtijevao njegovu kopiju i da su policijski službenici pozvali Rondovića na informativni razgovor u svojstvu građanina, radi prikupljanja obavještenja, a ne radi saslušavanja u svojstvu osumnjičenog lica. Posebno je naglašeno da Unutrašnja kontrola nije mogla obezbijediti dokaze koji bi potvrdili navode građanina Rondovića da je tokom obavljanja razgovora bio izložen torturi ili drugom obliku zlostavljanja od strane policijskih službenika.⁶⁴

Savjet za građansku kontrolu rada policije je na sjednici na bazi

63 Predstavka br. 20-07 od 04.06.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

64 Odgovor Uprave policije br. 20/3-07 od 10.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

predstavke i odgovora Uprave policije, nakon rasprave, zaključio da se, u konkretnom slučaju, ne može utvrditi prekoračenje policijskih ovlaštenja u primjeni sredstava prinude.

Ovom prilikom Savjet je ocijenio da postoji razlog da se starješine i službenici policije upozore da do kraja ispoštuju odredbu člana 231. Zakonika o krivičnom postupku, koji propisuje da: policija može pozivati građane radi prikupljanja obavještenja; da se u pozivu mora naznačiti razlog pozivanja; da se prinudno može dovesti lice koje se nije odazvalo pozivu samo ako je u pozivu bilo na to upozoreno.

Sa sadržinom zaključka i ocjenom Savjet je upoznao podnosioca predstavke, građanina Rondovića, i Upravu policije.

Slučaj Senada Adžovića

Građanin Senad Adžović, prosvjetni radnik iz gradske opštine Tuzi, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje službenika policije prilikom pretresa kuće u kojoj stanuje po nalogu Istražnog sudijske Osnovnog suda u Podgorici.⁶⁵ Navedeni pretres podnosilac cijeni kao korektno obavljen, ali i kao vid zloupotrebe od strane familije koja živi u susjedstvu a izvršila je prijavljivanje. U prilogu dopisa dostavljena je Naredba za pretres stana i Zapisnik o pretresanju stana i drugih prostorija.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i Uprava policije, na traženje Savjeta, dostavila je odgovor kojim obavještava da je na temelju izvršenih provjera konstatovano da je 13. juna 2007. podnijeta prijava u kojoj podnosilac prijave navodi da je njena familija izložena omalovažavanju i ozbiljnim prijetnjama od strane familije Adžović, koji su im prve komšije. Posebno se navodi da Ćazim Adžović prati kretanje člana njene familije i da bi mogao izvršiti krvnu osvetu. Operativnim radom na terenu došlo se do podataka da je prijava osnovana o čemu je sačinjen poseban izvještaj, i obavješten zamjenik Osnovnog državnog tužioca u Podgorici. Naredbu za pretres kuće izdao je istražni sudija Osnovnog suda u Podgorici, i isti je izvršen 15. juna 2007. U dopisu se, dalje, navodi da je Unutrašnja kontrola konstatovala da su policijski službenici imali profesionalan i korektan odnos prema građaninu Adžoviću i njegovoj familiji, i ocijenila da su policijski službenici Filijale policije i Ekspoziture za javni red i mir Područne jedinice Podgorica, u konkretnom

65 Predstavka br. 26-07 od 15.06.2006 godine; Dokumentacija Savjeta.

slučaju, službene mjere i radnje preduzimali u skladu sa Zakonom i zakonskim ovlaštenjima, te da u njihovim radnjama nema elemenata disciplinske ili druge odgovornosti.⁶⁶

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice nakon rasprave, odlučio je da uputi dopis podnosiocu predstavke kojim obavještava da, u konkretnom slučaju, nije mogao utvrditi prekoračenje ovlaštenja u postupanju policijskih službenika, koju činjenicu i podnosilac navodi u obraćanju.

Sa sadržinom odgovora Savjet je upoznao i Upravu policije.

Pritužba Odbora za pravna pitanja Crnogorske pravoslavne crkve

Predsjednik Odbora za pravna pitanja Crnogorske pravoslavne crkve, Željko Tomović, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na povredu prava na slobodno kretanje, prava na slobodno ispovjedanje vjere i zabranu diskriminacije na osnovu vjeroispovjesti sveštenika, vjernika i poštovalaca Crnogorske pravoslavne crkve.⁶⁷ U pritužbi se, dalje, navodi da su dana 18. aprila 2007. jake policijske snage države Crne Gore spriječile više puta javno najavljenju mirnu povorku građana da uđu u vjerske objekte, obave bogoslužjenje, vjerski obred i mirno izađu iz Vlačke crkve i Cetinjskog manastira. Podnosilac predstavke navodi da raspolaže informacijom, koju je potvrdio i direktor Uprave policije, da je više desetina lica, čak i iz stranih država, kritičnom prilikom boravilo u Cetinjskom manastiru i Vlačkoj crkvi a da su ih sveštenici Srpske pravoslavne crkve naoružali vatrenim oružjem. Zaključuje se da je povod za angažovanje policije bio među licima koja su boravila u Cetinjskom manastiru, koja je bila dužna da ova lica razoruža, pokrene odgovarajuće postupke i omogućiti uživanje prava na slobodno ispovjedanje vjere sveštenicima i vjernicima Crnogorske pravoslavne crkve. Policija to nije učinila već se stavila u funkciju „čuvara mira“.

Savjet je uzeo u razmatranje predstavku i uputio dopis Upravi policije sa ciljem pribavljanja relevantnih podataka o slučaju, i to: o razlozima za angažovanje „jakih policijskih snaga“ kritičnom prilikom; o tačnosti informacije koju je objavio dnevni list „Vijesti“ 24. maja 2007. godine, a po tvrdnji podnosioca predstavke potvrdio i direktor Uprave policije, da se više desetina

66 Odgovor Uprave policije br. 26/2-07 od 09.07.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

67 Predstavka br. 25-07 od 18.06.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

naoružanih lica, čak i iz stranih država ovom prilikom, nalazilo u Cetinjskom manastiru i u Vlaškoj crkvi i ukoliko su navedeni podaci tačni koje je mjere preduzela policija prema ovim licima.

Uprava policije je dostavila je odgovor kojim obavještava da je povodom događaja iz predstavke Uprava policije, na osnovu raspoloživih podataka i procjena, na Cetinju angažovala određeni broj policijskih službenika, sa zadatkom da preduprijedi incidentne situacije i njihove posljedice. U odnosu na ostala postavljena pitanja, direktor Uprave policije je obavjestio Savjet da je na sjednici Odbora za bezbjednost i odbranu, kao mjerodavnom parlamentarnom tijelu, dao konkretne odgovore, koji su strogo povjerljive prirode. Pod navedenim se podrazumijeva i aktuelne policijske aktivnosti usmjerene prema određenim licima, odnosno eventualnim namjerama lica koja su tog dana boravila na Cetinju i aktivno učestvovala u događaju. U dopisu se, dalje, navodi da je kritičnom prilikom, policija preduzimala mjere i radnje isključivo u skladu sa svojim nadležnostima i prema svim relevantnim okolnostima profesionalno eliminisala situacije koje su mogle dovesti do incidenta.⁶⁸

Savjet za građansku kontrolu rada policije uputio je u dva navrata dopise Upravi policije⁶⁹, kao i dopis Agenciji za nacionalnu bezbjednost⁷⁰, kojim je tražio detaljnu informaciju o preduzetim mjerama i radnjama protiv lica koja su naoružana boravila ili još uvijek borave u vjerskim objektima u Crnoj Gori.

Direktor Uprave policije dostavio je odgovor, Br. 25/7 od 18. jula 2007. godine, u kojem navodi da nije u mogućnosti Savjetu pružiti traženu informaciju obzirom da se radi o podacima strogo povjerljivog karaktera i operativnim informacijama koje se, većim dijelom, nalaze u fazi daljih operativnih istraživanja i drugih metoda operativnog rada.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice nakon rasprave, uputio je odgovor predsjedavajućem Odbora za pravna pitanja Crnogorske pravoslavne crkve, da do daljnjeg nije u mogućnosti odlučiti o osnovanosti njegove pritužbe uslijed činjenice da i pored više obraćanja Upravi policije nije dobio informacije potrebne za odlučivanje jer se iste tretiraju pod „strogo povjerljivo“.

Sa sadržinom odgovora Savjet je upoznao i Upravu policije.

⁶⁸ Odgovor Uprave policije br. 25/4-07 od 10.07.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

⁶⁹ Dopisi Savjeta br. 25/6 od 16.07.2007. i br. 25/8 od 19.07.2007; Dokumentacija Savjeta.

⁷⁰ Br. 25/5 od 16.07.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

Predsjednik Pravnog odbora Crnogorske pravoslavne crkve, nakon stupanja na snagu Zakona o tajnosti podataka, uputio je dopunu predstavke Savjetu, 14. aprila 2008. pozivajući se na član 85. Zakona kojim je propisano usklađivanje stepena tajnosti podataka kojima je tajnost uvrđena podzakonskim aktom, prije stupanja na snagu zakona, sa odredbama zakona.⁷¹ Navedena zakonska odredba ne propisuje usklađivanje stepena tajnosti „strogo povjerljivo“ iz podzakonskog akta, što ukazuje na proizvoljno određivanje tajnosti relevantnih podataka u ovom slučaju. Podnosilac, dalje, u obraćanju navodi da iz navedenog jasno proizilazi da su se stekli zakonski uslovi za nastavak rada Savjeta u ovom slučaju.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je ponovo uputio dopis Upravi policije da dostavi odgovor o tačnosti informacije koju je objavio dnevni list „Vijesti“ 24. maja 2007. godine, kao i koje je mjere preduzela policija prema ovim licima, ukoliko se navedene informacije pokazu kao tačne.

Urgencija povodom dobijanja odgovarajućeg odgovora upućena je početkom decembra 2008. godine. Na zapažanje Savjeta da pozitivna zakonska regulativa, tačnije član 85. Zakona o tajnosti podataka ne propisuje stepen tajnosti „strogo povjerljivo“, kako je bilo predviđeno prijetodno važećim podzakonskim aktom, Uprava policije, uz ukazivanje da se stepen tajnosti mora uskladiti sa citiranim Zakonom, Savjet za građansku kontrolu rada policije je obavijestila o sljedećem: članom 85. Zakona o tajnosti podataka koji je stupio na snagu 29.02.2008. godine predviđeno je da će se stepen tajnosti podataka određen prije stupanja na snagu ovog zakona uskladiti sa novim zakonom u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu. Između ostalog, Zakon predviđa da se podaci stepena tajnosti „strogo povjerljivo“ označavanju kao „tajno“ a u stavu 2. citiranog člana kaže se da će se do usklađivanja stepena tajnosti podataka iz stava 1. ovog člana primjenjivati postojeće oznake. S tim u vezu, shodno stavu 2. citiranog člana mora se primjenjivati postojeća oznaka stepena tajnosti, ukoliko traženi podaci i dalje imaju navedenu oznaku iz razloga što nije izvršeno usklađivanje stepena tajnosti sa citiranim zakonom. Inicijativa u vezi sa tim je već pokretnuta na nivou Uprave“. Obrada slučaja još uvijek je u toku.

⁷¹ „Službeni list CG“, br.14/08.

Prijedlog Steva Muka

Građanin Stevo Muk, pravnik iz Kotora, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije prijedlogom da Savjet usvoji preporuku sljedeće sadržine: „Preporučuje se Upravi policije da blagovremeno izvrši zamjenu obrazaca Zapisnika – Prijave o izvršenoj kontroli učesnika u saobraćaju i vozila, i iz istog ukloni podatke koji nijesu od značaja za identifikaciju lica, a da do zamjene obaveže ovlašćene službenike da ne traže te podatke prilikom popunjavanja Zapisnika“⁷²

Podnosilac predstavke navodi argumente za usvajanje preporuke ovakve sadržine i to da obrazac zapisnika – prijave o izvršenoj kontroli podrazumjeva popunjavanje čitavog niza podataka od kojih je veliki broj nepotreban za identifikaciju lica, jer se svi neophodni podaci nalaze upravo u ličnoj karti.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i sa sjednice nakon rasprave, odlučio da podnosiocu predstavke uputi dopis kojim izražava saglašavanje sa upućenim sugestijama, ali da imajući u vidu nadležnosti utvrđene Zakonom o policiji, Savjet nije nadležan za postupanje po ovom predmetu.

Slučaj ambasadora Gabrijela Meuccija

Prilikom obilježavanja 13. jula, Dana crnogorske državnosti, ambasador Republike Italije u Crnoj Gori gospodin Gabrijele Meući bio je onemogućen od strane policijskog službenika da pristupi rezidencijalnom objektu „Vila Gorica“ u Podgorici u kojoj se održavao svečani prijem na koji ga je pozvao predsjednik države Filip Vujanović. Osim toga, prema tvrdnjama Meućija, isti službenik ga je duže zadržao zbog prolaza kolone automobila sa, tada isključivo, predsjednikom vladajuće Demokratske partije socijalista Milom Đukanovićem. Tim povodom italijanski ambasador je uputio pisma ministrima unutrašnjih i inostranih poslova u Vladi premijera Željka Šturanovića. Prema pisanju medija, nakon nekoliko minuta, pošto je dežurni policajac obaviješten da je riječ o ambasadoru Italije, Meući je prošao kapiju vile. Pošto je obaviješten što se desilo, Meućiju se na prijemu izvinio direktor policije a iz Vlade je oficijelno saopšteno da žale zbog neprijatnosti koja se desila italijanskom

72 Predstavka br. 27-07 od 03.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

ambasadoru čiji je uzrok činjenica da nije došao u automobilu sa diplomatskim tablicama.⁷³ U javnu polemiku uključila se i Uprava policije Vlade Crne Gore svojim saopštenjima, zbog kojih je Savjet za građansku kontrolu rada policije, uvažavajući inicijativu svog člana, zatražio pojašnjenje sadržaja istog. Uprava policije je izdala saopštenje, povodom navoda ambasadora Republike Italije u Republici Crnoj Gori gospodina Gabrijela Meuccija da službenici policije nijesu prema njemu pokazali očekivani profesionalni odnos.⁷⁴

Savjet je, već sutradan, 25.07.2007. godine, zatražio pojašnjenje sljedećeg iskaza iz saopštenja: „Reakciju i upozorenje policijskih službenika izazvala je i činjenica da se objektivno nije moglo očekivati da neka od zvanica, pa ni ambasador Meucci, koji je rado viđen gost na državnim i drugim svečanostima, sa Ladom nivom uputio na proslavu Dana državnosti Crne Gore“. U saopštenju se dalje kaže: „Simptomatičan je i indikativan oglas ambasadora Meuccija o prodaji „Lade nive“, koji je i provokativan po svojoj sadržini i osnovnoj namjeri – prodaja vozila, najmanje grešnog u cijeloj situaciji. Veoma čudno djeluje i zakašnjelo reagovanje od nekoliko dana gospodina Meuccija, upućenog institucijama i medijima, kao i posebna zainteresovanost službenika Ambasade Njemačke, da u privatnoj režiji, kupe putničko – terensko vozilo „Lada niva“. Vjerujemo da će gospodin Meucci uspjeti u namjeri i prodati „Ladu nivu“, po povoljnoj cijeni, a ovim putem iskazujemo zainteresovanost za kupovinu Lade, koju bi namjenski koristili za operativne potrebe“. Savjet je zamolio direktora Uprave policije da objasni potrebu i neophodnost da se citirani iskazi sa upotrijebljenim rječnikom, konstatacijama i zapažanjima nađu u javnom i službenom saopštenju Uprave policije Vlade Crne Gore. Konačno, kako se u saopštenju policije kaže „Direktor Uprave policije je, tim povodom, iste večeri uputio izvinjenje ambasadoru i izrazio žaljenje zbog događaja“ Savjet je zamolio da bude upoznat sa pravnim utemeljenjem za upućivanje izvinjenja i izraza žaljenja.⁷⁵

Savjet je zatražio i dostavljanje odgovarajućih akata Uprave, nekog od Ministarstava (unutrašnjih ili inostranih poslova) ili Državnog Protokola koje sadrže instrukcije ili preporuke koje je poželjno da zvanice slijede prilikom

73 ND „Vijesti“, tekst „Meuci tvrdi da ga je policija zadržala dok prođe Đukanović“, rubrika „Politika“, 18. 07. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

74 Saopštenje Uprave policije od 24.07.2005. godine preuzeto sa Internet prezentacije Uprave policije Vlade CG (izvor: <http://www.upravapolicije.vlada.cg.yu/index.php?akcija=vijesti&id=24813>).

75 Imajući u vidu ranije odgovore direktora policije u kojim aje tvrđeno da ne postoji pravni osnov za upućivanje izvinjenje žrtvama prekoračenja policijskih ovlašćenja; Viđeti slučaj Roma i Egipcana iz Ulcinja.

dolaska na zvanične državne prijeme.

Savjet je uputio više urgencija povodom dostavljenog zahtjeva ali do zaključivanja predmeta Uprava policije nije poslala ni jednu od traženih informacija niti je po usvojenom zaključku i ocjenama uputila bilo kakav komentar. Konačno, na svojoj 21. sjednici, održanoj 18. 09. 2007. godine, Savjet za građansku kontrolu rada policije usvojio je određene ocjene, zaključke i preporuke. Prije svega, s bzirom da je na diplomatskom nivou slučaj prevaziđen zaključci Savjeta isključivo su u funkciji spriječavanja sličnih situacija u budućnosti. Savjet je ocijenio da je javnost i dobri odnosi sa njom temeljna karakteristika djelovanja policije u demokratskim državama. Javno mnjenje je ključno sa aspekta zadovoljstva policijom u društvu i njenog uvažavanja. Uprava policije je citiranim navodima iz saopštenja prešla liniju profesionalne komunikacije. Umjesto da javnost obavijesti o svom radu i činjenicama do kojih je u tom radu došla, demantuje navode za koje smatra da nijesu tačni i uz to pruži neophodnu dodatnu argumentaciju, Uprava policije je prešla na nivo ličnog i privatnog, ulazeći u procjenu motiva i namjera određenih radnji pojedinaca kao i lične kvalifikacije. Savjet je preporučio Upravi Policije da izvrši procjenu profesionalnog nivoa svog rada u datom slučaju i utvrdi konkretne mjere kako se slične ne bi ponavljale u budućnosti. U tom smislu, Savjet je ocijenio, da određeni Pravilnik ili Kodeks za komunikaciju sa javnošću i diplomatskim predstavništvima može biti od koristi.⁷⁶

Fudbalska utakmica „FK Budućnost - NK Hajduk“

Na inicijativu svog člana Savjet za građansku kontrolu rada policije uputio je dopis direktoru Uprave policije u cilju dostavljanja informacija o preduzetim mjerama i radnjama na eliminisanju svih bezbjednosnih rizika, povodom održane fudbalske utakmice između „NK Hajduk“ i FK „Budućnost“.⁷⁷ Dopisom je, takođe, upućeno obavještenje o neprimjerenom postupanju imenovanog policijskog službenika, po završenoj intervenciji a povodom fudbalske utakmice.

Ovim povodom, upućeni su dopisi direktoru Uprave Fudbalskog kluba „Budućnost“, Upravi Nogometnog kluba „Hajduk“ i predsjedniku Srpske narodne stranke kako bi Savjet informisali o svom viđenju odnosa crnogorske

⁷⁶ Zaključak 35/4-07 od 19.09. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

⁷⁷ Inicijativa br. 32-07 od 20.07.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

policije i eventualnim primjedbama na njen rad.⁷⁸

Uprava policije dostavila je Informaciju o preduzetim mjerama i radnjama povodom fudbalske utakmice između NK „Hajduk“ i FK „Budućnost“ održane dana 19. jula 2007. godine koja nosi oznaku „strogo povjerljivo“.⁷⁹

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice nakon rasprave, odlučio je da direktoru Uprave policije, uputi ocjenu da, u konkretnom slučaju, Savjet cijeni da je postupanje službenika policije bilo profesionalno, što potvrđuje i činjenica da, i pored upućenih dopisa upravama FK „Budućnost“ i NK Hajduk“ te predsjedniku Srpske narodne stranke, Savjetu nijesu pristigle bilo kakve primjedbe.

Imajući u vidu da Informacija Uprave policije nosi oznaku „strogo povjerljivo“, Savjet je, nakon rasprave, jednoglasno preporučio, iniciranje postupaka za donošenje zakona koji tretiraju službenu tajnu.⁸⁰

Ministar unutrašnjih poslova i javne uprave, uz izraze zahvalnosti, obavijestio je Savjet da će Ministarstvo, u okviru svog djelokruga poslova, preduzeti odgovarajuće mjere u odnosu na pitanje na mu je Savjet ukazao.⁸¹

Slučaj „Mareza“

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije obavijestio je Savjet o događaju, od 20. jula 2007., u kojem su učestvovali službenici policije prilikom preduzimanja službenih radnji prema djevojci na ulici pri čemu su iskazali neprofesionalan odnos kako prema tom licu tako i prema prisutnim građanima. Prijethodno, o incidentu, je obaviješten dežurni starješina u PJ Podgorica.

U obavještenju Savjetu se navodi: „Viđeli smo Golf III, budvanskih registarskih oznaka 190-75, kako par desetina metara pravi „osmice“ uz škripanje guma. Nakon toga na asfaltu je ležala neka djevojka kojoj su prišla dva proćelava momka iz vozila, zelene boje, registarskih oznaka PG 769-43 koji je bio zaustavljen na kolovozu. U prvi tren pomislili smo da je djevojka isplala iz tog vozila a da je na nju naišlo vozilo golf III. Međutim, dvojica momaka su

78 Dopisi Savjeta br. 32/2 i 32/3 od 23.07.2007 godine i dopis br. 32/5 od 27.07.2007 godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

79 Akt policije br. 32/7 – 07 od 01.08.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

80 Preporuka Ministarstvu unutrašnjih poslova i javne uprave br. 32/10 – 07 od 11.10.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

81 Odgovor Savjetu, br 32/11-07 od 30.10.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

je podigli i jedan od njih, manjeg rasta, puniji i razvijeni, proćelavi momak, više je puta udario pesnicom u glavu. Nekoliko građana je zaustavilo svoja vozila i posmatralo što se događa. Direktno sam bio zaustavljen preko puta ovog zelenog vozila, na nekih pet metara. Momak (osoba koju sam opisao i koja je tukla tu djevojku), prilikom uvođenja u auto, je zastao i meni rekao „Mrš“. Nakon nekoliko sekundi, gledajući me, ponovio je to.

Član Savjeta je o događaju, koji je u prvi mah djelovao kao otmica i nasilje, prijavio službi „112“ i „SOS anti trafikingu“ liniji, nakon čega je od strane policije obavješten da je u pitanju lišavanje slobode ženske osobe kod koje je pronađen heroin.

Načelniku za privredni kriminalitet, koji je bio dežurni starješina, saopšten je protest i prijava zbog ponašanja policijskog službenika iz Budve kako zbog udaranja jedne djevojku, bez obzira na njen prestup (objašnjeno je da je ista pokušala da proguta kesicu sa četiri grama heroína) tako i zbog obraćanja jednom građaninu. Obavljen je razgovor na temu predmetnog događaja. Predstavnici policije posebno su istakli okolnosti u kojima radi policija i probleme sa kojima se na terenu suočavaju službenici prilikom izvršenja svojih zadataka. Istaknuto je da nije rijetkost da službenici policije budu povrijeđeni, da im oštete službena ili privatna vozila, maltretiraju familije i druge neprijatnosti. Upućeno je izvinjenje u ime cijele ekipe koja je radila na slučaju. Izvinio se lično i policijski službenik sa mjesta događaja.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice nakon rasprave, ocijenio je da će Savjet u sličnim budućim slučajevima zauzeti generalni stav.

Slučaj Slavka Saičića

Građanin Slavko Saičić iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje službenika policije po njegovim prijavama a povodom višegodišnjeg sukoba koji ima sa komšijom.⁸² Podnosilac predstavke je naveo da policija nije pokazala dovoljno interesovanja za pružanje zaštite njegovoj familiji i njemu.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje. O obavljenim razgovorima sa predstavnicima Područne jedinice policije u Podgorici i podnosiocem predstavke, građaninom Slavkom Saičićem, sačinjene su službene zabilješke,

82 Predstavka br. 31-07 od 19.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

koje čine sastavni dio predmeta.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice nakon rasprave, donio je odluku da se Rukovodiocu PJ Podgorica uputi dopis kojim se iznosi ocjena da je na osnovu ažurnog i blagovremenog odgovora policije, Savjet obavješten da je policija, u konkretnom slučaju, preduzela odgovarajuće radnje radi upozorenja i preventivnog djelovanja prema osobi na koju se žalba odnosi. U cilju zadovoljenja građanina Saičića pruženo je objašnjenje koje su mogućnosti policije da samostalno i bez posebnog ovlašćenja drugih organa (prije svega pravosudnih) sprovodi druge mjere i ograničenja prema osobama koje su predmet policijskih radnji i ovlašćenja, a kojima bi se djelovalo na planu pružanja još većeg stepena sigurnosti imenovanog i njegove familije. Dopisom se posebno naglašava da u slučaju potrebe pripadnici policije nastave sa angažovanjem na zaštiti sigurnosti svih građana, te da posebnu pozornost usmjere na rješavanje problema radi kojeg je ovaj postupak iniciran, i apeluje da, ukoliko u situaciji poput ove i sličnoj, dolazi do povreda teže prirode i hospitalizacije žrtve nasilja, policija podnosi krivične prijave, čime bi se pooštrio stepen odgovornosti počilaca. Sa sadržinom odgovora upućenog Rukovodiocu Područne jedinice Podgorica, Savjet je upoznao podnosioca predstavke.

Slučaj Zdravka Cimbalevića

Građanin Zdravko Cimbalević iz Nikšića obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući da su ga službenici policije spriječili da fotografiše ambijentalne prizore u Njegoševoj i Hercegovačkoj ulici, u Podgorici, dana 19. jula 2007. godine, i tom prilikom odbili da se predstave i eksplicitno saopšte razlog njegovog legitimisanja.⁸³ Podnosilac predstavke navodi da kritičnom prilikom nije imao kod sebe lična dokumenta, ali da ih je ubrzo donio iz obližnje kancelarije nakon čega je izvršena službena radnja legitimisanja.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje predstavku i Uprava policije je, na zahtjev, dostavila odgovor, kojim obavještava da je na osnovu provjere Unutrašnje kontrole konstatovano da su dva policijska službenika Ekspoziture za javni red i mir Područne jedinice Podgorica, 19. jula 2007. godine, prema podnosiocu predstavke preduzeli službenu radnju – legitimisanje lica, što

83 Predstavka br. 33-07 od 20.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

je konstatovano u patrolnom listu. U dopisu je posebno naglašeno da su toga dana mjere bezbjednosti podignute na veći nivo jer se u Podgorici, na stadionu pod Goricom, odigravala fudbalska utakmica između FK „Budućnost“ i FK „Hajduk“ iz Splita, koja je ocijenjena utakmicom „visokog rizika“, a u neposrednoj blizini prethodno je bio narušen javni red i mir. Na osnovu sprovedenih aktivnosti i provjera, dalje se navodi, Unutrašnja kontrola je ocijenila da u službenim radnjama ovlašćenih policijskih službenika nema elemenata disciplinske i druge odgovornosti. Konstatovano je da policijski službenici nijesu imali namjeru da na bilo koji način omalovažavaju građanina Cimbaljevića.⁸⁴

Savjet za građansku kontrolu rada policije razmatrajući predmet, na bazi predstavke i odgovora iz Uprave policije, nakon rasprave, je zaključio da ne spori zahtjev za utvrđivanje identiteta građanina od strane policijskih službenika i da ocijenjuje da je učinjen propust građanina Zdravka Cimbaljevića što u datom trenutku nije imao kod sebe identifikaciona dokumenta. Takođe, Savjet ocijenjuje da policijski službenici nijesu imali ovlašćenja i zakonskog osnova da u konkretnom slučaju zabrane fotografisanje.

Sa sadržinom odgovora Savjet je upoznao podnosioca predstavke, građanina Cimbaljevića, i Upravu policije.

Slučaj Siniše Nadaždina

Građanin Siniša Nadaždin iz Podgorice, državljanin Bosne i Hercegovine sa statusom izbjeglog lica u Crnoj Gori počev od 1993. godine, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije, posredstvom člana savjeta, ukazujući na neravnotežan tretman sa kojim se susrijeće u primjeni pozitivnih propisa Crne Gore.⁸⁵ Podnosilac predstavke navodi da je, iako posjeduje dokument izdat od strane Ministarstva unutrašnjih poslova koji potvrđuje da živi u Crnoj Gori, uz naznaku mjesta prebivališta, izjednačen sa strancima bez prebivališta ili boravišta u Crnoj Gori. Kao primjer navodi da je prilikom saobraćajne kontrole, pošto je upravljao vozilom bez vezanog sigurnosnog pojasa, nakon izricanja novčane kazne istu morao platiti odmah u najbližoj pošti, uz zadržavanja saobraćajnih dokumenata kod policijskog službenika. Na pitanje zašto mora platiti kaznu odmah, bez ostavljanja mogućnosti da

⁸⁴ Odgovor Uprave policije br. 33/3-07 od 25.10. 2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

⁸⁵ Predstavka br. 58-07 od 24.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

obavezu izvrši u roku od 8 dana kako to nalaže propis, rečeno mu je da pošto ne posjeduje ličnu kartu izdatu u Crnoj Gori za njega važi propis koji se primjenjuje za strance. Posebno otežavajuća okolnost u konkretnom slučaju je bila ta da se kritični događaj odigrao u neđelju pa zato što je bio neradan dan obaveza plaćanja novčane kazne nije mogla biti izvršena. Građanin Nadaždin u predstavci je posebno istakao da se policijski službenik prema njemu ophodio kulturno i nije imao primjedbi na njegov rad.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i sa sjednice, nakon rasprave, preporučio Upravi policije da se, u skladu sa važećim zakonodavstvom i pravima izbjeglih i raseljenih lica koja su ratifikovana od strane Crne Gore, izbjeglim i raseljenim licima sa regulisanim statusom i registrovanim bora-vištem (kao u slučaju građanina Nadaždina) moraju priznati sva prava kao i domicilnom stanovništvu, uključujući i prava u prekršajnom postupku. Ovo načelo se primjenjuje od strane područnih organa za prekršaje u Crnoj Gori. To znači da se ovim licima mora ostaviti rok za uplatu mandatne novčane kazne kao i ostalim građanima Crne Gore, a ako to odbiju ili nemaju mogućnosti da izvrše, predmet će se uredoviti podnošenjem prijave, odnosno zahtjeva za vođenje prekršajnog postupka nadležnom organu za prekršaje. Dakle, ovakav slučaj se ne može podvesti pod režim obezbjeđenja prisustva okrivljenog u prekršajnom postupku i naplate novčane kazne u slučaju stranaca, odnosno stranih državljana koji borave u Crnoj Gori.

Dalje je preporučeno Upravi policije i područnim jedinicama da u sličnim situacijama pronađu model za naplatu novčane kazne kojim bi se ova izvršavala bez nepotrebnog zadržavanja i odugovlačenja licima sa stranim državljanstvom koja borave u Crnoj Gori, u odnosu na vrijeme kada ne rade institucije platnog prometa i istu nije moguće izvršiti direktnom uplatom preko računa. To se posebno odnosi na dane vikenda i noću. Na taj način bi se efikasno i bez zadržavanja, uz poštovanje ličnosti počinioca prekršaja i njegovog vremena, mogla obaviti naplata novčane kazne. Ne treba posebno napominjati koliko ovo može biti značajno i sa aspekta turističkog imidža Crne Gore. Sa sadržinom Preporuka Savjet je upoznao podnosioca predstavke i Upravu policije.

Slučaj Mirka Miljanića

Građanin Mirko Miljanić, penzioner iz Nikšića obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje policije u slučaju nezakonitog otuđenja njegovog vozila, tj. krađe vozila marke „Golf“, počinjene 11. marta 1996. godine. Tim povodom i pored obraćanja, policija nije obavijestila građanina Miljanića što je preduzeto protiv lica koje se tereti za izvršenje krivičnog djela.⁸⁶

Savjet je uzeo u razmatranje predstavku i Uprava policije je, na traženje Savjeta, dostavila odgovor kojim obavještava da je nadležna služba izvršila provjeru, i konstatovala da je nepoznati počinilac otuđio predmetno vozilo u noći 10/11. marta 1996. godine, kojom prilikom je građanin Miljanić, vlasnik vozila, izrazio sumnju da je određeno lice počinilo krađu, ali policija operativno-tehničkim i drugim policijskim mjerama i radnjama ovo lice nije mogla dovesti u vezu sa krađom. Daljim aktivnostima, policijski službenici su došli do saznanja ko je počinilac krađe, da je osumnjičeni otuđeno vozilo, preko Podgorice, prokrijumčario u Albaniju, đe ga je prodao. Osumnjičeno lice, dalje se navodi, se od tada nalazi u bjekstvu i nedostupan je organima gonjenja.⁸⁷

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice nakon rasprave, na bazi predstavke i odgovora Uprave policije, donio je odluku da uputi odgovor ponosiocu predstavke, kojim ocijenjuje da Uprava policije, u konkretnom slučaju, postupa u skladu sa zakonom i svojim ovlaštenjima a da je podnosiocu predstavke konačno obezbijeđen traženi odgovor.

Predstavka Petra Đukanovića

Građanin Petar Đukanović, aktivista civilnog društva iz Pogorice, obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije prijedlogom da Savjet razmotri javne istupe direktora Uprave policije i njegovih najbližih saradnika u 2007. godini.⁸⁸ Podnosilac predstavke je priložio materijal za razmatranje sakupljen iz medija i sa Internet prezentaciji Vlade Crne Gore, u dijelu koji je posvećen Upravi policije. Navedena komunikacija ocijenjena je neprimje-

86 Predstavka br. 36-07 od 25.07.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

87 Odgovor uprave policije br. 36/4-07 od 24. oktobra 2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

88 Predstavka br. 39-07 od 27.07.2007.; Dokumentacija Savjeta.

renom i prepunom diskreditacija, omalovažavanja i kvalifikovanja lica koja reaguju na rad policije. U prilogu predstavke, građanin Đukanović dostavio je kopije saopštenja za javnost tj. reagovanja Uprave policije povodom više događaja, objavljenih na web site-u Uprave policije.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i sa sjednice nakon rasprave, donio odluku da uputi dopis podnosiocu predstavke, građaninu Đukanoviću, kojim obavještava da, imajući u vidu nadležnost Savjeta utvrđenu Zakonom o policiji, Savjet ocijenjuje da u konkretnom slučaju nije nadležan za postupanje po predstavci.

Slučaj Muriqi Ismet i Lajqi Sali

Kosovski građani Muriqi Ismet i Lajqi Sali, iz sela Trebović, opština Peć, posredstvom člana savjeta, podnijeli su predstavke u kojima su naveli, da su se službenici područne jedinice policije Berane, u periodu u od 6. do 8. jula 2007. godine, prema njima ponašali protivno Zakonu. Tvrde da su bili podvrgnuti nečovječnom i nehumanom postupanju, mučenju i zlostavljanju od strane trojice službenika policije iz područne jedinice Berane. Ova lica su sa Upravom za šume zaključili ugovor o kupovini drvnih sortimenata od bespravnih sječa i imali su dozvolu da očiste teren, od ranijih bespravnih sječa, o čemu posjeduju urednu dokumentaciju. Ovi građani tvrde da su ih nekoliko inspektora tukli, ne zbog navodne bespravne sječe šume, zbog čega su bili privedeni, već da priznaju da potplaćuju Upravu za šume na čelu sa direktorom Husnijom Šabovićem.⁸⁹ U izjavi Ismet tvrdi da ga je izvjescni inspektor Nebojša psovao i govorio mu da su svi oni »lopovi, lažovi, talibani i pederi«. Inspektor Dević ga je, prema izjavi, tukao pesnicama i nogama, kao i lenjirom po glavi, i tvrdio da mora sve priznati, jer su navodno ostali već priznali da podmićuju šumsku upravu. Takođe kazao je da ga je i inspektor Bojović tukao nogama i pesnicama po leđima, bubrezima i rebrima i da je zbog toga teško mogao disati. Rekli su im da će ih spovesti u Bijelo Polje u zatvor i da će ih tamo predati »pederima i narkomanima da ih srede«. I Lajqi Sali tvrdi da su ga isti inspektori tokom ispitivanja tukli, psovali i govorili mu da je "taliban" i "peder". Od udarca pesnicom između pluća izbio je svijest.

⁸⁹ Gospodin Šabović, član Parlamenta, održao je novembra 2007. konferenciju za štampu na kojoj je ocijenio da je ovo „jedan u nizu kontinuiranih partijskih, političkih i nacionalnih montiranih procesa koji se vode protiv njega«; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

U izjavi Savjetu Sali je rekao: "Inspektor Bojović mi je rekao da su svi priznali koliko smo potplatili direktora i službenike iz šumske uprave. Savjetovao mi je da je bolje da i ja priznam. Svi inspektori, Dević, Bojović i neki Nebojša su me tukli. Bojović je sjedio pored mene. Naredio je da ga gledam u oči. Nijesam smio oboriti pogled. Postavljao mi je pitanja i udarao presnicom po leđima, grudima i ramenu. Dao mi je dva tri minuta da razmislim i pošto se vrati da sve priznam. Gledao sam ga u oči, kako je i naredio. Plašio sam se njega. Smijao se zašto ga gledam u oči istovremeno vičući na mene ako ga ne gledam."⁹⁰ Podnosioci predstavki su tvrdili da su maltretirani i motorista Abnor Nikči kao i Ezem Nikči.

Ovaj predmet je bio interesantan sa aspekta ispoljenih metoda u otkrivanju korupcije, mogućeg pribavljanja iskaza i priznanja iznudom i torturom, mogućeg ispoljavanja etničke distance i dovođenja seksualne orijentacije u negativan kontekst.

Kompletan predmet sa izjavama žrtvi Savjet je dostavio Vrhovnom državnom tužiocu na ocjenu i odlučivanje. Prema informacijama kojima raspolaže Savjet Tužilaštvo je pokrenulo postupak.

Kroz komunikaciju sa Upravom policije povodom ovog predmeta Savjet je apelovao na poboljšanje uslova u pritvorskim jedinicama u svim područnim jedinicama policije.

Povodom dopisa Savjeta direktor policije je naložio Unutrašnjoj kontroli povjeru navoda. Konstatovno je da Unutrašnja kontrola nije mogla utvrditi činjenice na temelju kojih bi bio iniciran i sproveden postupak odgovornosti policijskih službenika OJ Berane. Policijski službenici kategorično negirali da su upotrijebili sredstva prinude te da se u postupku nije moglo utvrditi kad su kod podnosioca predstavki nastupile povrede i ko ih je nanio. Iz Uprave policije je saopšteno da ukoliko se u postupku kod mjerodavnih pravosudnih organa utvrdi odgovornost policijskih službenika, protiv njih će biti preduzete disciplinske mjere u skladu sa Zakonom o policiji.⁹¹

Povodom ovog predmeta Savjet je uputio više urgencija Upravi policije u cilju dobijanja odgovarajućih odgovora kako bi bilo moguće zaključiti isti.

Konačno, na 28. sjednici održanoj 13. maja 2008. godine Savjet je zaključio da su službenici policije područne jedinice Berane u slučaju Muriqi Ismeta, Lajqi Salija, Abnor Nikčija i Ezema Nikčija prekoračili svoja službena ovlašćenja.⁹²

⁹⁰ Izjave podnosioca predstavke od 16. jula 2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

⁹¹ Odgovor Uprave policije 01 broj 240/07-19203/2 od 24.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

⁹² Zaključak broj 30/13-07 od 29.05.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj Ivana Radulovića iz Tivta

Savjetu za građansku kontrolu rada policije obratile su se 12. jula 2007. godine predstavkom građanke Ljiljana i Ivana Radulović iz Tivta, povodom navoda o torturi nad njihovim sinom odnosno bratom Ivanom Radulovićem. One tvrde da je Radulović pretučen od strane policijskih inspektora Rolovića, Radanovića i Novovića iz PJ Herceg Novi. Ivan Radulović je priveden i uhapšen 10.02.2007. godine oko 17h. Familija je o tome obaviještena oko 21h i od strane policije pozvana da mu donese hranu, čistu odjeću i jedno čebe. Dok su čekale da nekome predaju te stvari viđele su Ivana prilikom sprovođenja u pritvorsku prostoriju. Primijetile su da je povrijeđen, da ima povrede na glavi, podliv ispod oka te da su mu otečeni nos i usne. Na pitanje majke o povredama Ivan je odgovorio „Majko, tukli su me inspektori“ i naveo njihova imena (već gore pomenuta). Insistirala je da mu omoguće odmah medicinsku pomoć ali je to prema nalazima učinjeno tek nakon 24h. Ona misli da je cilj svega bio kako bi se predstavilo „da se u krizi samopovrijedio“. Familija Radulović tvrdi da je nešto prije ovog incidenta, suprug i otac Milorad, zajedno sa Ivanom, pozvan u prostorije policije od strane inspektora Rolovića koji je zatražio da Ivan sarađuje sa policijom a da će za uzvrat dobiti punu zaštitu. Kažu da je to odbio jer on nije narko diler, već na njegovu i žalost cijele familije zavisnik. Ističu da tu ponudu nije prihvatio i zato što bi pristankom na tako nešto zauvijek prokockao sve svoje šanse za izliječenje i na kraju kada bi se saznalo, da je policijski doušnik, ugrozio bi svoj i život cijele svoje familije. Gospođa Ljiljana Radulović se 19.09. 2007. godine dopunom predstavke obratila Savjetu navodeći da je već 10.02.2007. godine tražila prijem kod načelnika Ekspoziture policije Tivat. Obaviještena je da će on, već narednog dana, po službenoj dužnosti, biti obaviješten o svim događajima u Ekspozituri policije Tivat, uključujući provođenje Radulovića i primjedbe na postupanje prema njemu. Isti je, prema navodima, tek 12.02.2007. godine, u večernjim satima, sproveden za Podgoricu.⁹³

Savjet se kod direktora policije već 19. jula 2007. godine interesovao da li je upoznat na koji način i pod kojim okolnostima su kod Ivana Radulovića, prilikom hapšenja i zadržavanja, dana 10.02.2007. godine, nastale određene povrede i da istome nije omogućen pristup ljekaru.

Uprava policije na dopis Savjeta od 19.07.2007. odgovorila je tek 07.09. 2007. godine. Savjet se obavještava da je Unutrašnja kontrola izvršila

⁹³ Dopuna predstavke od strane gđe Ljiljane Radulović od 19.09.2007. (29/5); Dokumentacija Savjeta.

određene provjere i ocijenila da postoji osnovana sumnja da su nvedeni policijski službenici kritičnom prilikom prekoračili služena ovlašćenja prekomjernom upotrebom sredstava prinude i time počinili teži disciplinski prekršaj. Međutim, prema navodima policije, zbog činjenice da je od izvršenja radnje sa obilježjima disciplinskog prekršaja protekao rok od šest mjeseci konstatovano je da je u ovom slučaju nastupila zastarjelost za pokretanje disciplinskog postupka.

Dana 19. septembra 2008. godine, na 21. sjednici, Savjet je zaključio ovaj slučaj. Prije svega je konstatovao da je blagovremeno upoznao Upravu policije sa predmetnom predstavkom te da ne stoje ocjene o navodnoj zastarjelosti. Savjet je konstatovao, na osnovu dostavljenog izvještaja Uprave policije, da su policijski službenici PJ Herceg Novi Petar Rolović, Rajko Radanović i Vasko Novović prilikom lišavanja slobode Ivana Radulovića, sina odnosno brata podnosioca pritužbe prekoračili službena ovlašćenja i počinili teži disciplinski prekršaj. Prema tvrdnji Uprave policije nastupila je zastarjelost za pokretanje disciplinskog postupka. Savjet je takođe konstatovao da je Uprava policije imala mogućnost da povede disciplinski postupak iako to nije učinila, obzirom da se u jednom svom aktu pozvala na zastarjelost apsolutnog (objektivnog) roka za vođenje disciplinskog postupka koji je nastupio 10. avgusta 2007. godine.⁹⁴

Savjet je isto bio mišljenja da je rukovodilac ekspoziture područne jedinice policije u Tivtu bio u obavezi da inicira postupak Unutrašnje kontrole. Konačno, Savjet je pozvao Upravu policije da u ovakvim slučajevima i sama inicira postupak krivičnog gonjenja počinilaca.

Inicijativa oko saradnje parlamentarne i građanske kontrole policije

Savjet za građansku kontrolu rada policije nije prihvatio inicijativu svog člana za održavanjem zajedničke sjednice Savjeta za građansku kontrolu rada policije i Odbora za odbranu i bezbjednost Skupštine Crne Gore a povodom obilježavanja dvije godine od usvajanja Zakona o policiji kojim je i ustanovljen postojeći sistem građanske i parlamentarne kontrole policije sa ciljem zajedničke procjene njihove efikasnosti i djelotvornosti. Takođe, Savjet nije prihvatio ni inicijativu za upućivanje prijedloga ovom parlamentarnom

⁹⁴ Od 7.09.2007. godine (01 broj 08/07 – 18951/3).

odboru za potpisivanje međusobnog Protokola o efikasnoj spoljnoj kontroli rada policije kojim bi se »osnažila međusobna komunikacija, razmjena iskustava, unaprijedili kapaciteti i zajedničko interesovanje za postupke, aktivnosti i procedure u policiji.«⁹⁵ Većina članova Savjeta je bila mišljenja da su građanska i parlamentarna kontrola međusobno nezavisne, različito konstitisane i sa različitim zakonskim mandatom.

Slučaj Kecman Herceg Novi

Darko Kecman tada malodobno lice, iz Sombora, Republika Srbija, zajedno sa svojim ocem Goran Kecmanom i maćehom Radojkom Pešić iz Herceg Novog obratio se 27. jula 2007. godine predstavkama ukazujući na određena kršenja prava i moguću neprofesionalnost policijskih službenika područne jedinice Herceg Novi. U izjavi Savjetu Darko Kecman je istakao da se dana 27. juna 2007. godine zajedno sa svojom djevojkom šetao kada ga je autom po nozi zakačila neka žena koja je vozila „Fiat Bravo“. Kaže da mu je rekla „Makni se majmune jedan, misliš da si faca što nosiš majica „Srbija“ po Crnoj Gori“. Kaže da ju je prvi opsovao na što je ona uzvratila i nakon toga ga i ošamarila. Odbio je da ga ona odvede u policijsku stanicu ali se ljubazno predstavio i kazao će stanuje. Pošto je stigao kući pomogao je ocu oko montaže nekih vrata. Tada se pojavio neki gospodin i pitao ga „Znaš li kome si psovao majku“. Kaže da je rekao da ne zna ali da ne spori da je to uradio jednoj gospođi na šetalištu. Odgovorio je da mu je to sestra i da će sada doći policija. Poslije desetak minuta došla je grupa ljudi sa tri automobila – „MBW“ crvene boje, „Fiat bravo“ bijele boje i „Audi 80“. Prema Kecmanovoj tvrdnji bilo je šest ili sedam osoba. On se nalazio na stepeništu. Pošto im se predstavio kaže da su ga uhvatili, ošamarili više puta nakon čega je i pao. Kaže da su ga udarali i nogama. Trojica njih su ga podigla i ubačila u jedno od vozila. Kaže da su ga odveli u magacin voća i povrća koji je u sklopu prodavnice koja se zove „Jovana i Ana“. Prijetili su mu da će mi pobiti cijelu familiju. Krenuli su ponovo da ga ali ih je u tome spriječio brat gospođe sa kojom je imao konflikt na šetalištu. Pošto je došla policija on je morao da ćuti i nije smio da kaže da su ga maltretirali. Policijci ga nijesu pitali kako se on zatekao u privatnom magacinu. Pošto se izvinio gospođi M.K. policijaci su

95 Inicijativa člana Savjeta od 29.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

mu rekli da je slobodan. Njen brat, M.N, ga je vratio kući i rekao mu, prema njegovom kazivanju, „da je pametno što nije rekao policiji što su mu radili.“ Po povratku kući ispričao je sve ocu i maćehi. Nije htio da prijavio, jer se plašio, ali su roditelji insistirali. Otišli su svi zajedno u policiju i ispričali sve što se desilo. Neki inspektor je dao nalog da se dovedu ostali akteri. Dok su čekali ispred zgrade policije M.N. mu je prijetio da će ga „prebiti i obrijati mu glavu“. Požalili su se ponovno izvjesnom inspektoru sa dugom kosom koji ih nije htio saslušati i koji ih je izbačio iz kancelarije. Pitali su za kancelariju državnog tužioca na što im je isti inspektor odgovorio „ovđe nema mjesta za tužioca“. Darko Kecman je dodao da je isti inspektor rekao njegovoj devojci „da će sutra biti deportovana iz Herceg Novog zato što je maloljetna i da bude spremna uveče jer će policija doći da je pokupi.“ Uveče niko nije dolazio po nju kao ni sutradan. Kecman dodaje da se taj inspektor poslije par dana ošišao. Na Sudu za prekršaje pored Darka Kecmana bio je pozvan suprug M.K, Andrija. Kecman ne spori da se nekulturno ponio prema njoj ali mu nije bilo jasno zašto je pozvan i zašto je umjesto nje novčano kažnjen njen suprug koji nije imao nikakve veze sa incidentom.

Radojka Pešić (1958), ugostiteljica bez zapošljenja, u izjavi Savjetu za građansku kontrolu rada policije istakla je da je navedenog dana neđe oko 12 sati u kuću upala grupa ljudi koji su tražili Darka. Odgovorila je da radi sa ocem u kući pored njihove. Kaže da su ga uhvatili, tukli i ubacili u auto. Jedan od njih je htio da ga ubaci u gepek. Molili su ih da ga ne odvede. Pozvala je odmah policiju i kazala im da je oteto maloljetno dijete. Molila je policiju da odmah dođu. Čekali su ali se policija uopšte nije pojavila. Ona sumnja da su znali o čemu se radi i da su direktno otišli u taj magacin. Ona ističe da su otmičari tukli Darka i da mu je posebno bila natečena vilica što potvrđuje i priložena dokumentacija. Ni ona ne spori da se Darko ponašao nekulturno i da je imao nepromišljenu reakciju prema gospođi M.K. Ali ni njoj nije jasno kako ona nije pozvana na sud već umjesto nje suprug A.K. Pitala je Savjet zašto je policija nju potpuno sakrila u ovom slučaju i kako to da niko od službenih lica nije došao da ih posjeti pošto su prijavili otmicu. Najčudnije im je što dječaka nije kući vratila policija nego ista lica koja su ga i otela. Ona je direktno optužila izvjesnog inspektora Radojevića koji je ovu grupu lica iz određenih razloga zaštitio. Takođe ukazala je da je neko u međuvremeno iz računara u službenim prostorijama policije izbrisao njihove izjave jer su ih nakon nekoliko dana zvali iz policije i molili da im dostave kopije svojih izjava jer im se nekako zagubila dokumentacija. I ona potvrđuje da ih je

izvjesni inspektor Radojević izbačio iz kancelarije te da se više bavio njima nego problemom zbog kojeg su od njega došli. Ističe, da je njemu bilo interesantnije što njen suprug Goran Kecman nema sa sobom boravišnu prijavu dok je Darkovoj djevojci A.S. naredio da odmah mora napustiti Herceg Novi. Pokušao je da potpuno izokrene situaciju i pozvali su njenu babu da je pitaju zna li navodno da joj je unuka u Herceg Novom. Ona je odgovorila da zna i da je dozvolila da putuje sa Kecmanima.

Sudija područnog organa za prekršaje u Herceg Novom, postupajući po zahtjevu Uprave policije donijela je rješenje da je okrivljeni Andrija Kovačević kriv zato što je 27.06.2008. godine, u ulici Narodnog fronta, kod kućnog broja 53, narušio javni red i mir na način što je nakon kraće prepirke zadao dva udarca otvorenom šakom u predjelu lica Kecman Darku i kaznila ga sa 500 eura novlane kazne. Maloljetnom Darku Kecmanu, također zbog narušavanja javnog reda i mira, iričena je disciplinska mjera ukora dok je protiv Slobodana Stanišića obustavljen prekršajni postupak.

Savjet je odmah predstavke uzeo u obzir i sa istima, dana 30.07.2007. godine, upoznao direktora policije zatraživši kompletnu informaciju o događaju posebno ukazujući da službenici policije vode računa o zaštiti njihovih podataka i malodobnosti Darka Kecmana. Savjet je od direktora policije posebno tražio odgovore na sljedeća pitanja: da li su službenici policije uzeli izjave i da li je eventualno podnijeta prekršajna prijava protiv izvjesne građanke gospođe M.K, da li je policija registrovala prijavu gospođe Pešić povodom otmice maloljetnog Darka Kecmana, da li su službenici policije tim povodom posjetili, razgovarali ili uzeli izjave od lica koja su prijavila odnosno ukazala na otmicu, da li su službenici policije ustanovili kako se maloljetni Darko Kecman našao, kako novode podnosioci predstavke Savjetu, u podrumu za voće koje je vlasništvo A.K. i M.K, da li su službenici policije maloljetnog Kecmana, pošto se navodno izvinio gospođi M.K, vratili roditeljima, te što do danas preduzeto po pitanju njihovih prijava.

Savjet je također zatražio da svi podnosioci predstavke budu primljeni od strane načelnika područne jedinice policije Herceg Novi.

Savjet je 19.09.2007. godine uputio urgenciju direktoru policije kako bi odmah dostavio tražene informacije. Direktor Uprave policije Vlade Crne Gore dana 25.09.2008. godine dostavlja odgovor u kojem konstatuje da je Unutrašnja kontrola izvršila provjere navoda kao i druge provjere koje su u vezi sa predmetnim slučajem te da je ocijenjeno da su navodi pritužbe Radojke Pešić i malodobnog Gorana Kecmana iz Sombora u najvećem dijelu

osnovani. Konstatovano je da je policijski službenik Ekspoziture policije PJ Herceg Novi, Dragan Radanović, u konkretnom slučaju propustio da preduzme niz službenih radnji i to: propuštanje da obavijesti nadležnog državnog tužioca, nepreduzimanje mjera i radnji radi identifikacije svih lica koja su učesvovala u događaju, nedostavljanje podnijete prijave i predmetnih spisa na ocjenu nadležnom tužiocu itd čime je počinio teže disciplinske prekršaje iz člana 81. (tačke 3. i 12) Zakona o policiji.⁹⁶ Savjet je obaviješten da je direktor Uprave policije rukovodiocu Ekspoziture područne jedinice (PJ) Herceg Novi naložio da preduzme zakonske mjere u cilju pokretanja disciplinskog postupka protiv Radanovića. Unutrašnja kontrola je konstatovala da u radnjama drugih službenika nema propusta. Uprava policije je potvrdila da su podnosioci pritužbe, nezadovoljni preduzetim mjerama, 1. avgusta 2007. godine podnijeli privatni krivičnu tužbu protiv lica koja su protivpravno postupala na štetu malodobnog Darka Kecmana. Osnovni državni tužilac (ODT) je, postupajući po toj tužbi, 9.08.2007. godine, PJ Herceg Novi, putem zahtjeva, zatražio prikupljanje potrebnih obavještenja, jer postoji sumnja da u predmetnoj stvari ima elemenata krivičnog djela (otmica) koje se goni po službenoj dužnosti. Direktor policije je ustvrdio da Kecmanovi i pored obećanja nijesu blagovremeno došli u službene prostorije PJ Herceg Novi. Iz tih razloga, Unutrašnja kontrola, prema tvrdnjama iz Uprave policije, nije bila u mogućnosti da detaljno utvrdi potpuno činjenično stanje, „tim prije jer službene radnje – izjave Kecmana, posebno malodobnog Darka, predstavljaju relevantan segment u utvrđivanju krivično-pravne odgovornosti određenih lica. Direktor policije još je pružio obavještenje Savjetu da je rukovodiocu PJ Herceg Novi sugerisao da primi na razgovor podnosioc predstavlke kako bi se „došlo i do određenih činjenica koje će koristiti u policijskoj istrazi, odnosno postupanju po zahtjevu ODT.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je predstavke Kecmanovih i gospođe Pešić razmatrao na više svojih sjednica. Dana 11. oktobra 2007. godine direktor Uprave policije je obaviješten da je potrebno da Savjet „izvijesti koje su konkretne zakonske mjere preduzete protiv policijskog službenika Radanovića“. Takođe, na sjednici održanoj 10. oktobra 2007. godine Savjet je odlučio da inicira postupak ocjene odgovornosti konkretnih službenika iz predmeta pred Odborom za praćenje Kodeksa profesionalne etike policije

⁹⁶ Iz odgovora iz Kabineta direktora Uprave policije članu Savjetu koji je bio zadužen predmetom 01 broj 240/07-25189-3 zaveden u dokumentaciji Savjeta dana 25.09.2008. godine pod brojem 38/06-02; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

dostavivši kopiju cjelokupnog predmeta.⁹⁷

Dana 17. oktobra građanka Pešić je izvršila dopunu svoje predstavke. Istom je zatražila da bude upoznata sa nalazima Unutrašnje kontrole traživši da Savjet sasluša službenike unutrašnje kontrole koji su radili na ovom predmetu i bavili se provjerom njenih navoda.⁹⁸

Kao odgovor na urgenciju Savjeta, direktor Uprave policije je 24. oktobra 2007. godine, uputio propratni akt kojim je dostavljen isti odgovor kao i 25.09.2007. godine. Savjet se već 26. oktobra 2007. godine ponovo obratio direktoru policije „interesujući se, da li je Uprava policije, pošto je saznato i utvrđeno da je konkretni službenik policije propustio preduzeti niz službenih radnji, ipak pristupila preduzimanju radnji na koje je po Zakonu obavezna (podnošenje krivične prijave protiv poznatih lica zbog postojanja osnovane sumnje krivičnog djela otmice).⁹⁹

Istog dana Savjetu se ponovno obratila podnositeljka pritužbe građanka Pešić iz Herceg Novog i pružila obavještenje da navodi Uprave policije o nedostupnosti podnosilaca predstavke nijesu tačni. Ona je podsjetila da je Goran Kecman dana 17.09. 2008. godine dao detaljnu izjavu ovlaštenom službeniku policije i da ta informacija, iz određenih razloga, možda nije pružena direktoru Uprave policije (priložila je kopije svih zapisnika o obavještenju prikupljenih od građana i o saslušanju osumnjičenih). Takođe, ona je službenike policije informisala da svi podnosioci predstavke stoje iza izjave datih pred Savjetom za građansku kontrolu rada policije te da je ona spremna, na svakodnevnoj osnovi, da komunicira i sarađuje sa svim organima ali da joj nije poznato zašto nikada nije kontaktirana.¹⁰⁰ Ona je takođe Savjet informisala o postojanju određenih pritisaka i prijetnji pri čemu je pomenula i navodno zastrašivanje automobilom od strane inspektora Radojevića.

Savjet se 26. oktobra 2007. godine obratio i predsjedniku Republičkog Vijeća za prekršaje ukazujući da je sudija područnog organa za prekršaje na temelju postojanja elemenata krivičnog djela morala ustupiti predmet na ocjenu državnom tužiocu.¹⁰¹

97 Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

98 Obračanje građanke Radojke Pešić Savjetu od 17.10.2007. godine; Broj 38/9; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

99 Obračanje člana Savjeta koji je bio zadužen predmetom od 26.10. 2007. godine. Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

100 Dopuna predstavke građanke Radojke Pešić od 26. 10. 2007. godine; 38/12. Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

101 Ovaj zaključak je usvojen sa četiri glasa za, stim što je jedan član Savjeta iskazao rezervu cijeneći da Savjet nema mandat za ovakvu vrstu obraćanja; Pismo predsjedniku Vijeća za prekršaje broj

Rukovodilac PJ policije Herceg Novi dana 6.11. 2007. godine obavijestio je pismeno Savjet da je „shodno nalogu direktora Uprave policije i izvještaja ovlaštenog policijskog službenika Odjeljenja za unutrašnju kontrolu g. Novaka Lekovića, dana 19.10.2007. godine Disciplinskom tužiocu Uprave policije je podniet prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka protiv starješine u Ekspozituri policije PJ Herceg Novi Dragana Radanovića zbog osnovane sumnje da je počinio teže disciplinske prekršaje „preduzimanje ili nepreduzimanje bilo koje radnje kojom se onemogućava ili otežava funkcionisanje službe“ i „svaka radnja, odnosno propuštanje radnje kojom se onemogućava, ometa ili otežava izvršavanje službenih zadataka“.

Direktor Uprave policije, postupajući po obraćanju Savjeta od 26. 10. 2007. godine, pružio je obavještenje 7. 11. 2007. godine da PJ Herceg Novi nije podnijela krivičnu prijavu za krivično djelo otmice protiv poznatih počinilaca iz razloga „što su policijski službenici bili upoznati sa činjenicom da su građanin Kecman i građanka Pešić, preko advokata, podnijeli privatnu krivičnu tužbu ODT u Herceg Novom.¹⁰²

Kecman Darko i njegova devojka A.S, takođe iz Sombora, dana 5. novembra 2007. godine dali su izjave ovjerene pred osnovnim sudom u Somboru i iste su 13. novembra 2007. godine dostavljene Savjetu za građansku kontrolu rada policije i Upravi policije Vlade Crne Gore.

Dana 20.11. 2007. godine Etički odbor Uprave policije pružio je obavještenje da je pažljivo razmotrio slučaj i dobio dodatne informacije od Unutrašnje kontrole kao i da je prikupio i druge relevantne informacije koje mogu pomoći za sveobuhvatno sagledavanje problema. Odbor je zaključio da je predmet formalno procesuiran i da je zatražena disciplinska odgovornost pojedinih službenika. Odbor je podsjetio da se mora kretati u granicama podnešenih inicijativa te da u datom trenutku nema elemenata za pokretanje inicijative i vođenje postupka protiv drugih službenika.¹⁰³

Predsjednik Vijeća za prekršaje Crne Gore obavijestio je 12.12.2007. godine Savjet da je prekršajni postupak po toj pravnoj stvari pravosnažno okončan 28.06.2007. godine kada su se stranke na pretresu u tom postupku odrekle prava na žalbu. Inače, pravosnažno okončan prekršajni postupak, ne

38/14-07 od 26.10.2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

102 Pismo direktora Uprave policije Savjet 01 broj 086/07-33285/3 od 07. 11. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

103 Pismo predsjednika Etičkog odbora Uprave policije g. Seada Frlijkčića Savjetu za građansku kontrolu rada policije 01 broj 051-37426 od 20.11.2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

predstavlja smetnju da se istovremeno vodi i krivični postupak, što je stvar Uprave policije Vlade Crne Gore i mjerodavnog tužioca.¹⁰⁴

Nakon intenzivnog rada, na temelju dokumentacije iz predstave i prikupljenih odgovora mjerodavnih državnih organa, Savjet je na sjednici održanoj dana 28. decembra 2007. godine, zaključio slučaj i konstatovao postojanje niza profesionalnih propusta i činjenica, da u konkretnom slučaju, policijski službenici nijesu postupili u skladu sa policijskim ovlaštenjima. Savjet je konstatovao izostanak pravovremene i efikasne reakcije mjerodavnih u Upravi policije po pitanju krivičnog gonjenja u područnoj jedinici Herceg Novi.¹⁰⁵

Slučaj Rista Mijanovića sa Cetinja

Savjet za građansku kontrolu rada policije, na inicijativu svog člana, razmatrao je postupanje službenika policije područne jedinice u Budvi nad malodobnim Ristom Mijanovićem (1989), učenikom tamošnje Srednje stručne škole.¹⁰⁶

Građani Tatjana i Radovan Mijanović sa Cetinja, preko dnevnika „Vijesti“, ukazali su na neprimjereno postupanje policajaca.¹⁰⁷ Tragom ove informacije Savjet je stupio u kontakt sa familijom Mijanović koja je angažovala tim povodom i advokata. Gospođa Mijanović je dala izjavu i priložila medicinsku dokumentaciju. Prema njenim navodima slučaj se desio dana 29. jula 2007. godine oko 1 sat poslije ponoći. Risto je bio u Budvi, parkirao je auto ispred jedne zgrade i otišao na susret sa devojkom. U međuvremenu je pauk odnio auto. On to nije znao. Kako se radi o starom vozilu drugovi su često bili skloni, u šali, da mu premjeste auto. U to ga je navodno uvjerila i činjenica da je vozilo premješteno, svega tridesetak metara, sa mjesta na kojem je prvobitno parkirao. Auto nije bio vezan lancem sa katancem. Takođe u blizini nije bilo službenika policije ili drugih službenih lica. Krenuo je ka Cetinju. Na samom izlazu iz grada presrio ga je jedan policajac i naredio mu da izađe iz auta.

104 Pismo predsjednika Vijeća Zorana Živkovića predsjedniku Savjeta djelovodni broj 316/07 od 12.12. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

105 Zaključak Savjeta broj 38/21 -07 od 28.12.2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

106 Puno ime se objavljuje na temelju saglasnosti roditelja.

107 ND „Vijesti“, tekst „Odpavaj malo na klupi i vuci se prema Cetinju“, rubrika „Društvo“, autor K.R; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

Pošto je izašao odmah je počeo da ga udara. Prvo ga je ošamario a onda nastavio sa pesnicama da ga udara u predjelu glave. Pozvao je nekog svog kolegu koji samo što je izašao, prema navodima, iz vozila, odmah je udario Rista, prvo pesnicama po glavi a potom pendrekom po leđima, posebno u predjelu bubrega. Naredili su mu da uđe u auto i da se vrati na parking u Budvi. Risto se požalio da ne može da vozi. Policajac mu je naredio da mora da vozi. Kada su stigli na parking isti policajci mu nijesu dozvolili da izađe iz auto, nego su ga izvukli, obalili na zemlju i tukli nogama. U tom trenutku naišlo je vozilo „Pauk“ iz kojeg je izašlo lice u civilu i pridružuje se policijacima koji biju Rista. Gospođa Mijanović kaže da oj je sin rekao da mu je upravo taj čovjek slomio nos. Bio je u plavoj košulji i pantalonama. Ništa nije ukazivalo da se radi o službenom licu. Jedan od policajaca ga je priljubio o zemlju i pritisnuo nogom za vrat. Usta su mu bila puna pijeska kao i kosa. Rukama su mu čupali kosu sa glave. Naišao je potom stariji policajac ,nakon čega je batinjanje prestalo. Stariji policajac je prišao Ristu i očistio ga. Nakon svega policajci koji su ga tukli su mu rekli da odspava na ležaljci dva sata i da se „vuče put Cetinja“. Nijesu mu tražili nikakva dokumenta ili lične podatke. Tek pošto su ga izbili, i kada mu je pomogao stariji policajac, pitali su ga kako se zove. On se ljubazno predstavio. Čovjek u civilu, koji ga je tukao, rekao je „Dosta je za večeras“ i ušao u auto marke „Clio“ registarskih oznaka BD 183 11, tamno zelene boje. Očevidci događaja su F.I, M.K i V.B. su javili roditeljima da je Risto uhapšen. Oni su pozvali stanicu policije u Budvi i interesovali se za događaj. Prema tvrdnji gospođe Mijanović, dežurni policajac joj je rekao „Smo mi svi ovđe komandiri i niko tvog sina nije tukao u budvanskoj policiji“.¹⁰⁸

Savjet je direktora Uprave policije upoznao sa događajem, dostavio kompletnu raspoloživu dokumentaciju i zatražio detaljnu informaciju o slučaju, provjeru navoda i preduzimanje odgovarajućih mjera. Nakon jedne urgencije Uprava policije je dostavila odgovor kojim obavještava Savjet da postoji osnovana sumnja da su policijski službenici – policajci Milovan Rakočević, Slobodan Musović i Zoran Jancer, prekoračili službena ovlaštenja na način što su nezakonito upotrijebili sredstva prinude usljed čga je Mijanović zadobio povrede. Time su počinjali teže disciplinske prekršaje kao i niz profesionalnih propusta: nakon zaustavljanja i kontrole Mijanovića u saobraćaju naredili su mu da upravlja motornim vozilom iako se radi o malodobnom licu bez položenog vozačkog ispita, propuštali su da protiv njega podnesu prekršajnu prijavu zbog upravljanja motornim vozilom prije

108 Izjava gđe Tatjane Mijanović data članu Savjeta 31.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

sticanja prava i u lužbenim evidencijama (patrolni list) nijesu evidentirali bilo kakve službene radnje prema Mijanoviću. Spisi predmeta su dostavljeni ODT u Kotoru na ocjenu i odlučivanje.

Savjet je zaključio da su policajci Rakočević, Musović i Jancer prekorčili službena ovlašćenja i neprimjereno postupali prema malodobnom Ristu Mijanoviću. Takođe, Savjet je pozitivno ocijenio, u konkretnom slučaju, preduzete mjere od strane Uprave policije.¹⁰⁹

Slučaj Ivana Abramovića, Predraga Đukića i Mirsada Malezića iz Bara

Savjet za građansku kontrolu rada policije na temelju pisanja medija i inicijative svog člana zatražio je informaciju povodom navoda, praćenih i fotografijama, o torturi više policijskih službenika nad dvojicom građana iz Bara, Predragom Đukićem i Ivanom Abramovićem od rukovodioca područne jedinice policije u Baru i direktora Uprave policije.¹¹⁰

Već 3. avgusta 2007. godine rukovodilac PJ Bar dostavlja Savjetu informaciju o događaju odnosno o narušavanju javnog reda i mira od strane Đukić Predraga i Abramović Ivana.¹¹¹ Navedena informacija nije sadržala niti jedan element koji bi govorio o postupanju policijskih službenika i ista nije išla u prilog provjere navoda iz medija.

Savjet je Upravi policije dana 5. avgusta 2007. godine dostavio detaljne izjave prikupljene od građana Đukić i Abramović te Unutrašnjoj kontroli preporučio kontaktiranje građanina Mirsada Malezića, kao svjedoka torture. Upravi policije dostavljena je i kompletna medicinska dokumentacija i fotografije koje potvrđuju navode o zlostavljanju.¹¹² Građani Abramović i Đukić (koji je bio u pripitom stanju) nijesu poricali pred Savjetom da su učestvovali u svađi i tuči i da su vrijeđali jednog pripadnika Interventnog voda. Nijesu vrijeđali ostale pripadnike Intervodnog voda koji su ih kasnije lišili slobode

¹⁰⁹ Broj 43/10-07 od 28.12.2007. godine.

¹¹⁰ Pisma broj 42/2 i 42/3 od 30. 07. 2007. godine i tekst „Policajci pretukli vezane mladiće“, autor D.S, dnevne novine „Dan“, rubrika „Hronika“, strana 8. od 30.07. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

¹¹¹ Informacija rukovodioca PJ policije gospodina Zorana Tomčića broj 24/01-051/07-6546/1 od 03. 08. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

¹¹² Pismo člana Savjeta koji je inicirao i vodio slučaj direktoru Uprave policije broj 42/6 od 05. 08. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

niti su pružali bilo kakav otpor. Mišljenja su bili da su preuzeli pravdu u svoje ruke u namjeri da ih kazne zbog svađe sa njihovim kolegom. Identifikovani policajci tukli su nogama i pesnicama a u službenim prostorijama i palicom. Savjet se posebno interesovao zašto su građani Đukić i Abramović sa mjesta na kojem se dogodio incident umjesto u službene prostorije odvedeni u slijepu ulicu, na plato iza željezničke stanice i u skladu sa kojim ovlašćenjima su na tom mjestu zadržani i tučeni gotovo pola sata kao i na temelju kojih saznanja službenici policije nijesu dozvolili odlazak ovih građana u službu hitne pomoći čija su kola bila na licu mjesta.

Savjet nikada nije dobio odgovor od Uprave policije na pitanje da li su službenici policije, na čije su prekorachenje ovlašćenja ukazali građani Đukić i Abramović i više svjedoka, ranije bili predmet interesovanja unutrašnje kontrole, da li su neki od njih bili suspendovani i da li su protiv nekih od njih, ranije, podnijete prijave mjerodavnom državnom tužiocu.

Već 8. avgusta Uprava policije dostavlja informaciju sa nalazima Unutrašnje kontrole koja je posve različita od informacije koju je pripremio rukovodilac PJ Bar. U obavještenju 01 broj 086/07-20014/3 stoji da je unutrašnja kontrola ocijenila da postoji osnovana sumnja da su policijski službenici Interventnog voda Ekspoziture policije PJ Bar Neško Jaredić, Veselin Bušković, Rifat Remusović i Ivica u konkretnom slučaju počinjali teže disciplinske prekršaje i to zloupotrebu službenog položaja ili prekoračenje ovlašćenja, odnosno radnje na poslu ili u vezi sa poslom sa obilježjima krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti.

Savjet se dana 31. 08. 2007. godine ponovo obratio starješini policije pohvalivši pristup Uprave policije i njene organizacione jedinice za unutrašnju kontrolu povodom efikasnog ispitivanja navoda o torturi kao i predstavljanja cijelog slučaja u javnosti što je u ravni opredjeljenja samog Savjeta da svaki slučaj neprimjerenog postupanja policijskih službenika mora biti učinjen vidljivim. Istom prilikom Savjet je informisao direktora Uprave policije o određenim okolnostima koji mogu predstavljati nastavak ranije loše prakse zastrašivanja, pritisaka i uticaja na svjedoke što se neminovno odražava na dalji postupak. Građani Đukić i Abramović i njihova familija, od kada su ukazali na torturu, suočeni su bili sa čestim kontaktiranjem od strane policije, bez posebnog objašnjenja pa su njihovo postupanje doživljavljavali i kao maltretiranje (često legitimisanje, kontrola i detaljan pretres vozila). Slično se događalo i Mirsadu Maleziću na koje je, kao svjedoka, ukazao sami Savjet. Dana 17. avgusta 2007. godine gospodinu Maleziću isti službenici

policije su oduzeli taksi firmu „Pristan taksija“ kao i odobrenje za rad. Takođe nekoliko puta su ga udarili, zamjerili mu što se pojavio kao svjedok torture i upozorili da se „ne kači sa njima“. Dugo vremena Maleziću nije vraćeno rješenje za rad čime je onemogućen u redovnom obavljanju posla od kojeg izdržavao svoju familiju. Savjet je pozvao direktora policije da učini sve što je potrebno kako bi se u potpunosti osigurala puna bezbjednost i zaštitilo dostojanstvo ovih građana.¹¹³

Savjetu se neposredno obratio početkom septembra 2007. godine i Mirsad Malezić ukazujući da je, od kada je identifikovan kao svjedok torture, predmet svakodnevnih pritisaka i neprijatnosti. Kao radnik taksi udruženja dana 24. jula 2007. godine bio je na uobičajenom mjestu đe je čekao mušterije. Vidio je kako su se pripadnici Interventnog voda ponašali prema Đukiću i Abramoviću. Savjetu je rekao da je smatrao da je korektno i ljudski da kaže ono što je vidio. Savjetu je ukazao da mu je žao što se uopšte i mišesao u ovaj slučaj. Kazao je da su ga pripadnici policije, koji su tukli Đukića i Abramovića, danima zaustavljali i maltretirali. Dana 17. 08. su mu oduzeli rješenje o radu i taksi firmu. Kaže da je decidno sod njega traženo da kaže da nije ništa vidio na željezničkoj stanici. Odgovorio je da neću sa njima da razgovora na tu temu i molio ih da ga ostave na miru. Čutao je na sve što su govorili a oni su mu se obraćali sa „Pičkice progovori“. Takođe zaustavili su vozilo u kojem je bio na mjesto suvozača. Malezić je tim povodom Savjetu rekao „To je tačno bilo u centru grada, kod robne kuće. Poprečno su zaustavili naše vozilo. Izveli su me iz auta i naredili da raširim noge i ruke. Pretresli su me. Rekli su da nijesam bio vezan iako smo vozač i ja bili uredno vezani. Čutao sam i nijesam se ničemu protivio niti sam odgovarao na njihove uvrede i opaske. Prijavu su pisali jako dugo a mene su sve vrijeme, tako u centru grada, držali bukvalno raščerečenog, sa raširenim nogama i rukama. Nisam se htio protiviti jer sam vidio da čekaju samo priliku da me izbiju. Sa mojim drugom, koji je vozio auto, ponašali su se sasvim pristojno i korektno, i nijesu ga pretresali. Provjerili su mu vozačku i uredno vratili. Želim da vas obavijestim da nemam slobodu kretanja i da je svim ljudima koji su u mom prisustvu neprijatno zbog odnosa policije zato što su u mom društvu. Čini mi se da je najbolje da dok se sve ovo ne završi napuštim Bar kako ne bih doživio teže stvari. Svakog dana idem u policiju da se interesujem ta radnu dozvolu i firmu. Kazali su mi da se obratim opštinskoj saobraćajnoj inspekciji.

113 Pismo člana Savjeta koji je inicirao i vodio slučaj direktoru Uprave policije broj 42/7 od 31. 08. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

Bio sam tamo više puta i kazali su mi da ništa im nije proslijeđeno iz policije. Izrazili su čuđenje zašto je policija uopšte uzela radnu dozvolu i firmu kada to može samo oduzeti saobraćajna inspekcija. Rečeno mi je da policajci samo mogu oduzeti saobraćajnu ili vozačku dozvolu. Ja ne znam što da radim. Molim Vas za zaštitu i pomoć.”¹¹⁴

Podnosioci predstavke ponovo su se, početkom septembra 2007. godine, obratili Savjetu i obavijestili ga da se „situacija na terenu sa aspekta ponašanja službenika policije na koje smo ukazali uopšte nije promijenila. Naprotiv, svakog dana postaje gora i nesnošljivija. Namjerne provokacije i nekorektno ponašanje ovih službenika policije izgleda da neće prestati. Očigledno da žele da izazovu neku našu reakciju. Ovi policajci, prilikom zaustavljanja, nam prijete da će nam uzeti vozila. Ne smijemo sjesti u nijedan lokal jer se tu odmah pojavljuje Interventni vod koji nas detaljno pretresa. Ovi građani pitali su Savjet da li službenici policije „imaju pravo da tako nasumice, svakog dana, nekada i po nekoliko puta na dan, pretresaju jedne te iste građane.” Oni su takođe obavijestili Savjet „da rukovodilac PJ Bar do danas izgleda nije uvažio sugestiju unutrašnje kontrole pa ne samo što nije pokrenuo postupak i druge mjere već, što možemo potvrditi uz desetine svjedoka, te službenike policije nije udaljio sa radnog mjesta do okončanja postupka kako je od njega zatražio direktor Uprave policije.”¹¹⁵

Dana 17. 09. 2007. godine Savjet je kompletan predmet koji se odnosi na Đukića, Abramovića i Malezića dostavio Osnovnog državnog tužiocu na ocjenu i odlučivanje.¹¹⁶

Savjet za građansku kontrolu policije na 21. sjednici održanoj 18. 09. 2007. godine zaključio je inicijativu svog člana u vezi sa primjenom policijskih ovlaštenja nad građanima Ivanom Abramovićem i Predragom Đukićem te pritužbu građanina Mirsada Malezića, takođe iz Bara, i usvojio sljedeće ocjene i zaključke. Ocijenjeno je da su u konkretnom slučaju povrijeđena ljudska prava i slobode prekoračenjem ovlaštenja. Savjet je konstatovao da je Unutrašnja kontrola, kao posebna organizaciona jedinica policije, ocijenila da su policijski službenici Interventnog voda Ekspoziture policije Područne jedinice Bar Neško Jaredić, Veselin Bušković, Rifat Remusović, Ivica Raičević i Jagoš Pivljanin počinili teže disciplinske prekršaje. Savjet je takođe ocijenio

114 Pritužba građanina Mirsada Malezića iz Bara od 6. 09. 2007. godine (broj 42/9); Dokumentacija Savjeta.

115 Dopuna predstavke od strane Ivana Abramovića i Predraga Đukića zavedena na pisarnici Savjeta pod brojem 42/8-07 od 06.09.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

116 Dostava predmeta na ocjenu i odlučivanje ODT u Baru, broj 42/11-07 od 17. 09. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

da su mjere i radnje Unutrašnje kontrole u cilju kontrole zakonitosti vršenja policijskih poslova i primjene policijskih ovlaštenja bile blagovremene i efikasne. Ocijenjeno je i da je Informacija o konkretnom slučaju (broj 24/01-051/07-6546/1 od 03. 08. 2007. godine) dostavljena, na traženje Savjeta, od strane Rukovodioca Područne jedinice policije Bar jednostrana, bez podataka o postupanju policijskih službenika i suprotna nalazima Unutrašnje kontrole policije. Savjet je ocijenio da sugestija direktora Uprave policije rukovodiocu područne jedinice Bar shodno obavještenju od 08.08.2007. godine nije srazmjerna težini počinjenog disciplinskog prekršaja i njegovim posljedicama. Savjet je preporučio starješini policije da službenike policije koji su u vezi sa ovim slučajem udalji sa radnog mjesta do okončanja daljih postupaka te da izrekne disciplinske mjere u skladu sa težinom disciplinskog prekršaja. Savjet je izrazio i očekivanje od Uprave policije da osigura profesionalan i uljudan odnos svih policijskih službenika prema građanima Abramoviću i Đukiću i posebno prema građaninu Mirsadu Maleziću, koji je u konkretnom slučaju u ulozi svjedoka torture o čemu je obaviještena i Unutrašnja kontrola policije.¹¹⁷

Uprava policije je obavijestila Savjet i javnost da su preduzete mjere prema građaninu Maleziću bile u skladu sa ovlaštenjima i utemeljene na valjanom pravnom i činjeničnom osnovu.¹¹⁸

Slučaj novinara Željka Ivanovića

Savjet za građansku kontrolu policije na sjednici održanoj dana 3. septembra 2007 godine, na inicijativu svog člana, razmatrao je slučaj prebijanja podgoričkog novinara i osnivača nezavisnog dnevnika "Vijesti" Željka Ivanovića i jedinstveno usvojio javno saopštenje. Savjet je konstatovao da su napadi na ličnosti iz javnog života učestali i da su počionici tih djela ostali neotkriveni. Savjet je i ranije upozorio da neefikasnost policije u rješavanju slučajeva napada na javne ličnosti u Crnoj Gori vodi stvaranju atmosfere straha, nesigurnosti i bezvlašća. Savjet za građansku kontrolu rada policije

117 Nevedene ocjene, zaključci i preporuke dostavljeni su građanima Abramović, Đukić i Malezić, Upravi policije Vlade Crne Gore i javnosti; broj 42/12-07 od 19. 09. 2007. godinje; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

118 Savjetu je pružena informacija da je protiv Malezića podnijeto preko dvadeset prekršajnih prijava.

zahtijeva od Uprave policije preduzimanje djelotvornih mjera u cilju otkrivanja izvršilaca ovih krivičnih djela. Savjet očekuje da bude blagovremeno i potpuno informisan o svim preduzetim mjerama i radnjama kao i ostvarenim rezultatima u rasvjetljavanju napada na novinara Željka Ivanovića. Savjet za građansku kontrolu rada policije očekuje od Uprave policije da preduzme efikasne radnje kako bi se napokon rasvijetlili i slučajevi: ubistvo Srđana Vojičića, napada na književnika Jevrema Brkovića te prijetnje članu Savjeta Aleksandru Saši Zekoviću. Saopštenje Savjeta, shodno odluci, je dostavljeno predsjedniku Crne Gore, predsjedniku Skupštine Crne Gore, predsjedniku Vlade Crne Gore, direktoru Uprave policije Vlade Crne Gore i javnosti.

Nastavlja se praksa zastarjelosti vođenja disciplinskih postupaka protiv službenika policije

Nevladina organizacija „Mreža za afirmaciju nevladinog sektora“, sa sjedištem u Podgorici, obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije prijavljujući slučaj kršenja odredaba Zakonika o krivičnom postupku.¹¹⁹ Advokat Darko Hajduković iz Bara, koji se i pominje u predstavci ove NVO, na traženje Savjeta, dostavio je dopis kojim obavještava da se kao punomoćnik Steljić Novaka, Kuburović Adrijane i Bošković Dragoslava pridružuje inicijativi Mreže za afirmaciju nevladinog sektora, uz zahtjev da se na sjednici Savjeta u dnevni red uvrsti, iz predmetnog postupka, utvrđivanje pravnog osnova za zadržavanje dvije saobraćajne dozvole od strane službenika policije u Ulcinju kao i prekoračenje i zloupotreba službenih ovlaštenja.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje. Obavljen je službeni razgovor sa predstavnicima Mreže za afirmaciju nevladinog sektora.¹²⁰ Uprava policije je na traženje Savjeta, dostavila odgovor kojim obavještava da je Unutrašnja kontrola preduzela mjere i radnje iz svoje nadležnosti i konstatovala da su u toku kriminalističke obrade i drugih operativnih aktivnosti, dva službenika Ispostave policije u Ulcinju počinili disciplinske prekršaje. Protiv njih nije iniciran disciplinski postupak, obzirom da je nastupila apsolutna zastarjelost disciplinskog gonjenja - protek vremena od šest mjeseci od dana kada je

¹¹⁹ Dopis br. 51/07 od 05.07.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

¹²⁰ Sačinjena je službena zabilješka, akt br. 52/2-07 od 18.07.2007. godine, koja čini sastavni dio predmeta.

disciplinski prekršaj počinjen.¹²¹ U odgovoru Uprave policije iznose se i druge činjenice, koje su bile predmet razmatranja predmeta u cjelosti.

Savjet je, nakon rasprave na sjednici, jednoglasno zaključio, akt br. 51/8-07 od 26. oktobra 2007. godine, da je došlo do prekoračenja policijskih ovlaštenja od strane dva (neimenovana) službenika Ispostave policije u Ulcinju.

U vezi sa tim Savjet je primijetio da se ponavlja praksa zastarjelosti vođenja disciplinskih postupaka, zbog čega propusti službenika i prekoračenje ovlaštenja ostaju nekažnjeni, a što može imati dugoročne negativne posljedice po povjerenje u rad policije.

U konkretnom slučaju posljedica je i nemogućnost ostvarivanja prava građana koji nijesu obuhvaćeni krivičnim gonjenjem, što još više komplikuje odnos na relaciji građanin - policija u institucionalnom i materijalnom smislu.

U zaključku se dalje navodi da saobraćajne dozvole građana imenovanih u obraćanju punomoćnika koje su bile autentične, vraćene su nadležnim službama Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave u Baru i Pljevljima, koje su te isprave izdale. Isto tako, prema navodima Uprave policije pečat preduzeća g. Novaka Steljića je na raspolaganju i biće vraćen njemu lično ili njegovom punomoćniku.

U raspravi je konstatovano da je prema navodima Uprave policije izražena sumnja u vjerodostojnost punomoćja advokata, zbog čega je ovaj predmet dostavljen državnom tužiocu na odlučivanje. Savjet za građansku kontrolu rada policije nije bio u mogućnosti dati svoj sud o ovim činjenicama jer su u pitanju veoma ozbiljne optužbe i rad organa koji je van nadležnosti Savjeta.

U pogledu neovlaštenog uzimanja listinga Uprava policije je na staništu da je pravilno primijenila zakonska ovlaštenja sadržana u čl. 230. st. 2. ZKP, zbog čega upućuje na mogućnost korišćenja sredstva - pritužbe državnom tužiocu, shodno čl. 230. st. 4. ZKP. Obzirom da se ponovo radi o pravnom sredstvu i organu koji nije u nadležnosti Savjeta, punomoćniku je upućena sugestija da isto iskoristi radi zaštite svojih prava, jednako kao i sva druga pravna sredstva ukoliko smatra da je Uprava policije nezakonito primijenila ovlaštenja. Sa sadržinom odgovora Savjet je upoznao podnosioca predstavke.

121 Odgovor Uprave policije br. 51/7-07 od 22.10. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj Spasoja Zečevića

Građanin Spasoje Zečević iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije upućujući žalbu, kako navodi, „protiv operatera Mupovske tehnike i njihovog Šefa Tajne Policije kao i Predsjednika DPS-a”.¹²² Kako se sadržina predstavke nije mogla dovesti ni u kakvu vezu sa postupanjem policije u konkretnim slučajevima, na sjednici Savjeta je odlučeno da se građaninu Zečeviću uputi dopis sa zahtjevom da precizira pritužbe na postupanje policije, imajući u vidu da u predstavci nijesu konkretno iznijete. Međutim, dopis Savjeta nije mogao biti uručen jer je adresa naznačena u obraćanju Savjetu netačna. Navedena činjenica o nemogućnosti uručjenja dopisa evidentirana je od strane Pošte Crne Gore na koverti, i čini sastavni dio predmeta.

Savjet je nakon rasprave konstatovao da se slučaj zaključuje, obzirom da ne postoji mogućnost ostvarenja komunikacije sa podnosiocem predstavke sa ciljem preciziranja predstavke i rasprave o istoj. Navedenu konstataciju Savjet je, još jednom, pokušao dostaviti podnosiocu predstavke na adresu naznačenu u obraćanju, ali je i ovaj pokušaj ostao bezuspješan.

Garantovanje slobode izražavanja

Prema mišljenju člana Savjeta, koji je podnio inicijativu, pojedini govornici na skupu organizovanom u opštini Pljevlja dana 10. 09. 2007. godine, povodom osvećenja temelja budućeg vjerskog objekta, sa nepoštovanjem su se odnosili prema policijskim službenicima prisutnim na licu mjesta a koji su se isključivo savjesno ispunjavali policijske poslove i zadatke povjerene od strane pretpostavljenih. Uprava policije nije podnijela prijave zbog omalovažavanja službenih lica kao što je to, bez obzira na utemeljenje, činjela u drugim slučajevima što je podnosilac inicijative ocijenio diskriminacijom ostalih građana i selektivnom primjenom Zakona usljed “politički osjetljivih pitanja”. Savjet za građansku kontrolu policije na 22. sjednici održanoj 10. 10. 2007. godine nije prihvatio ovu inicijativu i ocijenio da je istup svještenika gospodina Velibora Džomića u skladu sa odredbama Evropske konvencije o ljudskim pravima (sloboda misli i sloboda izražavanja).

¹²² Predstavka br. 50-07 od 05.05.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj Kovač

Septembra 2007. crnogorskim društvom je dominirala debata o punoj i bezuslovnoj saradnji sa Haškim tribunalom kao jednoj od ključnih međunarodnih obaveza Crne Gore i važnom političkom kriterijumu za pridruživanje EU. U tom kontekstu često je pominjan i spisak onih građana koji aktivno pomažu bjekstvo od pravde lica koja su optužena za ratne i zločine protiv čovječnosti. Crnogrska policija zabranila je ulazak u zemlju vladici mileševskom Filaretu, episkopu Srpske pravoslavne crkve, u Crnu Goru zato što se i on nalazi na pomenutom spisku. Iako se vladika Filaret na bilo koji način nije distancirao od onog što mu na teret stavlja Međunarodni krivični tribunal, Vlada Crne Gore, zbog osjetljivosti političkog pitanja, očuvanja i razvijanja regionalnih odnosa, je aktivno radila da on, kao strani državljanin, bude uklonjen sa navedene liste. Na kraju je između crnogrske i srpske Vlade postignut određeni kompromis koji je vladici Filaretu omogućio organizovani ulazak u Crnoj Gori radi obavljanja vjerske službe.

Član Savjeta podnio je inicijativu da Savjet za građansku kontrolu rada policije utvrdi da li su se prema vladici gospodinu Filaretu službenici policije odnijeli diskriminatorno te da li su i po čijem nalogu, na graničnim prijelazima, službenici policije selektivno primjenjivali listu lica koji na određene načine, prema viđenju Haškog tribunala, pomažu one koji bježe od međunarodne pravde. Takođe, Savjet je pokazao interesovanje da li privredniku iz Bosne i Hercegovine, Tomislavu Kovaču, sa poslovima i u Crnoj Gori, a koji je takođe na tom spisku, dozvoljeno da uđe i boravi u našoj zemlji.

Na 25. sjednici, održanoj 31. 01. 2008. godine, savjet je zaključio slučaj i konstatovao da je 26. oktobra 2007. godine zatražio od direktora Uprave policije spisak Međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju sa licima koja pomažu bjekstvo pojedinih optuženih lica, evidenciju ulazaka/izlazaka iz zemlje lica sa tog spiska, informaciju da li je eventualno nekome sa tog spiska dozvoljen ulazak i nesmetan boravak u zemlji i pod kojim zakonskim obrazloženjem. Savjetu, do zaključenja predmeta, nijesu pružene tražene informacije iako je 28. 12. 2007. godine upućena urgencija. Savjet je, u zaključku, izrazio svoje očekivanje da direktor Uprave policije Vlade Crne Gore osigura jednak tretman, od strane službenika policije, svih lica koji su predmet preporuke Međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju i Evropske unije povodom opstrukcija rada tog tijela.¹²³

123 Zaključak Savjeta broj 46/6 - 07 od 25.01.2008. godine.

Nakon dostavljanja usvojenog zaključka direktor Uprave policije je informisao Savjet da su tražene informacije povjerljivog karaktera te da ne može udovoljiti istom.

Iniciranje donošenja Zakona o službenoj tajni

Tokom razmatranja brojnih predstavki ili inicijativa svojih članova Savjet za građansku kontrolu rada policije nije bio u mogućnosti usvojiti odgovarajuće ocjene i zaključke odnosno na odgovarajući način zaključiti predmete zato što mu iz Uprave policije nijesu dostavljani određeni odgovori i dokumenti zbog oznake povjerljivosti. Iz tih razloga Savjet je 11. oktobra 2007. godine uputio preporuku Ministarstvu unutrašnjih poslova i javne uprave da inicira postupak za donošenje zakona koji tretira službenu tajnu. Detaljnije vidjeti slučaj „Fudbalska utakmica FK Budućnost – NK Hajduk”.

Služaj kamenovanja prostorija Islamske vjerske zajednice

Član Savjeta ukazao je na slučaj kamenovanja prostorija Islamske vjerske zajednice na području opštine Bar, u noći između 21. i 22. septembra 2007. godine. Data je ocjena da je od izuzetne važnosti da Savjet ohrabri Upravu policije kako bi pokazala dovoljnu odlučnost da se pronadu, gone i kažnjavaju vinovnici incidenata u kojima se očigledno ispoljava krajnja vjerska netrpeljivost.¹²⁴

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i rukovodilac Područne jedinice Bar, na traženje Savjeta, dostavio je Informaciju o preduzetim mjerama i radnjama OPS PJ Bar na rasvjetljavanju slučaja kamenovanja prostorija Islamske vjerske zajednice na području Opštine Bar, Br. 57/3-07 od 14. novembra. U dopisu se navodi da su navedene prostorije bile predmet napada i oštećenja u četiri navrata, i to: 13. i 18. oktobra 2001. godine; 20. marta 2004. godine i 22. septembra 2007. godine. Centar bezbjednosti Bar odnosno Područna jedinica Bar je povodom navedenih prijava preduzela mjere i radnje u cilju pronalaženje izvršilaca krivičnog djela Uništenje i oštećenje tuđih stvari

124 Inicijativa br. 57-07 od 24.09.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

na osnovu člana 253 stav 1 KZ RCG. Preduzete su mjere vršenja uviđaja, vještačenja tragova, sačinjavanja elaborata, prikupljanja obavještenja od građana, uzimanje izjava od osumnjičenih i dr. kao i permanentno pokrivanje prostorija u noćnim časovima pozornikom. Osnovnom državnim tužiocu u Baru dostavljen je predmet na ocjenu i dalje postupanje, broj PU 256/01 od 23. oktobra 2001. godine, kojim su obuhvaćeni događaji od 13. i 18. oktobra 2001. godine. Povodom prijave od 20. marta 2004. godine oformljen je predmet PU 77/04 u kome su preduzete mjere i radnje na otkrivanju izvršilaca, ali iz razloga nedostatka materijalnih dokaza, nevedeni predmet nije dostavljen Osnovnom državnim tužiocu na ocjenu. Povodom oštećenja od 22. septembra 2007. godine, Područna jedinica Bar preduzela je mjere i radnje u cilju rasvjetljavanja navedenog događaja.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice nakon rasprave, uputio je obavještenje Islamskoj vjerskoj zajednici da se upoznao sa preduzetim mjerama i radnjama policije na rasvjetljavanju slučaja, da očekuje nastavak istih i konkretne rezultate na rasvjetljavanju počinioaca.

Sa sadržinom odgovora Savjet je upoznao i Upravu policije - Rukovodioca Područne jedinice Bar .

Slučaj „Marija Zabjelo“

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije inicirao je obraćanje Savjeta Upravi policije a povodom slučaja mlade Podgoričanke koja je bila žrtva zlostavljanja na brutalan i nečovječan način predstavljenog video snimkom, o čemu je pisao dnevni list „Vijesti“ 22. septembra 2007. godine. Član Savjeta posebno ističe da osnov za inicijativu nije u samom događaju, već u reakciji, kako „Vijesti“ navode, neimenovanog izvora iz policije koji konstatuje da policija „neće preduzimati dalje radnje bez podnošenja krivične prijave od strane žrtve ili naloga nadležnog državnog tužioca“. Smatra neophodnim da se od Uprave policije zatraži informacija da li je u posjedu vjerodostojnog materijala (video snimka), da li su identifikovani počinioци ovog djela i da li je policija dostavila predmet na ocjenu državnim tužiocu.¹²⁵ Istim povodom Savjetu se obratila građanka Behija Ramović, ženska aktivistkinja iz Podgorice, kojom od Savjeta zahtijeva da preispita da li je policija

125 Inicijativa br. 59-07 od 24.09.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

u konkretnom slučaju primijenila sve zakonom i drugim aktima raspoloživa policijska ovlaštenja.¹²⁶

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i sa sjednice nakon rasprave, preporučio Upravi policije da je u sadržinskom smislu Savjet mišljenja da je policija morala odlučnije djelovati iniciranjem gonjenja, a ne samo dostavljanjem na ocjenu tužiocu, u smislu podnošenja krivične prijave protiv počinitelja koji su identifikovani/e i za šta je bilo sasvim dovoljno zakonskog osnova.¹²⁷ Ovo tim prije što se radi o nekoliko krivičnih djela u sticaju od kojih se neka gone i po službenoj dužnosti, kao i zbog okolnosti krivičnog djela koje je počinjeno na izuzetno nehuman i ponižavajući način. Ovim povodom preporučeno je da i kada se radi o medijskoj slici Savjet smatra da je Područna jedinica Podgorica morala odlučnije reagovati na novinske izvještaje, jer se iz ovih mogao steći utisak da se ne čini ništa po ovom predmetu. Tim prije što se još jednom javlja „neimenovani izvor iz policije koji saopštava da policija neće preduzeti ništa do podnošenja prijave od strane žrtve ili državnog tužioca“. Isvjestan medijskih špekulacija Savjet je ocijenio da je policija morala biti konkretnija i jasnija u pogledu demantija ili potvrde onog što su mediji napisali. Obzirom da je predmet proslijeđen na ocjenu državnom tužiocu, sa stanovišta nadležnosti Savjet nije u mogućnosti pratiti ishod gonjenja, ali preporučuje PJ Podgorica da proprati ovaj predmet u cilju analize i daljeg djelovanja u ovakvim i sličnim situacijama, a na način kako je sugerisano u preporukama. Sa sadržinom Preporuka Savjet je upoznao Upravu policije i podnositeljku predstavke.

Uslijedio je odgovor Uprave policije kojim obavještava da su službenici policije, uvažavajući Preporuke Savjeta, o pomenutom događaju saznali iz medija i odmah po saznanju preduzeli sve mjere i radnje iz svoje nadležnosti kako bi učesnici događaja bili identifikovani. Odmah po saznanju, o događaju je obavješten nadležni tužilac koji je na osnovu člana 44. st. 2. tač. 1 i 2. Zakonika o krivičnom postupku nadležan za rukovođenje predkrivičnim postupkom, podnošenje zahtjeva za sprovođenje istrage i usmjeravanje prethodnog krivičnog postupka, kako je i učinjeno. Dalje se navodi da postupajući u skladu sa Zakonom, poštujući nadležnost tužioca uz njegovo rukovođenje, službenici Područne jedinice Podgorica su uspjeli u vrlo kratkom roku da na osnovu video zapisa i primjenom drugih operativnih mjera i radnji identifikuju sve učesnike kritičnog događaja. Kako žrtva nije bila državljanka Crne Gore, niti

126 Pritužba br. 59/2-07 od 24.09.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

127 Akt br. 59/3-07 od 26.10.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

se nalazila u Crnoj Gori posredstvom Interpola i pomoći zemlje u okruženju, obezbjeđen je dolazak oštećene koja je o pomenutom događaju Područnoj jedinici Podgorica podnijela pismenu prijavu i dala potrebna obavještenja za procesuiranje slučaja. Kao rezultat preduzetih aktivnosti 29. oktobra 2007. godine, službenici Područne jedinice Podgorica podnijeli su krivičnu prijavu zbog postojanja osnovane sumnje da su izvršile krivično djelo zlostavljanja i mučenja iz člana 167. Krivičnog zakonika Crne Gore u sticaju sa krivičnim djelom neovlašćeno fotografisanje iz člana 174. Krivičnog zakonika Crne Gore, protiv četiri lica. U dopisu se, dalje, navodi, da je u postojećim okolnostima policija djelovala veoma odlučno i tužiocu podnijela krivičnu prijavu protiv osumnjičenih lica, a o svojim aktivnostima u vezi sa slučajem iz Kabineta direktora Uprave policije dva puta je dato saopštenje za javnost. U vezi sa ovim slučajem, na osnovu člana 44. st. 3 Zakonika o krivičnom postupku, službenici Područne jedinice Podgorica, postupiće po svakom zahtjevu nadležnog tužioca, navedeno je u dopisu.¹²⁸

Provjera postupanja policijskih službenika u Budvi

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije obratio se inicijativom kojom obavještava Savjet o incidentu koji se odigrao u Budvi ispred Starog grada, dana 29. septembra 2007. godine, u kojem su određena odrasla i malodobna lica zadobila i tjelesne povrede.¹²⁹ Predloženo je praćenje slučaja isključivo u kontekstu utvrđivanja da li su se službenici policije, koji su se nalazili na licu mjesta, ponašali profesionalno i odgovorno, i da li su propuštili preduzeti odgovarajuće službene mjere i radnje, na šta ukazuju svjedoci i očevici događaja. U prilogu inicijative dostavljen je dopis podnosioca inicijative upućen direktoru Uprave policije, kojim obavještava o kritičnom događaju, i pisanju dnevnog lista „Vijesti“ na ovu temu.¹³⁰

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice nakon rasprave, odlučio je da ustupi predmet Odboru za praćenje Kodeksa profesionalne etike policije, jer prema navodima iz štampe nije mogao utvrditi prekoračenje ovlašćenja policijskih službenika u konkretnom slučaju. Ovim povodom Odboru se sugeriše ispitivanje moguće povrede Kodeksa.¹³¹

128 Odgovor iz Uprave policije br. 59/4-07 od 08.11. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

129 Obavještenje br. 62-07 od 02.10.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

130 ND „Vijesti“, rubrika „Društvo“, tekst „Izgubila svijest kada je Đukanović gurnuo na pločnik“; autor V.L.; 01.10.2007; Dokumentacija Savjeta

131 Dopis Br. 62/2-07 od 11.10. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

Predsjednik ovog Odbora dostavio je dopis kojim obavještava da Etički odbor nije ovlašten da utvrđuje prekoračenje ovlaštenje policijskih službenika već je to obaveza Odjeljenja za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlaštenja, koja u konkretnom slučaju nije bila obavještena od zainteresovanih stranaka ili angažovana od strane starješina Područne jedinice Budva.¹³² Dopisom se, dalje, navodi da je Odbor u konsultaciji sa policijskim starješinama Područne jedinice Budva obavješten da su prema njihovom mišljenju policajci angažovani po ovom slučaju postupili korektno i profesionalno.

Uprava policije je zbog narušavanja javnog reda i mira podnijela prekršajnu prijavu protiv R.Đ. iz Podgorice i N.D. iz Budve zbog fizičkog napada i G.Đ. sa Cetinja zbog ugrožavanja sigurnosti prijetnjom na život i tijelo. Za navedene prekršaje izrečena im je novčana kazna.

Slučaj Aleksandra Bokana iz Podgorice

Na inicijativu svog člana, Savjet za građansku kontrolu rada policije inicirao je provjeru navoda o prekoračenju policijskih ovlaštenja na štetu građanina Aleksandra Bokana iz Podgorice. Na slučaj je ukazao jedan od članova parlamentarnog odbora za odbranu i bezbjednost. U javnom pismu poslanika gospodina Dobrila Dedeića direktoru Uprave policije od 15. oktobra 2007. godine navedeno je da je građanin Bokan „brutalno pretučen od strane pripadnika Voda interventne policije« kao i da je zbog zadobijenih povreda hospitalizovan. Savjet je odmah uputio predstavku i pozvao direktora Uprave policije da ispita slučaj i o preduzetom pruži odgovarajuću informaciju. U odgovoru od 2. novembra 2007. godine Uprava policije Vlade Crne Gore obavijestila je članove Savjeta za građansku kontrolu rada policije da je Unutrašnja kontrola izvršila uvid u spise predmeta i obavila razgovore sa policijskim službenicima, »koji su negirali nezakonitu upotrebu sile«. U odgovoru iz Uprave policije navedeno je da su službenici policije »upotrijebili fizičku snagu i sredstva za vezivanje u skladu sa Zakonom i u cilju odbijanja napada od strane Bokana i savlađivanja otpora«. U kontekstu zadobijenih i evidentnih povreda kod građanina Bokana službenici policije su iznijeli da je »Bokan imao vidne povrede, koje su vjerovatno nastale u tuči prijetnodne noći, kada je takođe intervenisala policija«. U svom odgovoru Uprava policije je navela da je Bokan »odbio da da izjavu službenicima Unutrašnje kontrole

132 Br. 62/3-07 od 21.11. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

i da dostavi ljekarsku dokumentaciju«, navodeći da je za njega slučaj »završen«. Uprava policije je dodala da izjave, povodom incidenta, nijesu htjela dati ni lica koja su bila na mjestu događaja i da Unutrašnja kontrola nije mogla obezbijediti dokaze o nezakonitoj upotrebi sile. Savjet je konstatovao da je u potpunosti zadovoljan preduzetim radnjama od strane Unutrašnje kontrole kao i žaljenje što je građanin Aleksandar Bokan propuštio priliku da i sam, kao navodna žrtva, učestvuje u provjeri javno saopštenih navoda. Savjet je pozdravio, i pored toga što građanin Bokan nije bio spreman na punu saradnju, što je Uprava policije dostavila kompletan predmet Osnovnom državnom tužilaštvu na dalju ocjenu i odlučivanje. Savjet je preporučio Upravi policije da obavijesti javnost o preduzetim radnjama.

Slučaj Jelenka Mičevića

Prema zvaničnom saopštenju policije, starješina granične policije, 2. avgusta 2007. godine, povodom ilegalnog prijelaza granice od strane građanina Jelenka Mičevića odnosno monaški vladike Filareta, počinio je upozorio da je „počinio nezakonit akt“ i saopštio da će prema njemu biti preduzete zakonom predviđene mjere, **ali** »ukoliko ponovi ovakvu deliktну radnju«. Na inicijativu svog člana Savjet za građansku kontrolu rada policije 26. oktobra 2007. godine zatražio je od direktora policije obavještenje o zakonskom utemeljenju konkretnog činjenja odnosno po kojim je zakonskim propisima starješina granične policije u konkretnom slučaju postupio.

Kako tražena informacija nije pružena Savjet je dana 28.12.2007. godine uputio urgenciju ali ni nakon nje nije uslijedio odgovor.

Na svojoj 25. sjednici održanoj 25. januara 2008. godine Savjet je usvojio zaključak da Starješina Granične policije ne posjeduje zakonski utemeljena ovlašćenja na osnovu kojih može bilo koga, pa i jednom, osloboditi obaveze poštovanja Zakona.

Usvojeni zaključak je dostavljen, shodno praksi Savjeta, direktoru Uprave policije koji je 7. februara 2008. godine Savjetu uputio odgovor povodom usvojenog zaključka. Interesantno je što je direktor Uprave policije odgovorio na usvojene i dostavljene zaključke iako Savjetu, dok je radio na njihovoj obradi i razmatranju, i pored niza urgencija, nije proslijedio gotovo nijednu traženu informaciju.

Direktor Uprave policije je potvrdio da konkretnom prilikom protiv

vladike Filareta, i pored toga što je počinio prekršaj, nije podnešena prekršajna prijava, već je samo upozoren i sproveden do graničnog prijelaza sa Republikom Srbijom. To je učinjeno zato, objašnjava se u dalje u odgovoru direktora Uprave policije, što granične policije Republike Srbije i Crne Gore još uvijek još uvijek ne podnose prijave protiv lica koja pređu državnu granicu mimo graničnog prijelaza.

Direktor Uprave policije obavijestio je Savjet da je Granična policija Crne Gore i prije ovog događaja protiv jednog broja lica iz Republike Srbije, koja su počinila sličan prekršaj, podnijela zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, koje sudije za prekršaje nijesu prihvatile i procesuirale.¹³³

Slučaj Ljubice i Milorada Kaluđerovića

Građani Ljubica i Milorad Kaluđerović iz Cetinja obratili su se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje policije povodom događaja od 24. septembra 2000. kada je u porodičnoj kući fizički napadnut njihov sin.¹³⁴ U prilogu predstavke dostavljena je službena zabilješka sačinjena 24.9.2000., Optužnica zamjenika osnovnog tužioca u Cetinju protiv lica koja su ugrozila bezbjednost i nanijela tjelesnu povredu sinu podnosilaca predstavke, službena zabilješka sačinjena dana 29.03.2002.g. povodom razgovora sa doktorom na Odjeljenju grudne hirurgije i Rješenje o kažnjavanju kćerke podnosilaca predstavke povodom počinjenog saobraćajnog prekršaja.

Sa sjednice nakon rasprave, donio je odluku da se podnosiocima predstavke uputi odgovor, Br. 71/2-07 od 28. decembra 2007. godine, sa obavještenjem da Savjet, imajući u vidu sadržinu Zaključka Br. 21/2-06 od 5. juna 2006. godine, nije mogao uzeti u razmatranje predmetnu predstavku obzirom da se odnosi na slučaj koji je nastao prije formiranja Savjeta. U prilogu dopisa podnosiocima predstavke dostavljena je i kopija Zaključka, Br. 21/2-06 od 5. juna 2006. godine, na upoznavanje sa sadržinom.

133 Odgovor direktora Uprave policije broj 01-282/08-3756 od 07.02.2008. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

134 Predstavka br. 71-07 od 30.10.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj Marka Radulovića

Građanin Marko Radulović, sportista iz Podgorice, obratio se Savjetu pritužbom da je bio žrtva torture i brutalno pretučen od strane Zorana Tajića, policajca u Ekspozituri za javni red i mir, i više neidentifikovanih pripadnika Interventnog voda. On se dana 4. 11. 2006. godine nalazio u vozilu kojim je upravljao Vladimir Ivanović iz Podgorice. Prema navodima, zaustavili su se na semaforima kada mu je prišao saobraćajni policajac na motoru, izvjesni Bašanović, i pitao ga zašto su prošli kroz znak „crveno“. Odgovorio je da nijesu prošli kroz crveno već da stoje na raskrsnici. Kaže da je policajac postavio da tvrdi da su prošli kroz „crveno“ i da je drzak na što mu je Radulović odgovorio da je on drzak i zamolio ga da se obrati vozaču automobila a ne njemu. Nakon toga policajac im je rekao da će pozvati pojačanje. Pošto je stiglo pojačanje Radulović tvrdi da ga je izvjesni Bašanović udario pesnicom i kacigom. Pošto je stigla interventna jedinica i vozilo „marica“ Radulović i Ivanović su pokušali da pobjegnu. Uхваćeni su i odvedeni u prostorije Centra bezbjednosti Podgorica u kojem ga je tuklo više policajaca. Prijethodno mu je Zoran Tajić navodno rekao „Sad će vidjeti što će ti se desiti“. Prema tvrdnjama podnosioca predstavke komandir policije g. Miloš Radulović, ga nije tukao ali je sve vrijeme bio prisutan događaju. Tvrdi da su ga tukli nogama, pesnicama i pendrecima i onemogućavali svaki njegov pokušaj da ustane. Inspektor g. Alfonso Gojčaj ga je uveo u neku kancelariju radi davanja izjave ali su ubrzo su ušli i ostali policajci koji su nastavili da ga tuku. Kaže da ga je Tajić pitao zašto ga je, nedavno, dok je prolazio pored njegove kuće, „mrko“ gledao“ te da ga je htio ubiti još tada. Nastavili su da ga biju, tako vezanog, u prisustvu ovog inspektora i govorili da se nikada više neće baviti džudom. Nekoliko je puta je gubio svijest zbog čega je odveden u bolnicu i hospitalizovan nekoliko dana zbog teških tjelesnih povreda.

Uprava policije je obavijestila Savjet da je protiv Radulovića 6.11.2006. godine podnijeta krivična prijava pod sumnjom da je počinio krivično djelo napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti iz člana 376. stav 2. Krivičnog zakonika (KZ). Dostavljena je i kopija krivične prijave u kojoj se navodi da je Radulović spriječavao policajca Bašanovića da obavi kontrolu, da ga je pozivao na tuču u park te da ga je navodno pesnicom udario u lice.¹³⁵

Savjet je, nakon više urgencija, primio obavještenje od Osnovnog

135 Obavještenje direktora Uprave policije od 19.10.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

državnog tužioca (ODT) u Podgorici da je protiv policijskog službenika Zorana Tajića ODT podnio zahtjev za sprovođenje istrage zbog krivičnog djela mučenje i zlostavljanje iz člana 167. stav 3. a u vezi sa stavom 1. KZ u sticaju sa krivičnim djelom teška tjelesna povreda iz člana 151. st. 1 KZ.¹³⁶

Savjet je 25. marta 2008. godine obavijestio direktora Uprave policije Vlade Crne Gore da je protiv policijskog službenika Zorana Tajića Osnovni državni tužilac u Podgorici podnio zahtjev za sprovođenje istrage zbog krivičnih djela mučenje i zlostavljanje i teška tjelesna povreda. U tom kontekstu Savjet je od direktora policije zatražio da ga, u najkraćem roku, informiše da li je u pogledu policijskog službenika Zorana Tajića primijenio zakonske odredbe o suspenziji.¹³⁷

Direktor Uprave policije obavijestio je Savjet tek 8. maja 2008. godine da PJ Podgorica od nadležnog državnog tužioca nije dobila obavještenje da je protiv Tajića pokrenut bilo kakav zahtjev za sprovođenje istrage te navodno shodno tome nije primijenjena zakonska odredba o suspenziji iako je Savjet o tome pružio precizno obavještenje.

Na sjednici održanoj 13. maja 2008. godine Savjet je nakon sprovedene rasprave, na bazi predstavke i odgovora dostavljenih iz mjerodavnih državnih organa, zaključio da je u konkretnom slučaju policiski službenik Zoran Tajić prekoračio ovlašćenja. Savjet je zaključio da Uprava policije nije postupila u skladu sa nalogom direktora koji se navodi u dopisu dostavljenom Savjetu 01 broj 051/07 – 27483/3 od 4. oktobra 2007. godine a tiče se preduzimanja mjera protiv ovog policiskog službenika u pogledu prestanka radnog odnosa. Takođe, Savjet je zaključio da Uprava policije nije postupila u skladu sa obavještenjem iz akta Savjeta, broj 38/9-06 od 25. marta 2008. godine, provjerom činjenice da je protiv policijskog službenika Zorana Tajića pokrenut krivični postupak.

Slučaj Ratka Roganovića

Na inicijativu svog člana Savjet za građansku kontrolu rada policije je uzeo u razmatranje događaja koji se odigrao u prostorijama Osnovog suda u Herceg Novom dana 2. novembra 2007. godine, u kojem je, navodno, pre-

136 Obavještenje ODT u Podgorici koje je primljeno 14.02.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

137 Obavještenje Savjeta direktoru UP broj 38/9-06 od 25.03.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

ma pisanju medija, „nakon verbalnog incidenta došlo do fizičkog obračuna između advokata i policijskog službenika“.

O obavljenom razgovoru sa advokatom Ratkom Roganovićem, sa ciljem prikupljanja relevantnih informacija o slučaju, sačinjena je Službena zabilješka, kojom je detaljno opisan kritični događaj.

Uprava policije - Područna jedinica Herceg Novi je, na zahtjev Savjeta, dostavila informaciju o preduzetim sužbenim mjerama radi utvrđivanja disciplinske i krivične odgovornosti imenovanog policijskog službenika. Nakon uvida u predmet tužilac je zaključio da u radnjama policijskog službenika postoje elementi krivičnog djela i podnio je Istražnom sudiji Osnovnog suda u Herceg Novom Zahtjev za sprovođenje istrage zbog osnovane sumnje da je, u konkretnom slučaju, izvršio krivično djelo „nasilničko ponašanje“ iz člana 339, KZ CG na štetu Roganović Ratka. Dana 3. novembra 2007. godine Disciplinskom tužiocu Uprave policije podnijet je prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka protiv imenovanog policijskog službenika Ekspoziture policije PJ Herceg Novi, zbog postojanja osnovane sumnje da je počinio teži disciplinski prekršaj „ponašanje u službi i van službe suprotno Kodeksu policijske etike“ iz čl.81 st.1 tačka 4. KZ CG u sticaju sa težim disciplinskim prekršajem „nasilničko ili uvrijedljivo ponašanje u odnosu prema strankama“ iz čl. 56 st. 2 tač. 7 Zakona o državnim službenicima i namještenicima i težim disciplinskim prekršajem „prekoračenje ovlašćenja“ iz čl. 56 st. 2 tač. 4 iz istog zakona. Na temelju podnešenog prijedloga za pokretanje disciplinskog postupka od strane Disciplinskog tužioca donijet je Zaključak o pokretanju postupka.

Dana 28. novembra donijeto je Rješenje o privremenom udaljenju sa rada imenovanog policijskog službenika do okončanja disciplinskog postupka.

Na kraju dopisa, Savjet je obaviješten da je imenovanom policijskom službeniku izrečena disciplinska mjera prestanak radnog odnosa koja je potvrđena od strane Ministra unutrašnjih poslova i javne uprave.

Savjet za građansku kontrolu rada policije na sjednici i nakon sprovedene rasprave zaključio je da je u konkretnom slučaju došlo je do ozbiljnog prekoračenja ovlašćenja policije, nakon čega je Uprava policije preduzela sve zakonom predviđene mjere. S tim u vezi, Savjet je ocijenio da je u vezi sa predmetnim slučajem izdato saopštenje od strane Uprave policije, kojim je subjektivno prikazana situacija vezana za ovaj slučaj, i žrtva nasilja advokat Roganović Ratko iz Nikšića, neutemeljeno je izjednačen sa vinovnikom incidenta, službenikom policije Božidarom Jaukovićem. Dalje Savjet je ukazao

na potrebu provjere činjeničnog stanja prije nego što Uprava policije sa saopštenjem izađe u javnost. Savjet je mišljenja je da je ovo još jedan od slučajeva kojim se naglašava potreba za pažljivijom selekcijom i pažnjom prilikom odabira kandidata za rad u policijskoj službi.

Zaključak je dostavljen advokatu Ratku Roganoviću i Upravi policije na upoznavanje sa sadržinom.

Slučaj Zorana Vasovića, Neđeljka Pekovića i Zlatibora Vrhovca iz Berana

Na inicijativu svog člana Savjet je uzeo u razmatranje incident koji se početkom novembra 2007. godine dogodio u Beranama i u kojem su ranjena dva mladića od strane službenika policije. Savjetu su se kasnije neposredno obratili dopunom pritužbe građani Tomislav Vasović, Vlatko Peković i Goran Vasović ukazujući na neprofesionalan odnos službenika policije PJ Berane opisujući događaj iz Berana, u noći između 4. i 5. novembra 2007. godine, kada su, prema njihovim navodima, službenici policijerani dvojicu a imali namjeru da ubiju trojicu građana.¹³⁸ Tvrdili su da je nad Zoranom Vasovićem, Neđeljkom Pekovićem i Zlatiborom Vrhovcem nepotrebno primijenjena sila te da su tučeni vezani. Oni su posebno molili da se obrati pažnja na sadržaj javnog saopštenja Uprave policije od 7.11.2007. godine uz pitanje kako su policajci znali da se u vozilu, na koje je otvorena vatra, nije nalazilo neko dijete ili žena.

Savjet je u cilju razmatranja predstavke i usvajanja odgovarajućih ocjena i zaključaka, od direktora Uprave policije zatražio dostavu nalaza Unutrašnje kontrole te odgovora na niz konkretnih pitanja: da li je kod službenika policije koji se dovode u vezu sa ovim slučajem u protekle dvije godine eventualno utvrđeno prekoračenje službenih ovlašćenja i kodeksa policijske etike, da li je primjena policijskih ovlašćenja bila srazmjerna potrebi zbog koje je to ovlašćenje preduzeto te molba da se Savjet upozna sa relevantnim i jasnim dokazima koji opravdavaju preduzeta službena ovlašćenja, koji potvrđuju da je na službenike policije otvorena vatra i da su službenici policije bili izloženi opasnosti.¹³⁹

138 Obražanje navedenih građana savjetu dana 12.11.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

139 Dopis člana Savjeta direktoru Uprave policije broj 75/3 od 12.11.2007; Dokumentacija Savjeta.

Uprava policije je obavijestila Savjet da je ocijenjeno da je upotreba vatrenog oruđa bila u skladu sa Zakonom i da kod konkretnih službenika policije, koji se dovode u vezu sa ovim događajem, nijesu utvrđeni slučajevi prekoračenja ovlaštenja ili povrede kodeksa policijske etike. Upravo policije je demantovala navode advokata da su ovi građani tučeni u policiji i da im nije dozvoljen pristup klijentima.

PJ Berane je protiv podnosioca pritužbe podnijela krivične prijave zbog osnovane sumnje da je Zoran Vasović počinio krivično djelo ubistvo u pokušaju i krivično djelo nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnog materijala, zašto tereti i Neđeljka Pekovića dok je Zlatibor Vrhovec osumnjičen da je počinio krivično djelo spriječavanje službenog lica u vršenju službene radnje. Unutrašnja kontrola je takođe ocijenila da su u konkretnom slučaju kompletna policijska ovlaštenja bila u srarzmjeri sa potrebom i u skladu sa Zakonom.¹⁴⁰

Savjet je, postupajući po predstavi, odgovor direktora policije dostavio pravnim zastupnicima podnosioca predstavke sa molbom da se u što skorijem roku izjasne o navodima iz Uprave policije i to onim informacijama koje su relevantne za utvrđivanje prekoračenja ovlaštenja.¹⁴¹ Jedan advokat je bio zainteresovan da prisustvuje sjednici Savjeta ali na kraju nije pristiglo ni jedno izjašnjenje.

Povodom ovog slučaja nekoliko desetina građana Berana se, prema pisanju medija, obratilo pismom direktoru Uprave policije iskazujući svoju zabrinutost zbog moguće suspenzije prava i promovisanja opšte nesigurnosti.

Krivično veće Višeg suda u Bijelom Polju oslobodilo je, zbog nedostatka dokaza, svu trojicu podnosioca predstavke. U dijelu javnosti slučaj je okarakterisan kao izrazito politički motivisan.

Nakon višemjesečnog rada na ovom slučaju, pribavljene odgovarajuće dokumentacije i izjava svjedoka, te sprovedene rasprave Savjet za građansku kontrolu rada policije usvojio je zaključak u kojem se ocjenjuje da su službenici policije područne jedinice policije Berane u slučaju građana Zorana Vasovića, Neđeljka Pekovića i Zlatibora Vrhoveca prekoračili svoja službena ovlaštenja. Savjet za građansku kontrolu rada policije je takođe iskazao zabrinutost činjenicom da se jedan policijskih službenika iz konkretnog slučaja, poput Vlajka Babovića, prepoznaje u nekoliko incidentnih situacija

140 Pismo direktora UP 01 broj 220/07 – 36788/2 od 14.11.2008. godine.

141 Obračanje Savjeta pravnim zastupnicima broj 75/5'07 od 23.11.2007. godine; Isto

povodom kojih je Savjet usvojio mišljenje o prekoračenju policijskih ovlaštenja na štetu građana.¹⁴²

Slučaj Marka Ostojića iz Podgorice

Građanin Marko Ostojić iz Podgorice obratio se sredinom novembra 2007. godine Savjetu žaleći se na postupanje saobraćajnih policajaca Predraga Petrušića i Budimira Božovića i nepravedno tretiranje od strane istih. Prema navodima iz predstavke, Ostojić se sa familijom dana 5. 11. 2007. godine kretao iz centra grada ka naselju „Masline“ u Podgorici. Pošto je prošao raskrscopicu, koju reguliše, semafor, na kolovoznoj traci je zaustavljen od strane dvojice policajaca koja su tvrdila da je prošao kroz „crveno“. Ostojić navodi da ton i način njihovog obraćanja uopšte nije bio prijatan kao i da lica iz službenog vozila nijesu mogla adekvatno registrovati eventualni prekršaj zbog pozicije na kojoj su se nalazili. Pokušao im je to staviti do znanja ali su policajci odgovorili, prema navodima, „Nije tvoje da o tome misliš. Prošao si kroz crveno“. Ostojić tvrdi da mu nije dozvoljeno da unese primjedbe a policajac mu je rekao da nije ni dužan da piše zapisnik pred strankom koja se izjasnila da neće da potpiše zapisnik. Podnosilac predstavke je istakao da ga je policajac „zloupotrijebio“ i da je umjesto što je pitao da li će da potpiše zapisnik treba isti da sastavi na licu mjesta pa tek onda da ga ponudi građaninu na potpis. Rukovodilac PJ Podgorica je naložio je da mjerodavni rukovodilac saobraćajne policije sprovede postupak i ispita navode iz pritužbe. Nakon sprovedenog postupka i uvida u spise predmeta i izjava policajaca, iz Uprave policije je konstatovano da su konkretni policajci pravilno sprovedli postupak i preduzeli službene radnje u skladu sa Zakonom o bezbjednosti saobraćaja i Zakonom o policiji te da nijesu prekršili kodeks policijske etike.¹⁴³ Član Savjeta, zadužen ovim predmetom, povodom predstavke, obavio je službeni razgovor sa rukovodiocem Ekspoziture policije PJ Podgorica Milošem Radulovićem i pribavio zapisnik o izvršenoj saobraćajnoj kontroli u kojoj se vidi da je podnosilac predstavke unio svoju primjedbu „da nije prošao na crveno nego na žuto svijetlo te da samim tim nije počinio prekršaj koju mu se stavlja na teret“. U zapisniku je konstatovano da podnosilac predstavke isti nije potpisao.¹⁴⁴

142 Zaključak broj 75/6-08 od 10. jula 2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

143 Dopis rukovodioca PJ Podgorica Odjeljenju za unutrašnju kontrolu Uprave policije; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

144 Službena zabilješka člana Savjeta broj 76/2 od 31.01.2008. godine.

Na 27. sjednici održanoj 25. marta 2008. godine Savjet je usvojio zaključak kojim saopštava svoje uvjerenje da će u redovnom sudskom postupku biti utvrđena materijalna istina, imajući u vidu da su konstatacije učesnika oprečne.

Slučaj V.V.

Građanka V.V. iz Berana, selo Lužac, obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije tražeći pomoć za kćerku i njeno dvoje dece.¹⁴⁵ U dopisu se navodi da želi da spasi kćerku od svih najtežih oblika kriminala, da je sve institucije upoznala sa problemom, od porodilišta do Vrhovnog suda jer, kako navodi ona i njena kćerka ne smiju znati „da su deca rođena, živjela, preminula“.

Savjet je, nakon upoznavanja sa zahtjevom iz predstavke, zaključio da, imajući u vidu nadležnost Savjeta utvrđenu odredbama Zakona o policiji, nije nadležan za postupanje po istoj, o čemu je obavjestio podnosioca predstavke.

Slučaj Petra Miletića

Građanin Petar Miletić iz Herceg Novog obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje službenika policije PJ Herceg Novi, a povodom lišenja slobode njegovog sina, tvrdeći da je posrijedi zloupotreba policijskih ovlašćenja.¹⁴⁶ U prilogu predstavke dostavljena je prijava za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka upućene Unutrašnjoj kontroli Uprave policije koja je dostavljena po isteku roka od 30 dana od štetnog događaja.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i Uprava policije je, na zahtjev, dostavila odgovor kojim obavještava da Unutrašnja kontrola u konkretnom slučaju nije imala osnova za postupanje, jer je istekao rok od 30 dana od dana primjene ovlašćenja u kojem fizičko ili pravno lice može podnijeti pritužbu na rad policije. I pored toga, Unutrašnja kontrola je izvršila uvid u spise predmeta na osnovu čega je konstatovano da su službenici Ekspoziture Područne jedinice Herceg Novi službene radnje preduzimali na osnovu

¹⁴⁵ Predstavka br. 74-07 od 08.11.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

¹⁴⁶ Predstavka br. 77-07 od 14.11. 2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

zakonskih ovlaštenja, koje su rezultirale podnošenjem krivične prijave Višem državnom tužiocu u Podgorici protiv sina podnosioca predstavke, pod sumnjom da je počinio krivična djela u vezi sa opojnim drogama i napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti. Upotreba sredstava prinude, u konkretnom slučaju povodom lišavanja slobode sina podnosioca predstavke, na Kolegijumu rukovodilaca Područne jedinice Herceg Novi ocijenjena je opravdanom i u skladu sa Zakonom. U odgovoru se, takođe, navodi, da je podnosilac predstavke upoznat da ukoliko smatra da su policijski službenici povrijedili prava ili nanijeli štetu njegovom sinu, može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.¹⁴⁷

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice nakon rasprave, je zaključio, da iz formalno-pravnih razloga, zbog neblagovremenog dostavljanja pritužbe po isteku roka od 30 dana, nije bilo osnova za postupanje Unutrašnje kontrole, te je podnosilac pritužbe upoznat da ukoliko smatra da su policijski službenici povrijedili prava i nanijeli štetu njegovom sinu, može pokrenuti postupak kod nadležnog suda. Savjet je konstatovao da je informisan od strane Uprave policije, i pored prekoračenja roka za podnošenje pritužbe, da je Interna kontrola izvršila uvid u spise predmeta i konstatovala da su preduzete radnje od strane službenika policije PJ Herceg Novi bile u skladu sa Zakonom i ovlaštenjima. Na temelju pribavljenog, Savjet nije mogao zaključiti da su policijski službenici PJ Herceg Novi, u ovom slučaju, prekoračili ovlaštenja, što ne spori pravo oštećenog na pokretanje sudskog postupka u kom bi se utvrdilo drugačije činjenično stanje.¹⁴⁸

Sa zaključkom Savjet je upoznao podnosioca predstavke, građanina Miletića, i Upravu policije.

Slučaj Gorana Mugoše

Građanin Mugoša Goran iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na neprimjereno postupanje u predstavi imenovanog inspektora Centra bezbjednosti Podgorica, koji mu je uputio telefonski poziv sa obavještenjem da je sa njegovog broja ostvaren kontakt prema određenom telefonskom broju i zahtjevao informaciju o vlasniku po-

147 Odgovor Uprave policije br. 77/3-07 od 11.12.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

148 Zaključak br. 77/5-07 od 28.12.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

zivanog broja.¹⁴⁹ Podnosilac predstavke navedeni vid komunikacije ocjenjuje pravno neutemeljenim i nečuvenim jer se njime vrijeđa pravo na privatnost i druga prava garantovana Ustavom.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje. Sa građaninom Mugošom, ponosiocem predstavke, obavljen je razgovor i sačinjena službena zabilješka.¹⁵⁰ Uprava policije, na traženje Savjeta, dostavila je dopis kojim obavještava da je policijski službenik imenovan u predstavci zadužio prijavu građanina o uznemiravanju telefonskim putem i postupajući po njoj, shodno odredbi člana 230. stav 1. i 2. Zakonika o krivičnom postupku, pribavio listing komunikacija sa prijavljenih telefonskih brojeva. Analizom podataka je konstatovano da je telefonom sa kojeg su prijete upućene komunikaciju, između ostalih, ostvario i građanin Goran Mugoša, koji je tim povodom i kontaktiran. U dopisu se, dalje, navodi da je Unutrašnja kontrola konstatovala da je policijski službenik postupao u skladu sa Zakonom i zakonskim ovlaštenjima.¹⁵¹

Savjet za građansku kontrolu rada policije, sa sjednice nakon rasprave, je zaključio, da je policijski službenik Srđa Korać, u konkretnom slučaju, postupio u skladu sa odredbom člana 230. Zakonika o krivičnom postupku, ali Savjet cijeni da je u ovom slučaju mnogo djelovotvornija mjera prikupljanje obavještenja građana pozivanjem, utvrđena odredbom člana 231. Zakonika o krivičnom postupku. Ovim povodom Savjet je preporučio Upravi policije da u svim budućim slučajevima u predmetima u kojima ne postoji hitnost, postupi u skladu sa odredbom člana 231. Zakonika o krivičnom postupku.¹⁵²

Sa sadržinom odgovora Savjet je upoznao podnosioca predstavke, građanina Mugošu, i Upravu policije.

Slučaj Julke Milatović

Građanka Elizabeta Milatović iz Danilovgrada, obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje policije prilikom vršenja kontrole robe, na poziv komunalnog policajca, tj. zaplijene cigareta koje je njena majka, Julka Milatović, prodavala na pijaci.¹⁵³ Podnositeljka

149 Predstavka broj 78-07 od 14.11.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

150 Akt br. 78/2-07 od 16.11.2007 godine koja čini sastavni dio predmeta.

151 Odgovor iz Uprave policije br. 78/4-07 od 11.12.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

152 Zaključak br. 78/6-07 od 28.12.2007 godine; Dokumentacija Savjeta.

153 Predstavka br. 79-07 od 29.11.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

predstavke navodi da su policijski službenici, ovom prilikom, gđu Milatović vukli za ruke, gurali i psihički maltretirali i da je, nakon što je bila ugurana u policijski auto, nekoliko trenutaka bila bez svijesti. U dopisu se, takođe, navodi da gđa Milatović ima 55 godina, da se radi o teškom dijabetičaru i osobi narušenog i osjetljivog zdravlja koje se, uslijed kritičnog događaja, znatno pogoršalo a na rukama stvorili hematomi. Podnositeljka predstavke, u prilogu dopisa, je dostavila Uput za hitnu službu, i Uput za radiološku službu.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i Uprava policije je, na zahtjev, dostavila informaciju da je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlašćenja konstatovalo da su policijski službenici Ispostave Danilovgrad preduzimali službene radnje prema gđi Julki Milatović na osnovu prijave načelnika Komunalne policije u Danilovgradu da ga je, prilikom vršenja inspeksijske kontrole, gđa Milatović fizički napala drvenom stolicom. Kako je postojao pravni osnov za intervenciju službenika policije na lice mjesta je izašao imenovani policijski starješina, iz razloga što se radilo o starijoj osobi koju je lično poznao, imajući procjenu da bi se na taj način izbjegli dalji incidenti. Policijski službenik je na licu mjesta procijenio da su se stekli uslovi za privođenje gđe Milatović u službene prostorije. Na temelju uvida u dokumentaciju i drugih aktivnosti Unutrašnja kontrola nije mogla utvrditi da je prema privedenoj upotrijebljavana sila u bilo kojem obliku. U dopisu se ističe da su policijski službenici, koristeći poznanstvo sa gđom Milatović, uspjeli da je ubijede da uđe u službeno vozilo u kojem ni jednog momenta, kako tvrde, nije gubila svijest. U Zapisniku o saslušanju osumnjičene gđa Milatović je opisala događaj i izjavila da joj je žao što nije povrijedila načelnika Komunalne policije i nije pomenula bilo kakav prigovor na ponašanje službenika policije pri tom odbijajuću angažovanje branioca po službenoj dužnosti. Unutrašnja kontrola je konstatovala da se u ljekarskom izvještaju gđe Milatović navodi okoštavanje nadlaktice i da se ne pominju hematomi. Sukob familije sa načelnikom Komunalne policije je narednih dana kulminirao, pa je protiv supruga i kćerke gđe Milatović Ispostava policije Danilovgrad podnijela krivične prijave. Uprava policije u odgovoru Savjetu navodi da je Unutrašnja kontrola konstatovala da su policijski službenici Ispostave Danilovgrad u konkretnim slučajevima preduzeli službene radnje na osnovu Zakona i u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, te da u njihovim radnjama nema elemenata disciplinske odgovornosti.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, na sjednici, na temelju predstavke i odgovora Uprave policije, nakon rasprave je zaključio da u slu-

čaju koji se navodi u predavci građanke Elizabete Milatović, u postupanju policije nije došlo do prekoračenja ovlašćenja.

Zaključak je dostavljen podnositeljki predstavke, građanki Milatović, i Upravi policije na upoznavanje sa sadržinom.

Slučaj Aleksandra Rakočevića

Član Savjeta uputio je inicijativu ukazujući na moguće prekoračenje ovlašćenja od strane dva policijska službenika Područne jedinice u Baru, na štetu građanina Aleksandra Rakočevića, o čemu su pisali i mediji.¹⁵⁴ Prema navodima policijski službenici su, tjeroali građanina Rakočevića, inače opozicionog aktivistu, da nauči tekst crnogorske državne himne.

Savjet je inicijativu uzeo u razmatranje i Uprava policije je, na traženje, dostavila odgovor kojim obavještava da je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu izvršilo provjeru navoda građanina Aleksandra Rakočevića kojim je konstatovano da je u dopisu imenovani policijski službenik, u konkretnom slučaju, prilikom preduzimanja službenih radnji, počinio teži disciplinski prekršaj iz člana 56 stav 3 tačka 4 Zakona o državnim službenicima i namještenicima – Zloupotreba službenog položaja ili prekoračenje ovlašćenja. Takođe, Unutrašnja kontrola je konstatovala da je drugi u dopisu imenovani policijski službenik kritičnom prilikom počinio lakši disciplinski prekršaj iz člana 80 stav 1 tačka 2 Zakona o policiji – Neuljudan odnos prema građanima i saradnicima za vrijeme rada.¹⁵⁵ Direktor Uprave policije, dalje, u dopisu informisao je Savjet da je, imajući u vidu rezultate i konstatacije Unutrašnje kontrole, naložio rukovodiocu Područne jedinice Bar da protiv ova dva policijska službenika pokrene disciplinske postupke, radi utvrđivanja odgovorosti.

Na sjednici Savjeta, nakon rasprave, članovi Savjeta su konstatovali da je Uprava policije blagovremeno dostavila odgovor i u cjelini izrazili zadovoljstvo preduzetim mjerama prema policijskim službenicima Područne jedinice Bar, koji su po ocjeni Unutrašnje kontrole počinili disciplinski prekršaj. Takođe, je konstatovano da je ovo drugi slučaj u relativno kratkom vremenskom intervalu, da su policijski službenici Područne jedinice Bar počinili teži disciplinski prekršaj, a o čemu je javnost u više navrata obavještavana. Ne želeći da spore uspjehe koje postiže Područna jedinica Bar, Savjet smatra da

154 Inicijativa br. 1-08 od 10.01.2008; Dokumentacija Savjeta.

155 Odgovor Uprave policije br. 1\3-08 od 22. 01.2008; Dokumentacija Savjeta.

ovakvo ponašanje pojedinaca kompromituje rad Područne jedinice i Uprave policije, i pred građanima stvara pogrešnu sliku o njihovom ukupnom radu. Polazeći od navedenog Savjet je preporučuje da se protiv navedenih policijskih službenika Područne jedinice Bar preduzmu disciplinske mjere, da se kazne shodno učinjenom prekršaju, kao i da se o izrečenim kaznenim mjerama obavijesti javnost.

Sa sadržinom odgovora Savjet je upoznao građanina Aleksandra Račkovića i Upravu policije.

Akcija izbora najuspješnijeg policajaca

Savjet za građansku kontrolu policije razmatrao je inicijativu svog člana u vezi sa izborom najuspješnijih policajaca organizacionih jedinica Uprave policije Vlade Crne Gore. Diskusija i konsultacije među članovima su posebno vođene oko pitanja transparentnosti procedure, participacije građana i dovoljne opravdanosti kriterijuma koji su javno saopšteni.

Savjet je ocijenio, u svom zaključku usvojenom februara 2008. godine, da praksa izbora najuspješnijeg policajca organizacionih jedinica Uprave policije Vlade Crne Gore značajno doprinosi promociji primjera pozitivne lične prakse, poboljšanju efikasnosti rada, kredibiliteta i vidljivosti policije u lokalnoj zajednici. Savjet je takođe ocijenio da izbor najuspješnijeg policajca u područnim jedinicima policije, koji je prihvaćen i od strane organa lokalne samouprave, u dijelu javnosti je shvaćen da se temelji isključivo na statističkim podacima o broju uviđaja saobraćajnih nezgoda, uručenih naloga za plaćanje novčane kazne, podnijetim prekršajnim prijavama, privođenjima ili oduzetim vozačkim dozvolama. Tome su doprinijeli i mediji koji su djelimično tačno izvještavali o kriterijumima. Konačno, Savjet za građansku kontrolu rada policije je pozdravio spremnost Uprave policije da se aktivnosti oko određivanja najboljeg policajca ubuduće u medijima promovišu na kvalitetniji način posebno kako bi do izražaja snažnije došli i drugi, već prisutni, kriterijumi, kao što su odnos prema građanima, postavljenim poslovima i zadacima, prijedlozi i mišljenja policijskih službenika i sl.

Slučaj Vladimira Lukića

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije dostavio je Informaciju u kojoj navodi da mu se Vladimir Lukić, građanin sa statusom izbjeglog lica, stanovnik izbjegličkog naselja na Vrelima ribničkim žalio na odnos službenika policije u stanici policije u naselju Konik u Podgorici. U prilogu je dostavljena svojeručno potpisana prijava sa opisom kritičnog događaja od 20. januara 2008. godine u kojoj se, između ostalog, navodi da je građanin Lukić više puta u toku dana telefonom prijavljivao remećenje javnog reda i mira puštanjem preglasne muzike iz obližnjeg izbjegličkog kampa u kojem uglavnom stanuju Romi. Kako po prijavi nije postupljeno pošao je lično da prijavi buku u dva navrata, u 11h i 15h, kada se, kako navodi, policijski službenik Vuković Velimir nekorektno i neprofesionalno ponašao prema njemu upućujući mu uvrijedljive riječi. Podnosilac prijave, takođe, navodi da je sa imenovanim policijskim službenikom i ranije imao incident nakon prijavljivanja remećenja javnog reda i mira u više navrata, iz razloga nepostupanja policije po njegovoj prijavi.

Savjet je uzeo predmet u razmatranje i Uprava policije je, na zahtjev, dostavila odgovor da je Unutrašnja kontrola i pored činjenice da je protekao rok od 30 dana od dana primjene ovlašćenja u kojem fizičko ili pravno lice može podnijeti pritužbu na rad policije, uvažavajući ulogu i rad Savjeta, preduzela aktivnosti na provjeri navoda građanina Lukića. Na osnovu tih provjera konstatovao je da su policijski službenici Filijale Konik Ekspoziture Područne jedinice Podgorica, po prijavi podnosioca predstavke, preduzeli potrebne mjere i radnje iz svoje nadležnosti. Imenovani policijski službenik je, kako se navodi, u potpunosti negirao navode Lukića da mu je prijećeno i da mu je, uz pogrdne riječi, rečeno da izađe iz službenih postorija. U prilogu odgovora Uprava policije je dostavila informaciju rukovodioca Filijale Konik i službenu zabilješku u predstavi imenovanog policijskog službenika. U informaciji se navodi da ga je građanin Lukić 20. januara t.g. oko 15.45. obavjestio da ima problema sa komšijama iz obližnjeg kampa na Vrelima ribničkim zbog puštanju preglasne muzike, a da službenici Filijale Konik nijesu postupali kako je on očekivao. Rukovodilac Filijale je, ovom prilikom, upoznao građanina Lukića da je za njegov slučaj nadležna Komunalne policija, a da je policija upozorila građanina koji je tog dana imao svadbeno veselje u kampu na Vrelima ribničkim. Građaninu Lukiću je, na zahtjev, kako navodi, dao broj telefona Komunalne policije nakon čega je napuštio kancelariju. Rukovodi-

lac Filijale posebno ističe da niko od prisutnih službenika nije razgovarao sa građaninom Lukićem za vrijeme trajanja njihovog razgovora i da mu se, ovom prilikom, nije žalio da ima konflikt sa nekim od službenika Filijale. Policijski službenik imenovan u prijavi ponosioca predstavke, u službenoj zabilježci navodi da 20. januara 2008. oko 11.35h postupio po prijavi građanina Lukića i poslao patrolu M-64 na lice mjesta, kako bi upozorila zbog puštanja glasne muzike. Nakon toga građanin Lukić je istog dana oko 15.35h došao u Filijalu i saopštio da patrola uopšte nije reagovala, da je muzika nastavljena, da su u pitanju Romi koje policija štiti i tražio da razgovara sa rukovodiocem Filijale. Policijski službenik imajući u vidu prijetnje koje g. Lukić navodi u prijavi, ističe da g. Lukić ne govori istinu, da je nakon razgovora sa rukovodiocem otišao kući bez zadržavanja. Napomenuo je da je g. Lukić i ranije imao sličan problem sa bivšim komandirima Filijale.

Savjet za građansku kontrolu rada policije na sjednici na temelju predstavke i odgovora Uprave policije, je zaključio da u radnjama imenovanog policijskog službenika raspoređenog u PJ Podgorica - Ekpozitura za javni red i mir - Filijala Konik, tokom kritičnog događaja nema prekoračenja policijskih ovlašćenja. Zaključak je dostavljen podnosiocu prijave, građaninu Lukiću, i Upravi policije.

Slučaj novinara Milenka Miška Jovanovića

Savjet za građansku kontrolu rada policije, na inicijativu svog člana, uzeo je u razmatranje slučaj novinara Jovanovića, koji je, krajem januara 2008. godine, zatražio fizičku zaštitu zato što se, kako je saopštio, njemu i njegovoj porodici prijeti ubistvom.¹⁵⁶ Jovanović je saradnik dnevne novine „Dan“ i dopisnik nekoliko beogradskih medija, među kojima i „Večernjih novosti“ i izuzetno je uvažen aktivista među kosovskom izbjegličkom populacijom u Crnoj Gori i predsjednik mrežne organizacije koja okuplja lica izbjegla sa Kosova.

Savjet je stupio u kontakt sa njim. Saopštio je da posljednjih godina ima značajne probleme kako zbog svog aktivizma tako i pisanja. Posebno je u razgovoru istakao seriju tekstova o uzurpiranju imovine u Sutormu od strane policijskih službenika i starješina, koji su, kako je naveo napravili „čak i

156 Inicijativa člana od 28.01.2008 godine; Dokumentacija Savjeta.

jedno čitavo divlje naselje" na području barske opštine. Ističe da je zbog toga često dobijao prijeteće poruke i da su mu bušene gume na automobilu, ali da zvanično „navodno nije dokazano da policijske strukture stoje iza konkretnih događaja“. Posljednja prijetnja dogodila se 27. 01. 2008. kada mu je osoba, čiji je glas prepoznao i identitet otkrio policiji, prijetila smrću i psovala njega i negovu familiju. Saopštio je da ga je ta osoba optužila da je „namjestio izbore za predsjednika Srbije u Crnoj Gori“ u korist kandidata Borisa Tadića. Pojasnio je da je zvanično, ispred srpskih izbornih vlasti, koordinirao proces izbora u Crnoj Gori. Istakao je da nije uvjeren da mu crnogorska policija pruža dovoljnu zaštitu i odgovarajuću sigurnost i da će navjerovatniji ponovo biti prinuđen da napušta sredinu u kojoj živi.

Uprava policije je, na zahtjev Savjeta, dostavila informaciju u kojoj se navodi da je u postupku provjera konstatovano da se nijesu mogli utvrditi elementi koji bi ukazali da su službenici policije upućivali prijetnje gospodinu Jovanoviću. U dopisu se dalje navodi da je Područna jedinica Bar spise predmeta, formirane prilikom vršenja provjera i drugih aktivnosti i prikupljanjem obavještenja od podnosioca pritužbe i drugih imenovanih lica, dostavila Osnovnom državnom tužiocu u Baru na ocjenu i odlučivanje.

Savjet je povodom razmatranja ove predstavke i odgovora iz Uprave policije zatražio od direktora policije dostavu spisa predmeta upućenih Osnovnom državnom tužiocu. Rukovodilac PJ Bar dostavio je Savjetu tražene spise predmeta pritužbe građanina Jovanovića koji je upućen ODT u Baru, na ocjenu i odlučivanje. Obrada ovog predmeta je u završnoj fazi.

Slučaj Miška Đukića

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije dostavio je Inicijativu povodom objave informacije putem komunikacionih listi civilnog društva da je „ugrožena bezbjednost novinara Miška Đukića, urednika nezavisne radio stanice Radio Free Montenegro“. U opisu događaja se navodi da je novinar g. Đukić, po reemitovanju emisije „Insider“ primio vrlo ozbiljne prijetnje zbog kojih je reagovalo nekoliko političkih partija i organizacija. Saopštena je ocjena da prijetnje ugrožavaju bezbjednost građanina Đukića i njegove familije kao i očekivanje da će policija otkriti pozadinu i autore prijetnji. Član Savjeta predlaže obraćanje Upravi policije sa ciljem dostave relevantnih

informacija o slučaju.¹⁵⁷ Podnosilac ove inicijative izvršio je dopunu predmeta dostavljanjem odgovora Uprave policije koji mu je upućen u svojstvu istraživača kršenja ljudskih prava. U ovom odgovoru se navodi da su radnici „Free Montenegro“ dana 11. februara 2008. podnijeli Područnoj jedinici Podgorica prijavu protiv NN lica na okolnosti kidanja kablova na repetitoru Sjenica. Istog dana radnici „BBM“ su prijavili da je na istom repetitoru pokidan njihov kabal, čija vrijednost iznosi 10 eura, a Radio difuzni centar je podnio prijavu da je otuđeno 11 metara bakarnog kabla. Po upućenim prijavama ovlašćeni službenici Područne jedinice Podgorica su izvršili uviđaj i dokumentovali određene činjenice. Dalje se navodi da su službenici Odsjeka za krađe, više dana vršili obilazak terena i prikupljali obavještenja ali nijesu došli do saznanja o mogućim počiniocima. Radnici „Free Montenegro“, Miško i Ilija Đukić su 18. februara 2008. putem dopisa izrazili sumnju u odnosu na određena lica koja su zatečena u blizini repetitora i prema tim licima su preduzete određene mjere. Međutim lica na koja su ukazali se nijesu mogla dovesti u vezu sa navedenim krivičnim djelom. Prijetnje upućene g. Đukiću putem SMS poruka nijesu evidentirane u Područnoj jedinici Podgorica i u telefonskom razgovoru on je saopštio da na te okolnosti neće podnijeti krivičnu prijavu.

Do zaključenja rada na izvještaju predmet je i dalje u fazi pribavljanja relevantnih informacija.

Slučaj Janka Babića

Građanin Janko Babić iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na nezakonito postupanje policije prilikom vršenja pretresa njegovog stana i lišenja slobode tokom kojeg je, kako se navodi, vršena tortura i njemu onemogućena pravna zaštita.¹⁵⁸ Podnosilac predstavke, takođe, navodi da je protiv ovih NN lica podnio krivičnu prijavu.

Savjet je uzeo predmet u razmatranje i Uprava policije je, na zahtjev, dostavila informaciju da je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlašćenja izvršilo provjere na osnovu kojih je konstatovano da su, u iznjetom slučaju, policijski službenici Ekspoziture za borbu protiv droge i krijumča-

¹⁵⁷ Inicijativa od 02.02.2008 godine; Dokumentacija Savjeta.

¹⁵⁸ Predstavka br. 11-08 od 06.02.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

renja PJ Podgorica preduzimali službene radnje prema građaninu Babiću, odnosno izvršili pretes njegovog stana. Unutrašnja kontrola je, uvidom u raspoloživu dokumentaciju, utvrdila da su policijski službenici mjere i radnje preduzimali na osnovu Zakona i u skladu sa zakonskim ovlašćenjima. U dopisu se, takođe, navodi da je upravo građanin Babić zahtjevao od ovlašćenih službenika policije da preduzmu navedene radnje i da je Zapisnik o pretresu stana i dugih prostorija potpisao bez primjedbi. U prilogu dopisa Uprava policije je dostavila: Izjavu svojeručno potpisanog građanina Janka Babića koji traži ulazak u stan ovlašćenih policijskih službenika bez naredbe suda, u navedenom terminu, sa ciljem izvršenja pretresanja, privremenog oduzimanja predmeta, materijala i spisa, od značaja za krivični postupak i Zapisnik o pretresanju stana.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je, nakon rasprave o predmetu, a naročito imajući u vidu protivriječnost informacija, odlučio da uputi dopis podnosiocu predstavke, kako bi: potvrdio autentičnost pritužbe i potpisa na dokumentima o pretresu; Savjetu pružio informaciju zašto je krivičnu prijavu, kako je naveo, podnio protiv NN lica; kako bi obavijestio Savjet da li mu je uručena kopija Zapisnika o pretresu, i konačno iz kojih je razloga tražio pretres stana.

Kako odgovor na ovaj dopis nije dostavljen ni nakon dva mjeseca, na sjednici je nakon sprovedene rasprave, odlučeno da se postupak zaključi uz konstataciju da provedenim postupkom Savjet za građansku kontrolu rada policije nije mogao zaključiti da su službenici policije u konkretnom slučaju prekoračili ovlašćenja, a pošto je gospodin Babić podnio krivičnu prijavu Osnovnom državnom tužiocu u Podgorici protiv ovlašćenih lica Područne jedinice Podgorica, činjenično stanje (materijalna istina) će biti utvrđeno u krivičnom postupku.

Zaključak je dostavljen podnosiocu predstavke, građaninu Janku Babiću, i Upravi policije, na upoznavanje sa sadržinom.

Slučaj Borislava Obradovića

Policijski službenik Ispostave Kotor obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije iznosi sumnje u zakonitost rada i ponašanje Novaka Lekovića, službenika Odjeljenja za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlašćenja

u Područnoj jedinici Herceg Novi.¹⁵⁹

Ranije, Savjet je informisan o sličnim optužbama koje su anonimno dostavljene putem elektronske pošte na adresu člana Savjeta dana 25. oktobra 2007. godine.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i Uprava policije je, na zahtjev, dostavila informaciju da je policijski službenik Obradović uputio pritužbu i Vrhovnom državnom tužiocu, na temelju čega je zamjenik VDT uputio zahtjev Sektoru kriminalističke policije ove Uprave, radi prikupljanja potrebnih podataka, obavještenja i dokaza u vezi sa navodima pritužbe. U postupku provjera, Unutrašnja kontrola je uzela izjavu od Lekovića, koji je negirao optužbe Obradovića. U dopisu se dalje navodi da zbog činjenice da se u konkretnom slučaju preduzimaju mjere i radnje po zahtjevu zamjenika VDT, ostaje da se sačeka ishod tog postupka, te ukoliko se utvrdi da postoji osnovna sumnja u pogledu krivične odgovornosti Lekovića, prema njemu će u odvojenom-disciplinskom postupku, biti preduzete mjere odgovornosti.

Savjet je na sjednici, na temelju cjelokupnog predmeta, nakon rasprave zaključio da u slučaju iznijetom u predstavi nema elemenata kršenja prava i da je indikativna činjenica da su se identične informacije i navodi iz predstave i prije njenog formalnog podnošenja Savjetu pojavile u e-mail komunikaciji sa članom Savjeta, te se navedene tvrdnje kao i prijava mogu tumačiti kao vid pritiska na Novaka Lekovića, kao službenika Odjeljenja za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlaštenja u PJ Herceg Novi.

Zaključak je dostavljen podnosiocu predstave, policijskom službeniku Obradoviću, i Upravi policije na upoznavanje sa sadržinom.

Slučaj Dušana Mugoše

Građanin Dušan Mugoša iz Podgorice obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje policije, tokom kritičnog događaja od 8. februara 2008. godine, kada je zajedno sa drugom pretučen od strane policije bez, kako navodi, i jednog razloga. Naime, tokom kritičnog događaja građanin Mugoša i njegov prijatelj Marko Ljumović su se nalazili na Promonte žurci u hali kod Titex--a, đe ga je jedan mladić, u vidno alkoholisanom stanju, nakon pitanja zašto se gura i njegovog negativnog odgovora

¹⁵⁹ Predstavka br. 12-08 od 06.02.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

pozvao da izađu napolje i „riješe stvar“. Dalje navodi da im je nakon izlaska prišla policija, da je on pokušao da objasni da mladića i ne poznaje i da je u alkoholsanom stanju, nakon čega je pretučen bez razloga i na kraju bio zamoljen od strane policajca, u nekoliko navrata, da ga ne prijavi jer je u pitanju greška. Kao svjedoka navodi druga Marka Ljumovića.¹⁶⁰

U prilogu dopisa su dostavljena tri Izvještaja ljekara specijaliste, Izvještaj službe Hitne pomoći, Izvještaj radiološke službe i Nalaz CT/T mozga. Podnosilac predstavke je dopunio predstavku: Izjavom u kojoj navodi da je „...11. februara njegov brat dobio poziv od osobe koja se predstavila kao komandir policije i da su pitali da li mogu da dođu kod njega kući pošto su upućeni u cijelu situaciju da pričaju sa njim o tome šta se desilo“; i Izjavom u kojoj se navodi da je „...13. februara primio telefonski poziv sa prijetnjom od inspektora protiv kojeg je podnio prijavu zbog nanijetih tjelesnih povreda“.

Savjet je uzeo predmet u razmatranje i Uprava policije je, na zahtjev, dostavila informaciju da je povodom navedenog događaja Unutrašnja kontrola preduzela mjere iz svoje nadležnosti te da nije mogla nesumnjivo konstatovati činjenice na osnovu kojih bi uslijedilo utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskih službenika, iz razloga što su izjave tih službenika i radnika privatnog obezbjeđenja u potpunoj suprotnosti sa navodima građanina Mugoše i lica sa kojim je bio u društvu, te da će spisi predmeta biti dostavljeni Osnovnom državnim tužiocu (ODT) na ocjenu i odlučivanje. U odnosu na telefonske prijetnje, utvrđeno je da je poziv upućen iz telefonske govornice Pošte u Nikšiću, zbog čega nije bilo moguće utvrditi identitet pozivaoca.

Savjet je, nakon rasprave, uputio dopis ODT u Podgorici i nakon dopisa - urgencije kod Vrhovnog državnog tužioca je obavješten da je ovaj tužilac istražnom sudiji Osnovnog suda u Podgorici stavio prijedlog za preduzimanje istražnih radnji protiv šest ovlašćenih službenih lica Uprave policije Crne Gore zbog krivičnog djela mučenje i zlostavljanje iz čl. 167 st.3 u vezi st. 2 Krivičnog zakonika.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, na sjednici, na temelju cjelokupnog predmeta i rasprave koja je vođena je zaključio da su šest policijskih službenika protiv kojih je Osnovni državni tužilac stavio prijedlog za preduzimanje istražnih radnji zbog krivičnog djela mučenje i zlostavljanje iz člana 167 st. 3 u vezi st. 2 Krivičnog zakonika (KZ), na štetu građanina Dušana Mugoše dana 08.02.2008. godine, prekoračili službena ovlašćenja. Dalje,

¹⁶⁰ Predstavka br. 13-08 od 12.02.2007.; Dokumentacija Savjeta.

Savjet je ocijenio da su se u konkretnom slučaju stekli uslovi za pokretanje disciplinskog postupka i suspenziju službenika do okončanja krivičnog postupka, imajući u vidu da se radi o krivičnom djelu mučenje i zlostavljanje iz člana 167 st.3 u vezi st.2 KZ.

Zaključak je dostavljen podnosiocu predstavke, građaninu Mugoši, i Upravi policije.

Uprava policije je, nakon upoznavanja sa sadržinom Zaključka, još jednom obavjestila Savjet da je Unutrašnja kontrola izvršila provjeru navoda građanina Mugoše dana 19. februara 2008. godine, i spise predmeta uputila ODT na ocjenu i odlučivanje. Izjave policijskih službenika i radnika privatnog obezbjeđenja, kao svjedoka, u potpunosti su suprotnosti sa navodima građanina Dušana Mugoše i njegovog druga Marka Ljumovića, iz kojeg razloga disciplinski postupak nije mogao biti pokrenut. U dopisu se, dalje, navodi da istražni sudija nije završio istražne radnje, neophodne za ocjenu o postojanju krivičnog djela do dana upućivanja ovog dopisa, te da ukoliko se nakon istrage prikupe dokazi koji se odnose na navedeno krivično djelo i učinioce, na zemlju čega će državni tužilac podići optužnicu protiv bilo kojeg službenika policije, biće stečeni uslovi za preduzimanje mjera disciplinke odgovornosti.

Slučaj u naselju „Riverside“ u Beranama

Na inicijativu svog člana Savjet je uzeo u razmatranje događaj iz izbjegličkog naselja „Riverside“ u Beranama, u kojem stanuju uglavnom romske i egipćanske familije. Član Savjeta dostavio je informaciju o događaju od 10. februara 2008. kojom prilikom je, kako je navedeno, grupa mladića maltretirala, psovala i vrijeđala po nacionalnoj i vjerskoj osnovi stanovnike ovog naselja. Posebno se ističe da stanovnici naselja nijesu bili u potpunosti zadovoljni brzinom reakcije policije i zaštitom od strane službenih lica.

Uprava policije je, na zahtjev, dostavila informaciju da je sat i po vremena nakon kritičnog događaja Dežurnoj službi Područne jedinice Berane građanin Bajram Šalja, raseljeno lice sa Kosova, putem telefona prijavio da ga je tog dana u blizini izbjegličkog naselja vrijeđalo nepoznato lice na nacionalnoj osnovi. Policijski službenici su postupili po prijavi, izašli na lice mjesta i obavili razgovor sa građaninom Šaljom na okolnosti događaja. Operativnim radom je identifikovano lice koje je imalo konflikt sa Šaljom, a radi se

o Zoranu Đokiću, koji ima takođe status raseljenog lica sa područja Kosova i prebiva u istom naselju. Preduzimanjem daljih aktivnosti konstatovano je da su Šalja i Đokić imali verbalni konflikt, uz obostrano upućivanje uvrijedljivih riječi, te da nije bilo drugih elemenata za pokretanje prekršajnog potupka. Ovim licima je izrečena mjera upozorenja i nakon uzimanja izjava puštena su bez zadržavanja.

Na sjednici Savjeta, na temelju cjelokupnog predmeta Savjet je konstatovao relevantne činjenice o događaju i postupanju policije po izvršenoj prijavi, te je, nakon rasprave, zaključio da je policija postupala u skladu sa zakonom utvrđenim ovlaštenjima.

Zaključak je dostavljen građaninu Šalji i Upravi policije.

Slučaj navijača „Budućnosti“

Na inicijativu svog člana Savjet za građansku kontrolu rada policije razmatrao je događaje na fudbalskoj utakmici odigranoj, 2. aprila 2008. godine, između klubova „Berane“ i „Budućnost“ u Beranama. Uprava policije je protiv devet navijača FK „Budućnost“ podnijela krivične prijave zbog krivičnog djela napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti u sticaju sa krivičnim djelom teška tjelesna povreda. Nevladina organizacija „Varvari“, inače navijači FK „Budućnost“, demantovali su neke navode Uprave policije akcentirajući određene profesionalne propuste i posebno postupak službenika policije koji je repetirao pištolj na jednog navijača. Članovi Savjeta upoznati su i sa autentičnim video snimcima kritičnog događaja. Savjet je odmah pružio Upravi policije Vlade Crne Gore punu podršku u spriječavanju nasilja na sportskim događajima ali i zatražio dostavljanje sljedećih informacija: identitet službenika policije sa video snimka, da li se isti tog dana nalazio na službenoj dužnosti, da li je identifikovani službenik policije pod suspenzijom te informaciju o svim preduzetim mjerama i radnjama povodom ovog slučaja.

U dnevnoj štampi oglasio se i službenik policije koji je identifikovan od strane navijača. U dosta nekonzistentnoj izjavi rukovodilac Ekspoziture policije Područne jedinice Berane Vljeko Babović kazao je da nema veze sa ovim snimkom i da je gotovo uvijek u službenoj uniformi, čak i da u istoj

spava, i da mu nije poznato o kakvim je snimcima riječ.¹⁶¹

Sredinom aprila Uprava policije je poslala odgovor kojim ga obavještava o izvršenim provjerama zakonitosti postupanja službenika policije PJ Berane. Unutrašnja kontrola je konstatovala da u radnjama Babovića ima elemenata disciplinske odgovornosti i zato je rukovodiocu PJ naloženo da protiv istog podnese prijedlog za pokretanje disciplinskog prekršaja zbog kršenja odredbi Zakona o policiji (član 81. stav 1. tačka 12) i Zakona o državnim službenicima i namještenicima (član 56. stav 2. tačka 4). Pored toga rukovodilac PJ Berane spise predmeta o izvršenim provjerama dostavio je Osnovnom državnom tužiocu u Beranama na ocjenu i odlučivanje da li u radnjama policijskog službenika Babovića ima elemenata krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.¹⁶²

Na svojoj 28. sjednici održanoj 13. maja 2008. godine usvojio je zaključak (broj 22/3-08) da je policijski službenik Vlajko Babović u konkretnom slučaju prekoračio ovlašćenja kao i uvjerenje da će nadležni organi policije i države Crne Gore sprovesti postupak u skladu sa Zakonom.

Slučaj Valentine i Dragoljuba Kaluđerovića

Građani Valentina Kaluđerović i Dragoljub Kaluđerović, sa prebivalištem u Podgorici, obratili su se predstavkom tvrdeći da se žrtve „verbalnog i fizičkog policijskog maltretiranja“.

Savjet za građansku kontrolu rada policije još ranije je iz medija upoznat sa ovim slučajem i po sopstvenoj inicijativi je zatražio od Uprave policije sve potrebne informacije o konkretnom slučaju i izjašnjenje o navodima građanke Kaluđerović.

Valentina Kaluđerović u obraćanju Savjetu istakla je da je povrijeđena postupanjem službenika policije i Uprave policije u cjelini ocjenjujući da su njeni javni istupi „isključivo u funkciji opravdanja, po svaku cijenu, neodgovornog i neprofesionalnog postupanja svojih službenika.“ Prema njenim navodima građanku Kaluđerović je dana 20. marta 2008. godine na petrovačkoj magistrali, na području glavnog grada Podgorice, zaustavila

161 ND „Vijesti“, 2. april 2008. godine, tekst „Babović: Bio sam u uniformi, u njoj i spavam“, autor Bi. Batizić; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

162 Odgovor Uprave policije Savjetu 01 boj 086/08-14759/3 od 16.04. 2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

policijska patrola zbog preticanja na punoj liniji. Ona je tvrdila da to nije uradila, zahtijevajući da zajedno provjere da li na tom mjestu postoji puna linija i tvrdeći da oni sa tog mjesta i daljine nijesu mogli adekvatno registrovati eventualni prekršaj. U svojoj izjavi dostavljenoj Savjetu ona detaljno navodi: „Samo sam korak krenula ka trojici drugih policajaca koji su stajali sa strane kada me je policajac, koji je sjedio u vozilu, pošto je izašao, uhvatio za desnu ruku, okrenuo ka njemu, i počeo da me pribijao ka sebi. Ja sam koliko sam mogla to uraditi spram njegove snage, pokušavala da izmaknem lice govoreći mu da me ne gura i da se odmakne od mene. Onda me je uhvatio za kosu, čupao me i rekao mi „Kozo jedna će si krenula“. Sagnuo me ka zemlji i nastavio da čupa. Govorio mi je da će me „Svu slomiti“. Ja sam stvarno krenula ka trojici policajaca u namjeri da ih zamolim da pogledaju pažljivo kritično mjesto a ne u namjeri da ih napadnem tako da je reakcija službenika policije g. Orović Tomislava potpuno neopravdana i nepotrebna. Naredio je da uđem u auto. Ja sam stajala pored kola. Ponovio je da uđem u auto ili će me privesti. Uradila sam tako i zamolila ga da skloni stvari sa sjedišta kako bih mogla sjesti. Nijesam mogla da stanem u vozilo jer je prednje sjedište bilo potpuno povučeno ka zadnjem sicu. Visoka sam 1,76 i imam duge noge. Ja sam od straha sjela ali su mi noge ostale napolju. Zamolila sam ga opet da pomjeri sjedište. „Ma ubačaj noge brzo“ rekao je i šutnuo me nogom i jako zalupio vrata. Udarila su me vrata od vozila jer sam ja uspjela uvući samo jednu nogu. Sjeo je na mjesto vozača. Upalio vozilo i rekao mi da sada izađem i da ga pratim mojim vozilom. Tako sam i uradila u pratnji jednog od službenika policije. Nakon nekoliko sati provedenih u službenim prostorijama obaviještena sam da će biti podnijeta protiv mene prekršajna i prijava zbog napada na službeno lice te da mi se oduzima vozilo zbog provjere. Sjutradan sam iz novina saznala da je navodno nedovoljno vidljiv serijski broj na mom vozilu što apsolutno nije tačno“.

Građanin Dragoljub Kaluđerović saopštio je Savjetu da se dana 21. marta 2008. godine vraćao iz Golubovaca u Podgoricu te da je na istom mjestu zapazio policijsku patrolu. Pretpostavio je da se radi o istim licima i odlučio je da lično porazgovara sa službenikom policije koji je prijetnog dana imao spor sa njegovom kćerkom Valentinom. Predstavio mu se tako što je kazao da je on „otac one djevojke koju je juče izmaltretirao“ na što su mu policajci odgovorili da to nije istina već da je ona „maltretirala njih“. Njegov istup policijac Orović i ostale kolege su doživjeli kao prijetnju i zbog toga su podnijeli prijavu. Kaluđerović se obratio Savjetu da „zaštiti njegovu familiju“

ocjenjujući „prećeranim da policija toliko zaobilazi istinu i da za jedan dan ovo uradi jednoj porodici.“

Uprava policije je dostavila odgovor u kojem su date potpuno kontradiktorne informacije u odnosu na podnosioc predstavlke. Uprava policije tvrdi da se Valentina Kaluđerović neprimjereno ponašala prema službenicima policije i da policajac Orović negira sve navode iz pritužbe što svojim izjavama potvrđuju i policajci Žarko Mijović, Branislav Dakić i Dragoslav Davidović. Konačno, Unutrašnja kontrola je ocijenila da je pritužba Valentine Kaluđerović neosnovana.¹⁶³ U Izvješčaju o izvršenim provjerama Unutrašnje kontrole koji je dostavljen Savjetu navodi se da je građanka Kaluđerović negodovala prilikom uzimanja podataka za podnošenje prekršajne prijave govoreći „Ko vas šiša neću da vam dam podatke“ i „Zapamtćete vi mene“. Prilikom ulaska u policijsko vozilo tvrdi se da je građanka Kaluđerović policajcu Oroviću rekla „Džukele, ko ste vi, viđćete vi svoga Boga, svi lažete, svako li danas nosi uniformu, skinću ti je vala“.¹⁶⁴

Dana 6. juna 2008. godine podnosioci predstavlke su izvršili dopunu prijave koja se odnosila na oduzimanje automobila i odnos službenika policije prilikom provjere navoda o prekoračenju ovlašćenja.

Savjet je posebnu pažnju na svojim sjednicama i komunikaciji sa policijom posvetio pitanju opravdanosti oduzimanja automobila te da li je taj čin bio proizvod neprofesionalnog postupanja i proizvodnje što više optužbi na račun podnositeljke predstavlke.

Nakon prikupljanja odgovorajućih informacija, razmatranja istih i sprovedene rasprave Savjet za građansku kontrolu policije na sjednici održanoj 10. jula 2008.. godine nije mogao zaključiti da je došlo do prekoračenja ovlašćenja službenika policije u slučaju iznijetom u predstavkama.¹⁶⁵ Savjet je, u zaključku, posebno potencirao obavezu svakog službenika policije da se u svim konfliktnim situacijama ponaša krajnje profesionalno i korektno. U svom zaključku Savjet je konstatovao da je u konkretnom slučaju, u odnosu na postupak oduzimanja motornog vozila, došlo do prekoračenja ovlašćenja.

Povodom pritužbe građanina Dragoljuba Kaluđerovića Savjet za građansku kontrolu rada policije u konkretnom slučaju nije našao povredu prava u pogledu primjene policijskih ovlašćenja i postupanja službenika policije.

¹⁶³ Dopis direktora Uprave policije zaveden na arhivi Savjeta dana 06.05.2008. godine pod brojem 20/4.

¹⁶⁴ Isto.

¹⁶⁵ Jedan član Savjeta je izdvojio svoje mišljenje sa uvjerenjem da je policijski službenik Tomislav Orović prekoračio ovlašćenja.

Slučaj D.B.

Građanin D.B. iz Nikšića obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje službenika policije tokom njegovog privođenja na osnovu prijave imenovanog građanina i smještanja u ambulantno vozilo, kao i tokom prijevoza do psihijatrijskog odjeljenja bolnice u Nikšiću.¹⁶⁶

Podnosilac predstavke je Savjetu dostavio dopunu predmeta u kojem navodi da se prema njemu „sprovođi(la) politika državnog terora od strane Policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost, na prvom mjestu, a u kršenju prava i nezakonitostima učešća su imali: pojedini zdravstveni radnici zapošljeni u bolnici i domu zdravlja u Nikšiću i Podgorici, neka lica zapošljena u Centru za socijalni rad...”

Savjet je uzeo predmet u razmatranje i Uprava policije je, na zahtjev, dostavila informaciju da je tokom kritičnog događaja opisanog u prvom obraćanju Savjetu, Medicinski centar u Nikšiću obavjestio Područnu jedinicu Nikšić putem telefona o neophodnosti policijske asistencije radi smještaja lica D.B. na Odjeljenje neuropsihijatrije. Policijski službenici su pružili asistenciju, a prema navodima ljekara građanin D.B. je bio u teškom psihičkom stanju, agresivno se ponašao i prijetio, zbog čega je ponovo zatražena policijska asistencija, radi njegovog sprovođenja i smještaja u Zavod za psihijatriju u Kotoru. Tokom puta prema Kotoru, građanin D.B. se agresivno ponašao, udarajući nogama po unutrašnjosti vozila, pri čemu je došlo do loma zadnje šoferšajbne i dva bočna stakla, a ovakvo ponašanje je ponovljeno. U dopisu se posebno ističe da su policijski službenici ustvrdili da prilikom preduzimanja službenih mjera i radnji nije bilo prekoračenja policijskih ovlašćenja niti šikaniranja, navodeći da su upravo zbog zdravstvenog stanja podnosioca predstavke postupali sa posebnom pažnjom.

Savjet je na sjednici, na bazi predstavke i odgovora Uprave policije, nakon rasprave zaključio da u slučaju iznjetom u predstavci nije bilo moguće utvrditi povredu prava na štetu građanina D.B., uslijed nedostatka dokaza da je povreda učinjena.

166 Predstavka br. 21-08 od 03.04.2008.; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj Marijane Mrdović

Građanka Marijana Mrdović iz Danilovgrada obratila se Savjetu za građansku kontrolu rada policije ukazujući na postupanje službenika policije, prilikom vršenja saobraćajne kontrole.¹⁶⁷ Podnositeljka prijave ističe da je ovom prilikom utvrđeno da je registracija vozila kojim je upravljala istekla prije 32 dana, da je svjesna prekršaja koji je počinjela i spremna je da snosi njegove posljedice ali da ta činjenica nije smjela biti razlog osionog i krajnje nekorektnog ponašanja dvojice policijskih službenika, od kojih je jedan bio, kako navodi, u alkoholisanom stanju. Građanka Mrdović, takođe, navodi da su policijski službenici zahtijevali od nje skidanje registarskih tablica i da su u nekoliko navrata odbijali citirati odredbe zakona koje upućuju na ovakvu obavezu lica koje upravlja motornim vozilom, te da su to učinili tek na njeno insistiranje.

Savjet je uzeo predmet u razmatranje i Uprava policije je, na zahtjev, dostavila informaciju da je, u konkretnom, slučaju sačinjen zapisnik - prijava o izvršenoj kontroli učesnika u saobraćaju i vozila i potvrda o privremenom oduzimanju registarskih tablica, nakon čega je ovlaštenom službeniku za vođenje prekršajnog postupka PJ Podgorica podnijet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. Na osnovu provjere navoda Unutrašnja kontrola nije mogla obezbjediti i konstatovati osnove sumnje koji bi upućivali na neprofesionalno postupanje policijskih službenika, u konkretnom slučaju. U dopisu se, takođe, navodi da nijesu tačni navodi da su policijski službenici bili u alkoholisanom stanju, jer je ta provjera izvršena odmah nakon telefonskog poziva, tj. prijave građanke Mrdović a policijski službenici, na čije je ponašanje, podnositelj prijave imala primjedbe su negirali bilo kakvo prekoračenje ovlaštenja.

Na sjedici nakon rasprave sa ciljem prikupljanja relevantnih informacija, Savjet je donio odluku da uputi dopis Upravi policije i zatraži informaciju da li su policijski službenici, tokom kritičnog događaja, tražili od građanke Mrdović skidanje registarskih tablica, i dostavu alko testa policijskih službenika.

Uprava policije je dostavila odgovor u kojem navodi da je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlaštenja izvršilo provjere navoda, da je konstatovano da su policijski službenici, u konkretnom slučaju, preduzimali mjere i radnje u okviru zakonskih ovlaštenja, i da u njihovim radnjama i

167 Predstavka br. 10-07 od 20.04.2007. godine; Dokumentacija Savjeta.

postupanju nema elemenata disciplinske ili druge odgovornosti. Policijski službenici su, kako se navodi, izdali naređenje da građanka Mrdović skine registarske tablice, jer je za to postojao zakonski osnov za privremeno oduzimanje. Što se tiče provjere navoda o alkoholisanom stanju policijskih službenika istu je izvršio dežurni starješina neposrednim uvidom i kontaktom i nije bilo potrebe za alkotestiranjem.

Savjet za građansku kontrolu rada policije, na sjednici nakon rasprave, na temelju cjelokupnog predmeta, je zaključio da policija nije na adekvatan način otklonila sumnju da su policijski službenici tokom kritičnog događaja bili u alkoholisanom stanju, i da Savjet smatra da su policijski službenici tokom kritičnog događaja prekoračili ovlaštenja izdavanjem naredbe da građanka Marijana Mrdović sama skida registarske tablice, jer za takvu naredbu nijesu imali pravni osnov.

Zaključak je dostavljen podnositeljki predstavke, građanki Mrdović, i Upravi policije, na upoznavanje sa sadržinom.

Slučaj Milorada Mitrovića

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije podnio je pritužbu nakon što mu se obratio aktivista civilnog društva građanin Milorad Mitrović, predsjednik ekološkog društva „Breznica“ iz Pljevalja povodom incidenta u kojem je zadobio, kako navodi, teže tjelesne povrede.

Ovim povodom policija je identifikovala napadače i protiv njih ali i protiv Mitrovića je podnijela prekršajne prijave iako njemu nije poznato iz kojeg razloga je izjednačen sa napadačima. Ova lica su u policiji zadržana svega tri sata i tom prilikom je utvrđeno da su u alkoholisanom stanju (1,68). Podnosilac inicijative je primijetio sličnost ovog sa slučajem advokata Roganovića kojeg je takođe policija izjednačila sa napadačem. Sa druge strane član Savjeta je primijetio da bi građanin Mitrović bio u mnogo boljoj poziciji da mjerodavnim organima uopšte nije ni prijavio slučaj.¹⁶⁸

U prilogu Zahtjeva dostavljena je izjava građanina Mitrovića data agenciji „MINA“ o slučaju.

Savjet je pritužbu uzeo u razmatranje i obratio se Upravi policije kako bi dostavila relevantne informacije o slučaju. Direktor Uprave policije obavijestio je Savjet da je dana 5. maja 2008. godine u Igalu, u ulici Druge dalmatinske

168 Inicijativa od 06.05.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

brigade, došlo do narušavanja javnog reda i mira, čije je povod bio prvenstvo prolaza prilikom mimoilaženja vozila u saobraćaju. U ovom događaju čestvovali su Mihailo Bijelović i Dijana Todorović, koji su se nalazili u jednom, te Milorad Mitrović i Dragomir Mitrović sa svojom maloljetnom decom. Nakon kraće rasprave, prema navodima policije, došlo je do međusobne tuče koja je spriječena blagovremenim izlaskom na lice mjesta službenika PJ Herceg Novi. Od Bijelovića i Todorivčke oduzete su putne isprave radi obezbjeđenja njihovog prisustva u daljem postupku. Protiv svih lica mjerodavnom organu je podniet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pod sumnjom da su počinili prekršaj iz člana 8. stav 2 Zakona o javnom redu i miru. Osnovnom državnom tužiocu (ODT) u Herceg Novom su proslijeđeni spisi predmeta radi ocjene da li radnjama navedenih lica ima elemenata krivičnog djela za koje se gonjenje preuzima po službenoj dužnosti. ODT je obavijestio policiju da je Osnovnom sudu podnio prijedlog za sprovođenje istražne radnje vještačenja težine tjelesnih povreda kod Milorada Mitrovića i ostalih lica. Vještak medicinske struke je našao da su Mitroviću i drugim česnicima u tuči kritičnom prilikom nanešene lake tjelesne povrede nakon čega ODT je našao da u konkretnom slučaju nije počinjeno krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti.¹⁶⁹

Zaključenja predmeta je u toku.

Slučaj Nenada Ivezića

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije dostavio je Obavještenje kojim ukazuje na Saopštenje za javnost Uprave policije objavljeno u dnevnim listovima „Vijesti“ i „Dan“ od 15. maja 2008. godine, u kojem se ističe da je „interna istraga Unutrašnje kontrole utvrdila da su dvojica pripadnika Interventnog voda „nezakonito upotrijebili fizičku silu i nanijeli tjelesne povrede građaninu Nenadu Iveziću iz Podgorice. Međutim, isto se kaže da u „sprovedenom postupku, pored izjava Ivezića i osoba koje su bile u njegovom društvu, Unutrašnja kontrola nije mogla na nesumnjiv način utvrditi koji su mu policajci Interventnog voda nanijeli povrede“.

Uprava policije je, na zahtjev Savjeta, dostavila odgovor u kojem se navodi da je interesovanje Savjeta ovim povodom opravdano i da je navodno

¹⁶⁹ Odgovor direktora policije Savjetu 01 broj 086/08-36467/2 od 30.10.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

nezavisni dnevnik „Vijesti“ netačno, odnosno nepotpuno prenio saopštenje, na način što je u rečenici „u sprovedenom postupku, pored izjava Ivezića i lica koja su bila u njegovom društvu, Unutrašnja kontrola nije mogla na nesumnjiv način uvrđiti koji su mu policajci Interventnog voda nanijeli povrede, ispred riječi pored izostavio slovo „i“. U odgovoru se dalje navodi da iznijeto ukazuje na činjenicu da građanin Ivezić i lica koja su bila sa njim u društvu, nijesu mogla identifikovati dva policajca iz sastava Interventnog voda, čiji su pripadnici bili na licu mjesta.¹⁷⁰

Savjetu je ostala nedoumica kako se sa jedne strane moglo ustanoviti da su tačno dva službenika Interventnog voda PJ policije Podgorica nezakonito upotrijebila fizičku snagu i nanijela građaninu Iveziću tjelesne povrede a sa druge strane se nije mogao utvrditi identitet istih tih službenika.

Nakon sprovedene rasprave i obavljene komunikacije sa Upravom policije Savjet je zaključio da je u konkretnom slučaju došlo je do prekoračenja ovlašćenja službenika policije na štetu građanina Nenada Ivezića. Savjet je takođe zaključio da, u konkretnom slučaju, nije utvrđena individualna odgovornost službenika policije ali da postoji objektivna odgovornost neposrednog starješine.¹⁷¹

Pohvalno je što su spisi predmeta dostavljeni Osnovom državnim tužilaštvu u Podgorici koji shodno širim ovlašćenjima može pristupiti suočavanju, prepoznavanju i vještačenju medicinske dokumentacije.

Obavještenje o korišćenju lokacije za vozila isključena iz saobraćaja

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije obavijestio je Savjet o odgovoru Uprave policije koji tretira pitanje korišćenja lokacije za vozila isključena iz saobraćaja i privremeno oduzeta od strane Područne jedinice Podgorica.¹⁷² U dopisu policije se navodi da se vozila isključena iz saobraćaja i privremeno oduzeta od strane Područne jedinice Podgorica, ne upućuju u skladište „Zetatransa“ već da se, do njihovog vraćanja vlasniku, smještaju na placu u neposrednoj blizini „Zetatransa“, čiji je vlasnik Auto-moto savez Crne Gore (AMSCG). Razlog smještanja vozila na ovom mjestu je, kako se

170 Odgovor iz Uprave policije 01 broj 051/36253 od 13.10.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

171 Zaključak Savjeta broj 26/4 – 08 pd 20.11.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

172 Obavještenje pruženo Savjetu dana 06.06.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

navodi, nepostojanje smještajnih kapaciteta na parkingu PJ Podgorica. S tim u vezi, isključivanje vozila iz saobraćaja je precizirano odredbom čl. 144. Pravilnika o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjene ovlašćenja u obavljanju tih poslova.¹⁷³ Dalje se navodi da Uprava policije sa vlasnikom ASMCG, nije zaključila ugovor, i da joj je navedeni prostor, duži niz godina, ustupljen na korišćenje na osnovu usmenog dogovora. Uslugu čuvanja privremeno oduzetih i vozila isključenih iz saobraćaja, navodi se, vrši Uprava policije i ta usluga se ne naplaćuje kao ni zakupnina za korišćenje navedenog prostora.

Slučaj Borisa Pejovića

Član Savjeta za građansku kontrolu rada policije dostavio je Zahtjev za ocjenu primjene policijskih ovlašćenja u slučaju fotoreportera dnevnog lista „Republika“ Borisa Pejovića. Najava podnošenja prekršajne prijave i tim povodom izdato saopštenje prave policije ocijenjeno je da ne odgovara činjeničnom stanju i kao vid pune policijske solidarnosti na štetu građana i medija.¹⁷⁴

Savjet za građansku kontrolu rada policije, na sjednici je donio odluku da je prije započinjanja pribavljanja relevantnih informacija o slučaju neophodno pribaviti saglasnost i izjavu građanina Pejovića za istraživanje slučaja.

Građanin Boris Pejović dostavio je saglasnot za postupanje Savjeta i u prilogu dostavio Izjavu sa detaljnim opisom događaja, kao i kompakt disk sa snimkom događaja koji je načinila NTV Montena. U dostavljenom materijalu i dopisu Pejović je istakao da na bilo koji način nije ometao predzimanje službenih radnji, da se nalazio na trotoaru a ne na kolovozu kako su tvrdili policajci. Građanin Pejović je obavijestio Savjet da je policajac Tajić, poštoje viodio da snima razgovor između njega i Pejovića, odveo do službenog vozila i kamermana NTV „Montena“ Veska Perovića koji je „oslobođen“ pošto je obećao da neće više snimati.¹⁷⁵ Pošto je završio fotografisanje hapšenja radnika Pejović je htio telefonom da pozove slžbenog vozača. U tom trenutku mu je prišao policajac Tajić i tražio mu akreditaciju. Pejović mu je pružio

¹⁷³ „Službeni list CG“, br.5/07.

¹⁷⁴ Inicijativa od 14.06.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

¹⁷⁵ Obračanje Borisa Pejovića Savjetu od 07.08.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

novinarsku legitimaciju na što m je Tajić navodno odgovorio „ije mi potrebna tvoja vizit karta već akreditacija“. Pošto nije prihvatio objašnjenje da je to relevantan dokument koji koriste novinari i fotoreporteri Tajić je Pejovića odveo službene prostorije. Pejović dodaje da je Tajić tokom razgovora vikao na njega, onemogućavao ga da bilo što kaže i iznosio niz kvalifikacija na njegov račun poput toga da je neaspitan i nekultiran, te da je sigurno drogiran ili u alkoholisanom stanju.¹⁷⁶

Uprava policije je obavijestila Savjet da je prilikom privođenja nekoliko lica zbog onemogućavanja odvijanja saobraćaja za vrijeme sindikalnog protesta radnika preduzeća „Ritam trade“ službenike Interventnog voda u preduzimanju službenih radnji ometalo lice za koje je navodno tek kasnije utvrđeno da se radi o Borisu Pejoviću, fotoreporteru dnevnog lista „Republika“. Prema navodima isti u momentu preduzimanja službenih radnji nije imao vidnu oznaku fotoreportera. Nakon privođenja sa Pejovićem je obavljen razgovor tokom kojeg je „utvrđeno da se ovo lice jako drsko ponaša ali po preporuci Rukovodioca Ispostave policije lice je pušteno bez podnošenja prekršajne prijave“.¹⁷⁷

U javnom saopštenju Uprave policije, izdatom ovim povodom, ponovljeno je da se fotoreporter Pejović navodno drsko ponašao i najavljeno da će protiv njega biti, Područnom organu za prekršaje, podnijeta prekršajna prijava zbog osnovane sumnje da je počinio prekršaj iz člana 10. Zakona o javnom redu i miru.

Na temelju cjelokupnog predmeta, ostvarene komunikacije sa Upravom policije i samim građaninom i nakon sprovedene rasprave Savjet je zaključio da su u konkretnom slučaju prema građaninu Borisu Pejoviću primjenjena policijska ovlašćenja ograničenja slobode kretanja bez osnova.

Savjet je zaključio da je policijski službenik Zoran Tajić prekoračio službena ovlašćenja privođenjem u službene prostorije Područne jedinice Podgorica fotoreportera dnevnog lista »Republika«, gospodina Borisa Pejovića, koji je dao na uvid službeni legitimaciju navedenom službeniku policije, za kojeg se, iz pribavljenih dokaza, nije moglo zaključiti da je svojim radnjama spriječavao pripadnike Interventnog voda da obavljaju svoju dužnost. Savjet je konstatovao da Uprava policije nije preduzela naknadne korake na sankcionisanju ovog nezakonitog ponašanja. Savjet, takođe, konstatovao da je neophodna tolerantna komunikacija policije sa građanima, posebno

¹⁷⁶ Isto.

¹⁷⁷ Informacija sačinjena od strane Gorana Dendića, rukovodioca Ekspoziture za javni red i mir od 12.06.2008. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

novinarima i fotoreporterima, čija je uloga da slikom i živom riječju oslikaju događaje, što je materijalni dokaz i naš zajednički interes.¹⁷⁸

Debata o pravu na privatnost

Član Savjeta podnio je inicijativu da se Savjet za građansku kontrolu rada policije uključi u pokrenutu društvenu debatu o primjeni policijskih ovlašćenja i pravu na privatnost a povodom mjera koje je Upravi policiji stavio na raspolaganje Zakon o krivičnom postupku (ZKP) i Akcioni plan za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala (AP). U inicijativi Savjetu je ocijenjeno da ove mjere s obzirom na postojeće kapacitete i izgrađeno povjerenje javnosti u policiju mogu nositi značajan rizik, zloupotrebu ovlašćenja i povredu privatnosti.

ZKP predviđa da, kada postoji osnovana sumnja da je izvršeno krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, policija ima pravo da od pružaoca telekomunikacijskih usluga zatraži takozvane listinge odnosno provjeru identičnosti telekomunikacijskih adresa koje su u određenom vremenu uspostavile vezu bez odobrenja Suda. Takođe, navedeni Akcioni plan omogućava policiji uspostavljanje linkova i povezivanje sa bazama podataka provajdera telekomunikacionih usluga, radi prikupljanja podataka.

Savjet za građansku kontrolu rada policije je obaviješten da je nevladina organizacija „MANS” iz Podgorice podnijela Ustavnom sudu Crne Gore inicijativu za ocjenu ustavnosti odredbi ZKAP i mjera iz AP zbog ovlašćenja datih Upravi policije kojima se, prema ocjeni, krši pravo na privatnost.

Tokom diskusije unutar Savjeta ocijenjeno je da je moguće da javnosti ove mjere nijesu dovoljno kvalitetno predstavljene niti je javnosti poznata procedura po kojoj će se mjere primjenjivati na kontrolisan način.

Savjet je na sjednici održanoj jula 2008. godine uvažio inicijativu i pismeno obavijestio predsjednika Ustavnog suda o svojoj zainteresovanosti da predstavnici Savjeta prisustvuju i učestvuju u eventualnoj javnoj raspravi.

178 Zaključak Savjeta broj 31/6 – 08 od 20.11.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

Slučaj Milenko Drobňjak

Građanin Milenko Drobňjak iz Pljevalja obratio se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom na rad policijskih službenika Područne jedinice Pljevlja, zbog načina vršenja uviđaja nakon saobraćajnog udesa u kojem je učestvovao.¹⁷⁹ U ovoj saobraćajnoj nezgodi njegovo vozilo, u kritičnom trenutku zaustavljeno u koloni, udarilo je vozilo koje se kretalo unazad, a čija je vozačica, u nekoliko navrata, tokom vršenja uviđaja odvodila policijske službenike „u stranu i sa njima tiho razgovarala“. Podnosilac pritužbe posebno navodi da se u trenutku započinjanja vršenja uviđaja na licu mjesta pojavilo nepoznato lice odjeveno u civilu koje je na vrlo grub način vršilo pritisak na policijske službenike, vukući ih za ruku i govoreći im kako da fotografišu vozila, koje okolnosti da unesu u zapisnik i dr. Jedan od policijskih službenika, nakon određenog vremena, je upozorio ovo lice da se udalji sa lica mjesta ali on to nije učinio. Građanin Drobňjak, u obraćanju Savjetu, dalje navodi, da je kasnije od slučajnih posmatrača saznao da je navedena osoba zapošljena u policiji u Područnoj jedinici Pljevlja i da je blizak rođak supruga žene koja je udarila u njegovo vozilo. U obraćanju Savjetu je posebno naglašena zabrinutost da bi djelovanje ovog lica moglo značajno uticati na ishod zapisnika i postupka pred sudom.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje i obratio se područnoj jedinici Pljevlja Uprave policije kako bi dostavila relevantne informacije o slučaju, posebno u dijelu koji se odnosi na osobe prisutne na licu mjesta za vrijeme vršenja uviđaja.¹⁸⁰ U odgovoru rukovodioca PJ Pljevlja se kaže „Kako je gotovo uobičajeno u praksi, licu mjesta saobraćajne nezgode, prisustvuje veliki broj građana, pretežno iz radoznalosti, pa je tako bilo i u ovom slučaju, đe je pored većeg broja građana prisustvovao i Dragašević Ilija, službenik Ispostave granične policije Pljevlja, koji je kontrolisao tok i način vršenja uviđaja saobraćajne nezgode, pa je isti upozoravan i daljavan sa lica mjesta saobraćajne nezgode, od strane saobraćajnih policajaca Zečević Velibora i Dromljak Obrada, tako da isti nikako nije mogao izvršiti uticaj na profesionalno vršenje uviđaja od strane saobraćajnih policajaca“.¹⁸¹ Takođe, rukovodilac PJ

179 Predstavka podnijeta 10.09.2008. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

180 Obračanje Savjeta PJ Pljevlja broj 38/2 – 08 od 07.10.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

181 Odgovor rukovodioca PJ pljevlja g. Velimira Jolovića 30 broj 01-086/08-10608/2 od 22.10.2008. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

Pljevlja ukazao je Savjetu da pritužbu na ponašanje policajca Dragaševića možemo uptiti rukovodiocu Ispostave granične policije Pljevlja g. Draganu Slavulju.¹⁸² Na temelju cjelokupnog predmeta, obavljene komunikacije sa PJ Pljevlja i sprovedene rasprave Savjet je zaključio da su policijski službenici Velibor Zečević i Obrad Dromljak vršeći uviđaj saobraćajne nezgode postupali u skladu sa zakonom utvrđenim ovlaštenjima. Savjet u konkretnom slučaju smatra da je službenik Granične policije Pljevlja Ilija Dragašević postupio suprotno pravilima službe i Kodeksu policijske etike. Savjet smatra da rukovodilac Područne jedinice Velimir Jolović ima objektivnu odgovornost jer nije obavijestio nadležne u Ispostavi Granične policije Pljevlja o ponašanju njihovog službenika, o kojem događaju je bio obaviješten.¹⁸³

Slučaj Ranka Bujišića i Dalibora Bujišića

Građani Ranko Bujišić i Dalibor Bujišić, preko svog punomoćnika, obratili su se Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom na rad više NN policijskih službenika Područne jedinice Podgorica, zbog osnovane sumnje da su u noći između 24 i 25. juna 2008. godine u Podgorici na dijelu magistralnog puta kod Zlatice, a potom u prostorijama Područne jedinice Podgorica primjenom sile oštećenima nanijeli teške tjelesne povrede.¹⁸⁴ U opisu događaja se navodi da je braću Bujišiće presreo saobraćajni policajac na motociklu, zaustavio ih i saopštio da su vozilom prošli koroz crveno svjetlo, a potom pozvao pojačanje. Kada je došao drugi policajac na motoru, opet bez objašnjenja zašto to čine, počeli su da ih šamaraju a zatim su pozvali Interventni vod. Odvedeni su u prostorije PJ Podgorica đe ih je, kako se navodi, tukao veći broj policajaca zbog čega su pali i izgubili svijest. Od udaraca Bujišić Dalibor je navodno zadobio rupture membrane uva i trajno oštećenje sluha a Bujišić Ranko povredu lijevog oka od koje je nastupilo oštećenje vida. U prilogu dopisa dostavljena je otpusna lista i Izvještaji ljekara specijalista za obojicu Bujišića.

Savjet je predstavku uzeo u razmatranje, pribavio izjave oštećenih sa detaljnim opisom događaja i obratio se Upravi policije kako bi dostavila re-

182 Isto.

183 Zaključak Savjeta broj 38/4 – 08 od 20.11.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

184 Predstavka podnijeta 25.07.2008. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

levantne informacije o slučaju. Uprava policije je obavijestila da je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlašćenja konstatovalo da u radnjama policijskih službenika PJ Podgorica Saše Pejovića i Marka Četkovića ima elemenata disciplinske odgovornosti, zbog osnovane sumnje da su počinili teži disciplinski prekršaj iz čl. 56 Zakona o državnim službenicima i namještenicima i to zloupotreba službenog položaja ili prekoračenje ovlašćenja. U odgovoru se dalje navodi da je rukovodiocu Područne jedinice Podgorica naloženo da predmet procesuiru, radi utvrđivanja disciplinske odgovornosti i da predmet dostavi Osnovnom državnim tužiocu u Podgorici na ocjenu i odlučivanje.¹⁸⁵

Nakon rasprave o sadržini odgovora Savjet je, na sjednici, donio odluku da od Uprave policije zatraži da mu u roku od sedam dana dostavi izjave policijskih službenika date pred službenicima Odjeljenja za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlašćenja kao i kompletne spise ovog predmeta radi upoznavanja sa sadržinom. Tražena dokumentacija je blagovremeno dostavljena. Ovom prilikom Savjet je, takođe, iskazao interesovanje da li je protiv imenovanih policijskih službenika PJ Podgorica pokrenut disciplinski postupak kao i da li su istraženi navodi građana Bujišića da su fizički zlostavljani u prostorijama Područne jedinice Podgorica. Direktor policije obavijestio je Savjet da su istraženi navodi Bujišića da su fizički zlostavljani u prostorijama PJ Podgorica i da se u toku tih aktivnosti nijesu mogli obezbijediti dokazi kojima bi se navodi potvrdili i ukazali na postojanje odgovornosti drugih policijskih službenika.¹⁸⁶

Unutrašnja kontrola je ocijenila da imenovani policajci nijesu upotrijebili sredstva prinude srazmjerno intezitetu napada. Odjeljenje za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlašćenja takođe je bilo mišljenja da je i Ivan Stamatović, rukovodilac Filijale policije Zabjelo, koji je bio dežurni starješina kada se desio ovaj događaj, objektivno odgovoran u skladu sa odredbom Kodeksa policijske etike.¹⁸⁷ Unutrašnja kontrola je primijetila da je ovo drugi slučaj u posljednjih šest mjeseci đe građani prijavljuju da su zadobili povrede od službenika PJ Podgorica u kojim je kao neposredni i odgovorni rukovodilac bio g. Stamatović.¹⁸⁸ Shodno svemu rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju

185 Odgovor direktora policije Savjetu 01 broj 08/08-32437-3 od 15.09.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

186 Odgovor direktora policije Savjetu 01 broj 08/08-32437-3 od 24.10.2008. godine; Dokumentacija Savjeta

187 „Policijski službenik odgovara za bezbjednost svakog lica lišenog slobode i štiti ga“, član 10. Kodeksa policijske etike.

188 Izvještaj o izvršenim provjerama navoda pritužbe građana Dalibora i Ranka Bujišića dostavljen

kontrolu predložio je da neposredni starješina inicira izricanje disciplinske mjere protiv imenovanog rukovodioca.¹⁸⁹

Na temelju cjelokupnog predmeta, pribavljanja odgovarajućih informacija od Uprave policije i sprovedene rasprave Savjet je zaključio da je u radnjama policijskih službenika došlo do prekoračenja ovlašćenja sa posljedicom povrede prava na štetu građana Bujišić Ranka i Bujišić Dalibora. Savjet također zaključio da je spise predmeta neophodno dostaviti Osnovnom državnom tužiocu na ocjenu i odlučivanje. Konačno, Savjet je iskazao očekivanje da se, u konkretnom slučaju, pored subjektivne odgovornosti utvrdi i objektivna odgovornost nadležnih službenika Filijale Zabjelo Uprave policije.¹⁹⁰

Predstavka povodom garantovanja ljudskog i građanskog dostojanstva

Građanin mr Aleksandar Saša Zeković obratio se predstavkom kako bi Savjet za građansku kontrolu rada policije ocijenio primjenu policijskih ovlašćenja za tri konkretna slučaja.¹⁹¹ Prijethodno mu je iz Uprave policije odgovoreno da policijski službenici mogu narediti građanima da sami skinu privremeno oduzete registarske tablice, da je građanin dužan, na zahtjev policijskog službenika, da napušti svoje vozilo i stoji pored ili uđe u službeno vozilo, tokom sačinjavanja zapisnika – prijave ili izdavanja naloga za plaćanje novčane kazne. Te da postoji pravni osnov za zadržavanje alkoholisanih vozača u pritvoru do šest sati. Priložio je pisane odgovore iz Uprave policije i interesovao za mogućnost pokretanja, od strane Savjeta, inicijative za utvrđivanje zakonitosti/ustavnosti Pravilnika o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjene ovlašćenja u obavljanju tih poslova („Službeni list CG“, br.5/07) na koji se poziva Uprave policije. Savjet za građansku kontrolu rada policije zaključio je da službenici policije ne mogu narediti građanima skidanje privremeno oduzetih registarskih tablica, jer je članom 300. Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima utvrđeno da policijski službenik

direktoru policije od strane rukovodioca Odjeljenja za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlašćenja, 07 broj 240/08-27390/2 od 14.08.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

189 Isto.

190 Zaključak Savjeta broj 36/8 – 08 od 20.11.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

191 Predstavka od 06. 06.2008. godine u kojoj je naglašeno da građanin Zeković, imajući u vidu da je član Savjeta za građansku kontrolu rada policije, neće učestvovati u raspravi i glasanju o ovom predmetu kako bi se u potpunosti obezbjedila ravnopravna pozicija sa ostalim građanima koji komuniciraju sa Savjetom; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

privremeno oduzima registarske tablice. Takođe, Savjet je podsjetio da se policijska ovlaštenja moraju izvoditi uz maksimalno poštovanje ljudskih prava i dostojanstva građana te zaključio da prilikom sačinjavanja zapisnika - prijave ili izdavanja naloga za plaćanje novčane kazne zahtjev vozaču da napušta sopstveno vozilo, pristupi ili uđe u službeno vozilo nije u skladu sa principom očuvanja dostojanstva ličnosti osim u slučaju da zahtjev leži u nekom drugom osnovu (sumnja u izvršenje krivičnog djela, skrivanje dokaza i dr.) Konačno, Savjet je ocijenio da se mjera policijskog zadržavanja do šest sati može sprovesti samo ukoliko alkoholisani građanin ometa odvijanje saobraćaja.¹⁹²

Slučaj Aleksandra Pejanovića

Na inicijativu svog člana Savjet je uzeo u obzir slučaj Aleksandra Pejanovića, sportiste iz Podgorice, koji javno ustvrdio da je tokom dvodnevnog pritvora u područnoj jedinici Podgorica više puta brtalo prebijen od više maskiranih policajaca i da mu je uskraćeno pravo na ljekarsku pomoć. Građanina Pejanovića policija je potraživala zbog sumnje da je 13. oktobra 2008. godine, tokom i nakon protesta ispred državnog Parlamenta, počinio krivična djela nasilničko ponašanje iz člana 399. Krivičnog zakonika i napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti iz člana 376. ovog Zakonika. Unutrašnja kontrola je ocijenila da su službene radnje prema građaninu Pejanoviću preduzimate na temelju Zakona i zakonskih ovlaštenja te da nijesu konstatovani elementi koji bi ukazivali na disciplinsku ili drugu odgovornost.

Savjet je u dosadašnjoj debati primijetio da Unutrašnja kontrola, prilikom provjere navoda, nije kontaktirala građanina Pejanovića i od njega neposredno uzela atentičnu izjavu. Takođe, ocijenjeno je da se dilema oko vremena nastanka povreda može razriješiti isključivo vještačenjem koje je već najavljeno.

Savjet se obratio direktoru policije zahtijevajući određene dodatne informacije: da li su službenici Odjeljenja za unutrašnju kontrolu i primjenu ovlaštenja, povodom provjere navoda, neposredno kontaktirali građanina Pejanovića i ako nijesu što je utemeljenje te odluke te da li je policija iskazala interesovanje za fotografije, za koje se javno tvrdi da postoje, građanina

192 Zaključak Savjeta broj 30/2 – 08 od 21.11.2008. godine; Isto.

Pejanovića a koje su navodno nastale prije i nakon izlaska iz policije, da li su iste pribavljene i uzete u obzir prilikom provjere navoda. Iz kabineta direktora policije je odgovoreno da službenici Unutrašnje kontrole nijesu kontaktirali građanina Pejanovića iz „razloga što provjere nijesu vršene na temelju neposredne pritužbe već na temelju navoda iz medija u kojima je bilo iznijeto dovoljno detalja“. Takođe, u odgovoru je istaknuto da je „njegov branilac advokat g. Zoran Piperović, kako su prenijeli mediji, izjavio da će njegov branjenik, zbog bolova, prolongirati davanje izjave kod ODT, a da ne zna što bi Pejanović drugo mogao da kaže tom tužiocu, osim njegovih navoda u sredstvima javnog informisanja“. Službenici Odjeljenja za unutrašnju kontrolu nijesu imali saznanje da fotografije postoje zbog čega ta činjenica nije uzeta u obzir. Savjet je intenzivno pratio sve okolnosti koje su relevantne za ovaj događaj. Značajno je da je Osnovni državni tužilac (ODT) u Podgorici preduzeo mjere i radnje iz svoje nadležnosti na utvrđivanju relevantnih činjenica u slučaju Aleksandra Pejanovića. Tim povodom Savjet je od ODT u Podgorici zatražio odgovarajuće informacije. Uslijedio je odgovor, da je ODT u Podgorici, nakon prijetodno prikupljenih potrebnih obavještenja i dokaza, istražnom sudiji Osnovnog suda u Podgorici dana 28.11.2008. godine stavilo prijedlog za preduzimanje istražnih radnji u pravcu otkrivanja izvršilaca krivičnog djela mučenje i zlostavljanje iz člana 167. stav 3. u vezi sa st. 2 Krivičnog zakonika izvršenog na štetu građanina Aleksandra Pejanovića. Savjet je 11.12.2008. godine od ODT zatražio konačan nalaz angažovanog vještaka medicinske struke. Obrada predmeta je u toku.

Slučaj novinara Siniše Lukovića iz Tivta

Novinar dnevnika „Vijesti“ i magazina „Bezbijednost“ građanin Siniša Luković iz Tivta, posredstvom člana Savjeta, podnio je predstavku zahtijevajući odgovarajuću reakciju Savjeta za građansku kontrolu rada policije.¹⁹³ Građanin Luković je obavljajući novinarski zadatak napravio više fotografija koje potvrđuju saobraćajni prekršaj počinjen od strane službenika policije. Pošto je primijetio da je fotografisan, prema tvrdnjama građanina Lukovića, policajac izvjesni Z.K. ga je pozvao, da pristupi policijskom vozilu te objasni otkud mu dozvola da fotografiše policajce na dužnosti. Luković je insistirao

¹⁹³ Predstavka podnijeta 30.10.2008. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

da mu policajac pokaže ili ukaže na propis ili akt koji zabranjuje građanima i novinarima fotografisanje službenika policije i službenih vozila ali mu nije pružen bilo kakav odgovor.¹⁹⁴ Građanin Luković je priložio šest fotografija koje potvrđuju prekršaj, obraćanje Upravi policije i kasnije primljen odgovor od iste.¹⁹⁵ U odgovoru pomoćnika direktora policije Luković je pohvaljen za svoje aktivnosti uz ocjen da se radi o pozitivnom primjeru otklanjanja negativnih ponašanja službenika policije. Luković je obaviješten i da su preduzete mjere kako bi se slična ponašanja eliminisala na području svih područnih jedinica i ispostava.¹⁹⁶

Na temelju cjelokupnog predmeta i sprovedene rasprave Savjet je zaključio da policija svojim ponašanjem ne smije ukazivati da ima bilo kakav povlašćen položaj u društvu, po pitanju poštovanja propisa. Savjet je ohrabrio građane da ukažu na propuste u radu policije.¹⁹⁷

Slučaj Andrije Lalevića

Na inicijativu svog člana Savjet za građansku kontrolu rada policije je uzeo u obzir slučaj Andrije Lalevića iz Rasova, opština Bijelo Polje. Isti je, takođe posredstvom člana Savjeta, dostavio detaljnu izjavu i odgovarajuću dokumentaciju u prilog potvrde navoda o prekoračenju policijskih ovlašćenja na njegovu štetu.¹⁹⁸

Dana 26. oktobra 2008. godine Lalević je priveden u službene prostorije PJ Podgorica zbog prekršaja upravljanje motornim vozilom pod dejstvom alkohola. Saopšteno mu je da će biti zadržan šest sati nakon čega će biti pušten kući. U trenutku prijema zazvonili su mu mobilni telefoni koje je imao pri sebi. Nije dozvolio službenom licu da mu on ugasi telefone nakon čega ga je isti, prema navodima, uhvatio za ruku, odveo u neku prostoriju i zaključao. Nakon nekog vremena u prostoriju su ušla dva službena lica. Ovaj što je, prema opisu, bio u civilu, u crnoj majici kratkih rukava, mu je rekao „Sad ćeš ti da vidiš sa kim se zajebavaš“. Naredili su m da sa sebe skine torbicu, sat, lanac i kaiš. Dok je to uradio lice u civilu ga je udarao po glavi, potiljku i licu govoreći mu „Ćuti tu“. Isti policajac je nastavio i dalje da ga bije šakama

¹⁹⁴ Isto.

¹⁹⁵ Dopna dokumentacije broj 49/2-08 od 11.11.2008. godine; Dokumentacija Savjeta.

¹⁹⁶ Isto.

¹⁹⁷ Zaključak Savjeta broj 49/3 – 08 od 20.11.2008.godine; Dokumentacija Savjeta.

¹⁹⁸ Inicijativa i dopna predstavke broj 47-08 od 29.10.2008. godine; Dokumentacija Savjeta za građansku kontrolu rada policije.

i pesnicama po glavi i gornjem dijelu tijela. Lalević u prijavu kaže da ga je isti policajac „vukao po prostoriji i baćao sa jedne na drugu stranu“. Ističe da ga je šutirao i nogama. Tokom događaja dvojica uniformisanih policajaca su stajala na vratima i sve to posmatrala. U jednom trenutku jedan od njih je lice u civilu uzeo pod ruku i rekao m „Dosta je bilo“. Pošto je stao Lalević ga je pitao kako se zove. Pitao ga je zašto mu je potrebno njegovo ime. Lalević je kazao da hoće preduzeti određene korake jer nikada nije doživio takve batine u životu. Navodno m se ovaj predstavio kao Oliver Bošković i kazao da je iz Spuža. Nakon sat vremena u prostoriju u kojoj je Lalević bio zaključan, i koju je detaljno opisao Savjetu, navodno je opet ušao Bošković i rekao mu „da će mu uzeti i čebe, da je sitan, da mu ne smije ništa, da će ga opet tući.“ Lalević mu je odgovorio da je on tu još par sati nakon čega će biti slobodan. Lalević u izjavi Savjetu kaže: „Bošković mi je odgovorio da me tući i kada izađem napolje, da će mi jebati mater, da sam ja niko i ništa, da ću potpisati sve što mi daju, da će me ocrniti kod sudije, da ne smijem ništa da im uradim, da će me prisliliti na sve što oni žele i sl. Nijesam rekao ništa, i nakon toga je izašao napolje. Poslije otprilike sat vremena Bošković je još jednom ušao i rekao mi da sam najebao, da će me on unakaziti, da ću umrijeti od njegove ruke, da mu ne mogu ništa, da je on za mene zakon i Bog“.¹⁹⁹ Lalević dodaje da je kasnije priveden kod prekršajnog sudije i da bi bio oslobođen dalje torture i dobio ljekarsku pomoć, prihvatio je sve što je od njega navodno tražila policija i Sud.

Savjet je inicijativu odnosno pritužbu uzeo u obzir, od policije zatražio odgovarajuće izjašnjenje i obrada predmeta je u toku.

Profesionalni propusti službenika policije

Na inicijativu svog člana Savjet je uzeo u obzir slučaj pokojnog Milana Junčaja koji je 23. septembra 2008. godine tragično stradao izvršivši samoubištvo pošto je prijetno pobjegao policajcima. Prema pisanju medija Milan Junčaj je uhapšen istog dana i kod njega je pronađeno 14 kesica heroina, a nakon toga je priveden u hercegrovsku policiju. Nakon privođenja trojica službenika policije odvezla su ga u Bijelu đe je, navodno, trebalo da pokaže u kojoj zgradi krije drogu. Kada su stigli ispred zgrade broj 73, nedaleko od mjesta đe je živio sa roditeljima i bratom, Junčaj je istrčao iz policijskih kola, utrčao u ulaz, popeo se na krov, a potom skočio. Uprava policije je na tra-

199 Izjava Andrije Lalevića; Dokumentacija Savjeta.

ženje Savjeta uputila informacije o ovom slučaju i o preduzetim radnjama protiv odgovornih službenika policije. Rukovodilac PJ Herceg Novi dostavio je odgovor da je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu utvrdilo postojanje težih disciplinskih prekršaja službenika Filijale za borbu protiv droge PJ Herceg Novi, koji su postupali u ovom predmetu dana 23.09.2009. godine povodom preduzimanja službenih mjera i radnji prema licu Junčaj Milanu. Dana 05.11.2008. godine dopisom od strane ove područne jedinice Disciplinskom tužiocu Uprave policije podnijet je prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka protiv tri službenika Krivokapić Dragana, samostalnog policijskog komesara u Filijali za borbu protiv droge EKP PJ H.Novi, Peković Dragoljuba, samostalnog inspektora u ovoj filijali i Radanović Rajka, starijeg policajca I klase - operativca za borbu protiv droge u EKP Ispostave Kotor, zbog težih disciplinskih prekršaja iz člana 181. st. 1. tačka 11. Zakona o policiji - nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera za bezbjednost lica, imovine i povjerenih stvari, člana 59. st.1 tačka 4. Zakona o državnim službenicima i namještenicima - zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlaštenja u Službi i tačka 5. istog zakona - svako propuštanje ili radnja koja onemogućava građanina ili pravno lice u ostvarivanju zakonskih prava. Rukovodilac PJ uputio je Savjet da se o daljem toku postupka i drugim relevantnim informacijama obratiti nadležnoj službi Uprave policije.

Slučaj pok. Miroslava V. Šoškića

Na inicijativu svog člana Savjet za građansku kontrolu rada policije uzeo je u obzir slučaj Miroslava V. Šoškića koji je pronađen mrtav pošto je prijetodno za njim, nakon bjekstva, tragala policija. Familija Šoškić je za smrt optužila beransku policiju. Savjet je od direktora policije zatražio zvanične informacije o ovom događaju te imena službenika policije uključenih u potragu.

Obilazak prostorija za zadržavanje u područnim jedinicama policije

Članovi Savjeta za građansku kontrolu rada policije, na poziv direktora Uprave policije Vlade Crne Gore i u pratnji Zaštitnika ljudskih prava i sloboda, obišli su prostorije za zadržavanje u područnim jedinicama Pljevlja, Bijelo Polje, Berane, Herceg Novi, Bar, Podgorica i Nikšić. Ocijenjeno je da su posjete mjestima u kojima se nalaze lica lišena slobode veoma korisno i efikasno sredstvo u sprječavanju i iskorijenjivanju torture te da je spriječavanje mučenja i svih drugih oblika nečovječnog i ponižavajućeg postupanja prevashodno akt političke i profesionalno volje. Konstatovano je da u najvećem broju slučajeva te prostorije zadovoljavaju minimalne standarde ljudskih prava a da je u nekim područnim jedinicama značajniji napredak limitiran starošću i arhitektonskim rješenjima zgrada.

Zaključnica

U proteklom periodu Savjet je uzeo u razmatranje više od 150, individualnih ili grupnih, predavki i pritužbi građana/ki i policijskih službenika i inicijativa članova Savjeta na temelju kojih je ostvarena komunikacija sa značajnim brojem građana/ki i službenika policije koji su ukazali ili potvrdili navode o postojanju kršenja prava. U posmatranom periodu Savjetu se obratilo preko 30 policijskih službenika. Ispitivanjem činjenica po osnovu predavki, pritužbi i inicijativa Savjet je obradio preko 300 potencijalnih povreda ljudskih prava prava na štetu građana/ki i policijskih službenika. Radeći na svim ovim predmetima Savjet je uputio ili primio, kao odgovor, preko hiljadu pisanih dopisa, uključujući građane/ke i različite državne organe i institucije.

